

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום את שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוהי מדרשה ללמוד וללמד
עולמים ולנצח נצחים (אשר בנחל).

למוד יומי
ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת כי תצא תשפ"ג

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנס

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

כני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגדאו

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערהליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

גדפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

**2623 State Route 52
Liberty, NY 12754**

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף ז עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" תוספות

אם כן הוה ליה נכסים שיש להם אחריות - פירש בקונטרס: דאדם חוקש לקרענות,
דכתיב: "והנחתם אתם לרשת אחיהם". וקשה: ודחזק קרא כתיב בעבר, אבל כן
דחזק לא איתקש אלא דוקא בדימי עלי, לפי ששמן אותו בעבר, כדאיתא בפרק קמא
דסנהדרין (א.טו.), ועבר נמי, פלוגתא איהו בפרק קמא דבבא (ב.כא.) אי במתקיע אי
במטלטלי דמי, ונראה דלאו דוקא יש להם
אחריות, אלא אף כי נמי אין להם אחריות - אל
ממעט מטלטלין נקנין אגב בעברא ונקנינא נפשיה. "חילך
להם אחריות לא שייך ביה אגב, אי נמי יש לומר,
דכתיב: קאמר: על כרחי אי אשה נקנית אגב
מטלטלין - שדך נמי נקנין אגב מטלטלין, שדך
קנין כסף דאשה לזילינן משהו "קחוך", "קחוך",
ואם אין שדך נקנין - מהבא ותיב באשה
ונפשמו קידוש בבבלי מ' לא תניא בר -
תיב: דבריש המורה (א.א.) יליף
רגלה של זו עולה, ודבריש שהשגמה תלייה בו,
מקרא. דכתיב: "כל אשר יתן חתן מלאה", וביי אשה
לא כתיב קמא, ואם כן מאי פריך? דא לאו
לדוריה? ונראה: שלכך דרקר רש"י ופירש דא
בריש פירושך - בלישן הקדש קאמר לה, ודאמר
בריש פירושך דאמר לה אבולי לעמי דקדוש,
שאנו עושה אותה כדקדוש - נלפמי כד שילוח
דינה בדקדוש. אבל אם היה אמר "מאחרתי", או
חד מהנהו לישני דלעיל (א.א.) - עז לו לא היה
מקשה: "ונפשטו קידושין קאמר לה לפירוש זה."
וחזו ולקשה - דא דנקט חזר ולקחה, ולא נקט
בבמה של שני שותפין שהקדש כל אחד
חציה - שדך דלא שייך להם "זעשה תמורה
ותמורתה כיוצא בה". דשוחטין אין ממייקין,
כדאמר בתמורה (א.א.) ופירק קמא ודבדבוס
(א.א.).

ואפילו למאן דאמר אין כולה עולה - רהם
(תמורה) איגב? מפרש למאן דאמר
דאין כולה עולה מה יעשה ממנה - וקאמר
דימכנה לצרכי עולה, ורץ ומימי דרגול
שהקדש. ופריך: דאין יפטר מלמלתה דא דהיא
ליה עולה חסידהו ומשני: כגון דאמר: דרי עלי
עולה כמז שצאנא.

איתמר ליה נפשיה. נגמרה נפשיה ליה איתמר
נמי משמיה דרבא: וכן לענין ממונא. וצריכא, דאי אשמועינן קידושין - משום דקא
איתמא ניהא לה ככל דהוה כדריש לקיש. דאמר ריש לקיש: טוב למיתב טן דו מלמיתב
ארמול, אבל ממונא - אימא לא. ואי אשמועינן ממונא - משום דאיתחיהב למחילה,
אבל קידושין - אימא לא, צריכא. אמר רבא: "התקדש לי לחציו" - מקדשת, "חציו"
מקדשת לי" - אינה מקדשת. אמר ליה אביי לרבא: מאי שגא "חציו" מקדשת לי?"
איניה מקדשת - "אשה" אמר רבא, ולא חצי אשה. הכי נמי, "איש" אמר רבא
ולא חצי איש! אמר ליה: הכי השתא! רהם - איתמא לבי תרי לא חזאי, אלא גברא
ליה מ' וזמא בריה דרב מ' לרבא: ונפשטו לה קדושה בגולת? מי ליה תניא:
האומר "גולה של זו עולה" - תהא בפה עולה. ואפילו למאן דאמר: אין בפה עולה
הכי מילי היבא דמקדש דבר שאין השגמה תלייה בו, אבל מקדש דבר שהשגמה
תלייה בו - הויא פולה עולה! - מי דמי? רהם - בתמה, הכא - דעת אחרת. הא לא
נמיא אלא להא דאמר רבי יוחנן: בבמה של שני שותפין, הקדש חציו, וחזו ולקחה,
ותקדשה - קדושה ואינה קריבה, ועולה תמורה, ותמורתה כיוצא בה. שבע מיה תלה;

ואקריש איך - וכשנחנו לו אמר לה: "ותקדשתי לך" - מקדשת, ואף על גב דלא מטי
תנא ליה. מרין קריב - נמה שניעניו בתורה שהעיר משתעבד למלח, אנו יכולין
למלח. חילך מנה ותקדשתי לפלוגי - הוא שילוח, אלא שמקדשה משלו. מקדשת -
ואף על גב דנמנא לאו של משלה דהא. מרין קריב בנעני - דתמן במומחין לקמן (בבבא).
קנה את עצמו בבסך על ידי אחרים. שאחרים
פירין אותו בממונן, דהא קנה עצמו ויבא
לחיותו, ואף על גב דלא חסי איהו דבאי ממונא
מדי. ואקריש אני לו - לאוהו פלוגי, במנה
שתתן לו בשבילי. מרין שניהם - מבין שני
הדינין הללו של ערב ועל ערב בנעני אנו
למדין. הא קריב ספק - בעל העבר, שהוא
מקנה את העבד לחירות - קא קרי איהו ספק
שמקבל בפירוט. ואקריש אני לו - והוא קבלה,
ואמר לו: "ותקדשתי לך בכך". מקדשת לי
כדמפרש ואילי טעמיה לקמיה. שיש להן
אחריות - ארז דוקש לקרענות, דרבינן ויקרא
כז: "והנחתם אותם לרשת אחיהם". עק
נכסים שאין להם אחריות - שמוכר או נוטל לו
קרקעות מטלטלין, וזה מושך המטלטלין,
והקרקעות קטיילן על מבישכת המטלטלין. ואין
איצטא גזן - שפירן לקנות הקרקע באחד מן
הדברים המקדש קנה בזה, כגון כסף או שטר
או חוקה דעל וגדר ופירן כל שהוא
דמקדשתו נקנים אגבן. בארש השבט עסקין -
שאינו רגיל לקבל מתנות. בחיאי ונאח בי -
שתרצה ואת לתת פשוטה לארש שילוחו
לקבל חומתה מנתה. וכן לענין ממונא - וכן
שמעתא דרבא, דילפינא קידושין מרין ערב
ומרין ערב בנעני - כן לענין ממונא. מוכר לו
שדך, ואמר לו: "דקספא לפלוגי ושרי ממונא"
לך בר - קנה מרין שדך. "חילך מנה ותתא שדך"
ממורה ליה. קנה אותו פלוגי השדה מרין
עבר, "חילך מנה ותקנה לו שדך בר" - קנה
מרין שדך. ניהא לה - לחיות נקנית בכל דהו,
בקנין כל שהוא, ואפילו מנכות תנאה בעלמא.
מן דו - בגופים שנים, בעל ואשה, ואפילו אינו
שלם אלא לחציה בעלמא. דאיתחיהב למחילה -
שאנו רשאי למלח. אשה אמר רהמנא - כי
יחא איש אשה. איש אמר רהמנא - כי יחא
איש. איתחיהב לבי תרי - דלחנא לא. וכן
אפשר. ויחלכך האי לא קדש אלא פלגא וחציה
נשאר לאחר, אם כן אינה מקדשת לזה. נישפשי
קידוש בבבלי - דא אמר "חציו" מקדשת לי,
דא "מקדשת" בלישן הקדש קאמר לה. ואפילו
למאן דאמר בר - פלוגתניה בבסכת המורה
התם בפה איהו - ושלו דא, ואין מוכב על ידי
מלתקדשהו לפיכך שיש במאמר דלפשוט.
דחב דעת אחרת שיש, שחובה ממנה, המוכב
דבר. שאם אין אשה רוצה - אינן קידושין, וזו
לא נתרעת אלא לרצוה - לפיכך אין ריבוי
תפיס. בהא לא ידעינן כי - מסקנא דהדוראין
חזא: אין דבר זה דומה אלא לבמהה של שני
שותפין, דאיכא דעת אחרת המוכב על ידי
לא אמרין דתקדש כולה על פי אחת. ואינה
קריבה - ואולי ויתחלה תקדשה של ריקיה
לקבל, אלא קדשה אלא חציה. ותמכר ונאח
אחרת בדמיה. ועושה תמורה - אם תמיר בה.
ותמורתה כיוצא בה - דאינה קריבה. דנמח
קדושה דהיה באתה.

קידוש

קידושין. האשה נקנית
תוספות

שמע מינה בעלי חיים — פירש בקונטרס: אם נדחו — ידחו לעולם. דאיבא למאן דאמר
אין ידחיו אלא בשחוטין, אבל בעלי חיים שנדחו — חוזרים וערים, ולדידיה קרבה
הך בהמה כשחזר ולקח חציה. ושמע מינה ידחיו מעיקרא הוי ידחיו. פירוש: כגון זו שמתנדלת
הקדישה לא נראית ליקרב. דאיבא מאן דפליג דאין ידחיו אלא בנראה ונדחה. ושמע מינה

5 וְיָדָיו בְּדַמִּים, פִּדְיוֹנוֹ: שֶׁ תוֹרַת יְדֵיחוֹ דַּבֵּר
6 כָּאֵל קְרוֹשׁ אֶל לִדְמִי. כֵּן וְשֶׁתִּחְזָקֶנָּה לֵב
7 הַקְדִּישָׁה לֵאמֹר לִדְמִי שֶׁחֲבֹבִי קִדְּשָׁהּ מִדְּחַיִּי
8 שְׂדֵי יִלְחָק לְחֻצָּנָא לֹא יִחְזַק רֵאשִׁית, וְאִפְּסִיל
9 הֵב יָל עֵלָה תוֹרַת יְדֵיחוֹ לְדוֹחַת מַעַל הַמִּזְבֵּחַ
10 לְעֹלֶלֶם, וְאִם אֲמֹרִיק אֶל יְדֵיחוֹ אֶל דַּבֵּר
11 וְשִׁדְּשָׁה לְנֶפֶשׁ יְדֵיחוֹ וְאִם תִּמְאֹר: לֵמַעַל לֵב

למורו הני תורת: שמע מנה ירחיו בדמים 6
 ורחיו מעקרא. הלא אי אפשר לראש מעקרא 7
 שלא איח ורחיו בדמים לו. לומר: דאשכחן ר' 8
 מעקרא על כל בב קשרוד שנתא תנות. בארמ 9
 רבי יותן פרק 'נעמר הדין' (סנהדרין מא;). כען 10
 אבל כלב הפשיט ר' קרן, ובעד עבודה ור' 11
 ר' הונא ונחמיה שיעורב. ור' יוחנן ור' שמעון 12

מנה וְהוֹלֵךְ הוּא, "חֲצִינָה" 6
 מהו? כִּינן דְאִמֵר לָהּ 7
 לְמִלְחִימָה, אִלּוּ דִלְמָא - 8
 הוּא? אִם תִּימְנָה לְמִרְ 9
 "חֲצִינָה" כִּפְרִימָה הִיא 10

11 מהו? בין דאמר לה
 12 הכי קאמר לה: קרושין
 13 ולי נגמרו עד למחר?
 14 הלא ודאי מחבר זימנא
 15 אין אישה מתקדשת לה
 16 בראי

[illegible][illegible][illegible]

מרבנן, וקאמיר בריאש יחידע דע שיתאבא ווען דאס פריער יחידא, אויפריכט טעמא דע
נאכה לערנע לוידיא זוכר, וירא אונזער אומא: ווען עעצור פארט ערלויבט לויטער. היינט טעמא דע
דרייך נאך קרשטע וועסן סביר, ווען אונזער פארשט דעם – נחמה ח'אן, ווען קרשטע וועסן
אין קרשטע וועסן ח'אן לערנע דרבי יחידע דאבא אל מנא ח'אן, אונזער וועסן
וועלמלחא דרבי אונזער ווען אונזער לאמא, ווען אונזער יחידא. **הענין** פארשט וועסן
אל מנא דאבא ער אונזער, ווען אונזער אונזער אל מנא דאבא ער אונזער, אבא אל היינט דרייט
ווען היינט דאבא ער אל מנא דרייט – אין אונזער ווען דאבא ער אונזער. בנאבא, אונזער
ווען אונזער וועסן דאבא ער אונזער, ווען אונזער וועסן דאבא ער אונזער, ווען אונזער וועסן דאבא ער אונזער.

53 דיוס וחצין מפרטה לנחר – כר אמר לה בפעם אחת. **שתי** בנותיו לשני בני – אמור
 54 שילוח – פשיטא יעבר מפרטה לאח. ורש"י לאו דעק משמלתו. דברר נתון דקמאר
 55 בעי עני מפרטה. ודא רבנא בעינא בעצמם מפרטה. אלא אפי' אר' בור מ'קבל אלא לנח' למנ'
 56 לארובן ולתא לשעמך, דאלי אפי' כן ח' דקדושין ש'קל ש'מנח' לביאח. ופרחק מפרטה
 57 בבק' **ורב** מ'קדש אר' צרי' שבו' ק' קדם דקדושין אמר, ברפשי' מקמטורס. ור' תמחה. ולח'
 58 בעי עני מפרטה – מ'קדש. ושמענ' ש'מנח א' ר'י'ז אר' דקדושין, וא' קל בעי ור' תמחה.
 59 בו ח' מפרטה – ור' תמחה ש'מנח א' ר'י'ז אר' דקדושין, וא' קל בעי ור' תמחה.

ממאן דאמור: מקודשת אף על פ' 60

– מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
רש"י

1 **עָלֵי חַיִּים נְדִיחִים** – אִם נִדְּחוּ – יִדְּחוּ לַעֲלֹם, וְיֹאכֵל לִמְאֵן דָּאִמֹר (בְּיוֹמָא דִּסְדָּא) אִין יִדְּחִי
2 אֵלֵא בְּשִׁחוּטֵין, אֲבָל בְּעַלֵּי חַיִּים שְׁנֵדוּ – חֲחוּרִים וְנִרְאִי, וְלִידֵידָא קִרְבִּיָּה חָךְ בְּהִמָּה
3 שְׁחוּר וְלֶקַח חֲצִידָא, יִדְּחִי מִעֲקִירָא – כֵּן עָז, וְשִׁמְתִּיחֵל הַקְדִּישָׁה לֹא נִרְאִי לִקְרֵב
4 וְיֹאכֵל לִמְאֵן דָּאִמֹר (בְּסוֹסֵה לִגְמָ) דְּפִלֵּין וְאִמֹר: אִין יִדְּחִי אֵלֵא בְּנִרְאָה וְנִדְּחוּ, יֵשׁ יִדְּחִי

בָּרִים - שֶׁ תוֹרַת דִּיחוּי בִּדְבַר אֲנָשׁ קוֹשֶׁה
אֵלָּא לְדִמּוּי. כֵּנֵן וְ, שֶׁמִּתְחַלֵּל הָאִשׁ
אֵלָּא לְדִמּוּי, שֶׁתִּמְחַלֵּל דְּמִי חֲזָקָה. שְׂרָדִי
לִיקְבֹּל לְחֻצָּא - אֵלָּא הִיא קוֹשֶׁה רֵאשִׁית, וְאִפְּלוּ הִבִּי
עַל עֵלֶה תוֹרַת דִּיחוּי לְרוֹחוֹת מַעַל מִבְּזוּב
לְשׁוֹל, וְלֹא אִמְרוּנִי אֵין דִּיחוּי אֵלָּא בִּדְבַר
שֶׁהוֹקֵשׁ לְבִנְיָן לִיקְבֹּל. מִסָּבָא - הוּא הִלֵּךְ
וְאֵין אִם תִּימְנִי לְמִנֵּר

12 במקדש לחצאן. מונה והולך הוא – ורישא
13 ומילתא אפסוקא נמי קאי. ולא לחצאן חצאן
14 דמא חצי פרסא לאו רב תפיסה הוא. כיון דאמר
15 בפירוש ספק – ולא היה תחילה דבורו ולא
16 לחצה, וטעה לומר שמקדשין לחצאן. כל
17 במוט – הואיל וברעיהו לעומרו היום. לשני
18 גי' – וכן ורעיהו ורעיהו שילוח קטני. וכן

19 דלמא ברת פשוטה - דמדיע דיע דבבדי
20 פשוטה לא מקדשה, ופרה לא אמר על
21 פשוטה, שלא שתקה לו כשימשכנה. בריקע
22 בחור - כשצויר בה, לא צייני שום -
23 שיטתו אותן שנאמר חסדך שמוקדם. צייני
24 שום - וכין של שנאמר תחלה - איה
25 חסדך שמוקדם שמוקדם שמוקדם שמוקדם

מקדוֹת בַּתְּמִשׁ שְׂאֵלֵי. בְּדֹד — דְּחֻקֶּיךָ
 26 יָלֵךְ בְּרוֹן שֶׁחָק, לְדֹל עֲצִרֵי שׁוֹמֵם. וּבְעֵינִי
 27 מִפְּרִוֶּסֶה אֵל שׁוֹ. אִי דֹאמֶר — הִחְקֵרְשִׁי לֵךְ
 28 בַּחֲמִשִּׁים וְזוֹ, וְדִרְךְ כֵּן אֵלֵי בְרִימִיָּה. וְשׁוֹ מִשְׁכֵּן
 29 — מִדּוֹה, לֵךְ שֶׁמִּנְאוֹת בְּקִיָּאִים קוֹדֵם לֵךְ.
 שׁוֹ

[illegible]

וְיָתָא לֹא בְּיָזְזָה בְּשׂוּמָה - לֹא סִמְכָה דַּעְתָּהּ. אִיכָּא דְאִמְרֵי:
סִפֵּי אִמְרֵי: שְׂעוּה כֶּסֶף הָרִי הוּא כֶּסֶף, מִזֶּה כֶּסֶף - דְּקִינָה
(א)

ייתא – לפרוך מרבי אלעזר מנציחן וחומרה, וחתן פרץ "אלא קדיש" (ת"א) ובי משרש
 שמעון – משום בדיהאי אפרון רבנן, ודע דאן אל פליגי ביה עילא חלל דבר
 ושרת וזקן אל דדי – שריי אן סחא מן עוקבא, אבל ביה קן – פליגי ביה מרדו, שד
 דרפמיש נקבה לפסח, ואי הוה מותיב מרבי שמעון – דא אמיתא לסיועה מדרבנן.
 פתרתה – ואם אמיתא – אבא? וזעילי! חתא אל עמר לבד אל משען קדישין בבולה –
 פשט קדישין בבולה, וזבא – גלי עדשת שמערה בבולה: ואי לומר דא –
 מרד חתא ליה מאסרתא ליה אי בחד מרשע לזעיל (מבטות) (א"א) **חזרי** חפרטה

[illegible]

זו בו שזה פרוטה, מטעם שטר.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף ח עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" ריא רש"י

1 אף שזה כסף דקין - הא דאמרין לקמן (ב.א.) הווא קדוש בוודא דאדריי, וחיב
2 רב שמיז בר חיאי וקא מעיז בה, אי אית בה שוה פרוטה - אין, אי לא - לא, לכאורה
3 דומה דלא כרב זוטא.
4 וזוהי דלא כרב זוטא.
5 אף שזה כסף גמי - דקין, אפר רב יוסף: מנא
6 אמינא לה - דתניא: "מספיק מקנהו" - בכסף הוא
7 נקנה, ואינו נקנה בתבואה וכלים, האי תבואה וכלים
8 היכי דמי? אילימא דלא מוקנו בהו כלל - "איש
9 נאחלו" אפר פרוטה, לרבות שוה כסף. ואי
10 דלית בהו שוה פרוטה - מאי איתא תבואה וכלים?
11 אפילו כסף גמי! אלא לאו - דאית בהו שוה פרוטה,
12 וכוון דלא מיצי - לא. ואידך! הכי קאמר: בתורת
13 כסף הוא נקנה, ואין נקנה בתורת תבואה וכלים.
14 ומאי ניהו - חליפין, ולרב נחמן, דאמר: פרות לא
15 עבדי חליפין, מאי אימא למימרי? מלאי לעולם דלית
16 בהו שוה פרוטה. ודקאמר: מאי איתא תבואה
17 וכלים, אפילו כסף גמי - לא מביעאי קאמר, לא
18 מביעאי כסף, דאי אית ביה שוה פרוטה - אין,
19 אי לא - לא, אבל תבואה וכלים אימא מביעאי
20 התאחוריה - גמר ומקני נפשיה, קא משמע לן. אפר
21 רב יוסף: מנא אמינא לה - דתניא: "עגל זה לפירון
22 בני", "טלית זה לפירון בני" - לא אפר כלום. עגל
23 זה בחמש סלעים לפירון בני? "טלית זו בחמש
24 סלעים לפירון בני" - גנו פריי. האי פירון היכי
25 דמי? אילימא דלא שוי - כל במיניה? אלא לאו
26 אף על גב דשוי, וכוון דלא מיצי - לא, לא.
27 לעולם דלא שוי, וגוון דקביל פהו עיקויה. כי הא
28 דרב הונא שקיל סודרא מב פירון חבן, אפר ליה:
29 לדריי חזי לי חמש סלעים. אפר רב אשי: לא אפר
30 אלא גגון רב כהנא, דנברא רבה הוא, ומקני ליה
31 סודרא ארישה, אבל פולי עלמא - לא. כי הא
32 דמר בר רב אשי וכן סודרא מאימיה דרבה מקושי
33 שוי עשרה בתלסר. אפר רבי אלעזר: "התקדשי לי
34 מנא טעמא? פון דאמר לה מנה ויהב לה דינר - כמאן דאמר לה "על מנה" דמי. ואמר
35 רב הונא אפר רב: כל האומר "על מנה" כאומר "מעבדשוי" דמי. מתיבי: "התקדשי לי
36 מנה" ויהי מנה וחולף, ורצה אחד מנה לחזור, אפילו בדינר האחרון - הרשות בידו.
37 לי במנה זו? ונמצא מנה חסר דינר, או דינר של נחשת - אינה מקודשת. דינר רע - הרי זו מקודשת, ויחלוף - לא, לא.
38 דאמר וסיפא במנה חסר דינר, ופרש: רצה אחד מנה לחזור אפילו בדינר האחרון הרשות בידו ביצר? גגון
39 רשאי לי במנה זו? והכי גמי מסתברא, דאי סלקא דעתך רישא במנה סתם, השתא במנה סתם לא הוי קידוש? "במנה
40 זו" מביעאי?! - אי מושב - אי איתא, תנא סיפא לגזוי רישא: שלא תאמר רישא "במנה זו", אבל במנה סתם הוי
41 קידושין - תנא סיפא "במנה זו", מפלל דרישא במנה סתם, ואפילו הכי לא הוי קידושין. רב אשי אפר: מונה וחולף שאני,
42 דרעתה אפוליה. האי דינר של נחשת היכי דמי? אי דרעה ביה - הא סברה וקבלה! - לא צריכא, וירביה גיטליה בליליא,
43 אי גמי דאשתבח ליה ביני וזי. האי דינר רע היכי דמי? אי דלא נפיק - חיינו דינר של נחשת - אפר רב פפאי: גגון
44 דנפיק על ידי תריק, אפר רבא אפר רב נחמן: אפר לה "התקדשי לי במנה" והיחזי לה משבחן עליה - אינה מקודשת.
45 מנה

1 שוה כסף בכסף - גבי קידושין כסף בחיב, ושוה כסף איתרבי בכסף, דאמרין לקמן:
2 "ישבי" - לרבות שוה כסף, הלכך כי כסף בענין, דקין, מספיק מקנהו - בעבד עברי
3 כתיב, וישב נאולתו - "ישב" קרא ויתרא הוא, ומצי למכתב "לפניך נאולתו" - לרבות
4 שוה כסף לענין פרוה, וכוון דמיפרק ביה - אקנינו גמי מקנה ביה, דכתיב: "נאולתו מבכס
5 מקנתו", וכוון דלא קני לא - דחיב קאמה ואינו
6 נקנה בתבואה וכלים, אלא אם כן קנין דמיה.
7 בתורת כסף וכו' - בתורת דמיה הוא נקנה, ביה
8 שנתון עליו כסף כן שוה כסף - בתורת דמיה.
9 אקנו, ולא בתורת חליפין. שדרך לעשות חליפין
10 בתבואה וכלים. כלם - שנאמר (דוד רח) "שלף
11 איש נעלר ויבואה גמי, ודכתיב (שם) "כל דבר".
12 ולרב נחמן דאמר - בפרק "חזובי" פירי לא
13 עבדי חליפין, אלא נתן תבואה בתורת חליפין כמו
14 סודר, לקנות בהו שוה או שום דבר חליפין -
15 לא קנו. והאי "כל דבר" מפרש ליה דהכל נקנה
16 בעגל, השתא ליכא למימר תורת תבואה
17 וכלים היכי נקנה? מנא איכא למימר? אלא
18 לעולם - ואינו נקנה בתבואה וכלים חליפין
19 בדלית בהו שוה פרוטה. מקריבא התאחוריה -
20 מוזנין ליהנות מהם. לפירון בני - לחמש
21 סלעים - שוה פירון דהבדל, ודכתיב (במדבר דח)
22 ופריו מנח חרש פהדח בערבר כסף ממשח
23 שקלים, לא אפר כלום - אפילו נתנו כלן, בזה
24 כפייה - כי אפר בחמש סלעים? בתמיה. רש"י
25 - ואפילו הכי קני רישא: לא אפר כלום.
26 דחאיל ולא נישמו. לדריי שוי - אי נא שוה או
27 לעצמי, ואקבילי ביה, דנברא אפר - ולא
28 אויל בגילוי דראש. סקיב - שם מקום. נתן לה
29 ידני - מיד - מקודשת. וקבילת ליה לשם
30 קידושין, ועל מנת שישלם תנאו, הרישות ביד
31 שוה פירון חבן, שחוקבל את כולה
32 ואת אפרת מקודשת? כמנה זו - דרעתה
33 אבולה. ידני רע - לקמן מפרש, כיצד דאמר
34 במנה זו - ונמצא חסר דינר - אינה מקודשת.
35 דחיינו דקאמר: רצה אחד לחזור - דרשת ביד.
36 מסתברא - ופרש: מפרש, השתא במנה סתם
37 - תנא ליה וירוביה לחזור, כל זמן שלא קבלה
38 את כולה. במנה זו - ונמצא חסר, ודרשתא לא
39 קבלה כולה - מביעאי, ומצי ודרשתא סתם
40 וחולף שאני - ואף על גב דאמר סתם סתם
41 כיון דחיתיה מנה וחולף - דרעתא אבולה, אבל
42 כי לא נתן לה אלא דינר וקבילתה - דאי לשם
43 קידושין קבילתה, ועל מנת שישלם, ואשתבח
44 ביני וזי - ולא הוזהר כי תחוללה, שוה
45 מערב בניהם. היי דינר של נחשת - ואמאי
46 מקודשת?

1 הלא כמאי עסקינו דאמר "במנה זו", - הא מדסיפא במנה זו? רישא במנה סתם, דקא גמי סיפא: אפר לה "התקדשי
2 לי במנה זו" ונמצא מנה חסר דינר, או דינר של נחשת - אינה מקודשת. דינר רע - הרי זו מקודשת, ויחלוף - לא, לא.
3 דאמר וסיפא במנה חסר דינר, ופרש: רצה אחד מנה לחזור אפילו בדינר האחרון הרשות בידו ביצר? גגון
4 רשאי לי במנה זו? והכי גמי מסתברא, דאי סלקא דעתך רישא במנה סתם, השתא במנה סתם לא הוי קידוש? "במנה
5 זו" מביעאי?! - אי מושב - אי איתא, תנא סיפא לגזוי רישא: שלא תאמר רישא "במנה זו", אבל במנה סתם הוי
6 קידושין - תנא סיפא "במנה זו", מפלל דרישא במנה סתם, ואפילו הכי לא הוי קידושין. רב אשי אפר: מונה וחולף שאני,
7 דרעתה אפוליה. האי דינר של נחשת היכי דמי? אי דרעה ביה - הא סברה וקבלה! - לא צריכא, וירביה גיטליה בליליא,
8 אי גמי דאשתבח ליה ביני וזי. האי דינר רע היכי דמי? אי דלא נפיק - חיינו דינר של נחשת - אפר רב פפאי: גגון
9 דנפיק על ידי תריק, אפר רבא אפר רב נחמן: אפר לה "התקדשי לי במנה" והיחזי לה משבחן עליה - אינה מקודשת.
10 מנה

מנה

מנה אין כאן משכון אין כאן — פירושו: ואינה מקודשת. לפי שהאשה נקנית בכסף, והכסף אינו בעין, דהייך יקנה! שאין המשכון חתה הבכס, כיון שלא ישר ביד האשה, ודאי אין אמר לה: התקדשי לי במשכון זה והמשכון הילך — פשיטא מקודשת. ומכאן כי אם אדם אומר לחברה: אתן לך מנה במתנה ורצית לי משכון עליה — לא קנה המנה במתנת

המשכון, ואין לחלק בין מתנה לקדושין. ורבינו חיים כיון בשם רבינו חם אומר: שאם אדם אמר לחבירו: אתן לך מנה במתנה והילך משכון עלי, ואל תחזיר לי המשכון עד שאתן לך המנה — דאז דאי יכול לעכב המשכון עד שיתן לו המנה. ויתמה: מהא דאמר רביהושא את האומנין (בבא מציעא תנא) גב: הוה שורב את הפגלים להעלות פשתן וכל דבר שהוא אבד, מקום שאין שם אדם חוזרין בהן — שורב עליהן או מטען, ואקמרינן: עד כמה שורב עליוהן אמר רב נתנן: עד כדי שכרין. ואיכיה רבא לרב נתנן: עד ארבעים וחמשים וזה המנה שבכאנת תביעה בידו. פירושו: שבאנו על המשכון של פתל ליד בעל הבית, והשתא, כי באת בחילה בידו ממי חיי' את מנה אין כאן, משכון אין כאן ויש לומר: דלא דמי, דהתם גרמו לו הפסד. ועוד: שאין הקדושה בתורת משכון, אלא קדושה לו לשבור. ופגלין. ובתוספתא לעשות שרידיהן שרי' ליתור דברי יפה: שיאמר: יהי אני מקנה לך כך וכך בגוף התפץ. דאם ראם "אם אחזור בי אתן לך כן וכן את כל משכוןי" — מנה אין כאן, משכון אין כאן. ושנאן בשבחים לא אמרינן מנה אין כאן, משכון אין כאן, כיון ששכחאדו קחון חזר בו — השני מתבייש בדבר. **משכון** — דאחרים וברברי יתקח — אף על גב דרבי יתקח איךי מבשכון שלא בשעת הולאתו, מצינו למשה: לך ובעל חוב קונה משכון שלא בשעת הולאה קנין גמור, עד שיפדה — בשעת הולאה נמי אל"ם שיעבדוהו לחשב ממון, לקדש בו האשה ולקנות בו עבדים וקרקעות. וכן קדש לפרש בפרק "השולח" (גיטין פ"א, ל"א) בהדיא דאמר: תפלה על המשכון אתי משמע, ומפרש ויהי משום דקי ליה דרבי יתקח. ורבי יתקח ויהי הוה בשעת הולאתו: ורמב"ד — משמע בשעת הולאתו, כדמסנה סוף פרק האומנין (בבא מציעא פ"א, ב) אלא הכי פירושו: הוה: כיון דקי ליה שלא בשעת הולאתו לומר — סברא הוא ודיקנה הוא בשעת הולאתו, שלא ישמט, ודחשיב "של אחיך בידך", ודרשנין בספר (פרשת ראש): "את אחיך תשמט ידך" — לא של אחיך בידך. וכן לפי פרשן רמ"ל שעה (פסחים ל"א) בהדיא דירשאל שחלוח את הנבר על חמצו, ודאס תפס עובר לרבי מאיר, ומפרש הוה משום דקנה ליה רבי יתקח, וכיון דקי ליה רבי יתקח של בשעת הולאתו — בשעת הולאתו קני ליה נמי, לענין קרינן ליה של' אי אתה רואה. **מנא** — לבעל חוב שקונה משכון — פירושו בקונטרס בשאר דוכתי: להתחייב באונסין, וקשה: דהא רבי מאיר רבי יהודה פליגי במלה על המשכון ואי שומר שכר אי שומר חנם, אבל שואל — לא דמי, ואוקי גמרא רבי מאיר רבי יתקח, משמע דרבי יתקח לא אמר להתחייב באונסין לכך רמזה ליה: שקנה את המשכון להתחייב בגמריה ואבדוהי.

צדקה — מנן — אתא תאמר, איכא צדקה ממה שחייל לו לשכב עליו? שם לומר: דייק מוכתב (דברים כו) "ושכב בשלמתי ודברך", ואי לא דמי קני ליה, אתא מן כשמיכריה העני — הוי ליה רבית דריס, ומפרשים: ולא מיקרי צדקה אלא תנות משלו, כמו "צדק משלך וכן ר"ל (בבא בתרא פ"ב).

תנא — לאבא או לאבין אינה מקודשת — אתא תאמר: הא אומנין קניי לעיל בביריתא "אבין?" — "לאבא לפלוגי" סיגיא ואיכא למיעבד כל חיי' צדיוסותא ושמא יש לומר: דאין לחזק לשכר, כיון דלא תנא "אבין" בביריתא ורצית, אי נמי, יש לומר: ולדכוי תנא "אבין לפלוגי" — משום דסלקא דעתך ליהויה מקודשת שפי' במשמרה "תנא לפלוגי" במשמרה "תנא לאבין", וסבכה דעתה טפי כשיאזי פלוגי. **אם** היה סלע שלה מקודשת — פירש בקונטרס: דחצה קנה לה ולא נחריא דאם כן — מאי בעי? סלע של שנידים מוח' פשיטא דאינה קונה, כיון דהוא חצי' של שנידים, כדאמרינן פרק "המורה את הספירה" (בבא בתרא פ"ב, א) אמר רבי ינאי: חצי' של שני שותפין — קנין זה חזת, ומקי' לא גמורד בתוך קופיו של לוקח, אבל במורד על הקרקע — לא ורמזה לפרש: דבאז הוה אף תלין בקנין חצודה, אלא כשחולעל שלח — סמכה דעתה, ובשאינו שלח — לא סמכה דעתה, ובעי, כשחולעל של שנידים אי סמכה דעתה או לא.

קידושין — האשה נקנית — פרק ראשון דף ח עמוד ב — מתוך מהדורות "אבן ישראל" (שטיינזליץ)" רש"י

מנא אין כאן — הלכך משכון אינו שוה (כאן כלום, שאין משכון מתנה, במשכון דאחרים — שהיה בידו, וקדשה בחוב שיש לו עליה. הלכך מקודשת, שהמשכון עצמו קניו לה. בפריש"י — על מנה לקבל פירותה של נחשת, נסבא — תחילה של כסף, פריש"י אין כאן — שהיוה עליה, הלכך, נסבא שהוא משכון — אין כאן, אלא לידות במקומו לקנות, שאם נתנו

הפירות — היהנה קנייה להם, דעבר כנעני נקנה בכסף, נפלוה ורציתו לים — בפניו, לומר: איני רוצה, ואת שריתונו קנה — במקום שאם אבדו, חזו קידושין? בתמיה, מרואייבא ביה — ורצקו, לנסות את זה אם הוא רגון, אינה מקודשת — ואינו דומה ליתן מנה לפלוני ואוקרש לך, דהתם אידי קאמרה ליה מעיקרא, אבל כאן — משעה היא בו, כלומר: תן מעותיך לאחרים, לתוריקן במ דרישא — דאף על גב דאביה הוא — לא גמרה וקדשה נפשה, במ דרישא — דאמר מקודשת, דאף על גב דלא קרוב שלה הוא, ספכה עליה — דעבדי שליחותיה, וכי מקבל לזה — הוה שלוחה, ומקדשה, ואם היה סלע שלה מקודשת — שחצוהו שן אדם קנה, ודמי הוא כמו שמקבלתו, ר"ל אדירה — לתנשה, חומרי

איכדיקיה ליה גבא אי רתתא הוא או לא, קא משמע לך, תנו רבנן: "התקדשי לי במנתי" — "תנא לאבא ויאלביו" — אינה מקודשת. "על מנה שקבלום ליה" — מקודשת, תנא "אבא" לתוריקן כח דרישא, תנא "אביו" לתוריקן כח דפיסא. "התקדשי לי במנתי" — "תנא לפלוגי" — אינה מקודשת. "על מנה שקבלום ליה" — מקודשת, וצריכא, דאי אשמעינן "אבא" ו"אביו" — התם הוא דכי אמרה "על מנה שקבלום ליה" הוי קדושין — דספכה דעתה עלייהו, סבבה: דכיון לי שליחותא, אבל פלוגי — לא, ואי אשמעינן "פלוגי" — תנא הוא דכי אמרה "תנא לפלוגי" לא הוי קדושין — דלא מקרבה דעתה לגביה למיתבה ליה במתנה, אבל "אבא" ו"אביו", דמקרבא דעתה לגביהו — אימא במתנה ודביתיה גיטליהו, צריכא. תנו רבנן: "התקדשי לי במנתי" — "תנא על גבי סלע" — אינה מקודשת, ואם היה סלע שלה — מקודשת, בעי רב ביבי: סלע של שניהם מוחזק — תיקו, "התקדשי לי בככר" — "תנא לכולב" — אינה מקודשת, ואם היה כלב שלה — מקודשת, בעי רב כרד: כלב ר"ל אחרית מהו? בהדיא תנא דקא מצינא נפשה מניה — גמרה ומקניא ליה נפשה, או דלמא: מצי אמרה ליה: מרואייבא חייבי מחייבת לאצולין? — תיקו, "התקדשי לי בככר" — "תנא לעני" — אינה מקודשת, אפילו על הסמך קנה, מאי מקניא? אמרה ליה: מי חייבי דמתיבנא ביה אגא — הכי מחייבת ביה את, והוא ביה דתוה קא מובין חומרי

לחיה בידך. וכן לפי פרשן רמ"ל שעה (פסחים ל"א) בהדיא דירשאל שחלוח את הנבר על חמצו, ודאס תפס עובר לרבי מאיר, ומפרש הוה משום דקנה ליה רבי יתקח, וכיון דקי ליה רבי יתקח של בשעת הולאתו — בשעת הולאתו קני ליה נמי, לענין קרינן ליה של' אי אתה רואה. **מנא** — לבעל חוב שקונה משכון — פירושו בקונטרס בשאר דוכתי: להתחייב באונסין, וקשה: דהא רבי מאיר רבי יהודה פליגי במלה על המשכון ואי שומר שכר אי שומר חנם, אבל שואל — לא דמי, ואוקי גמרא רבי מאיר רבי יתקח, משמע דרבי יתקח לא אמר להתחייב באונסין לכך רמזה ליה: שקנה את המשכון להתחייב בגמריה ואבדוהי.

צדקה — מנן — אתא תאמר, איכא צדקה ממה שחייל לו לשכב עליו? שם לומר: דייק מוכתב (דברים כו) "ושכב בשלמתי ודברך", ואי לא דמי קני ליה, אתא מן כשמיכריה העני — הוי ליה רבית דריס, ומפרשים: ולא מיקרי צדקה אלא תנות משלו, כמו "צדק משלך וכן ר"ל (בבא בתרא פ"ב).

תנא — לאבא או לאבין אינה מקודשת — אתא תאמר: הא אומנין קניי לעיל בביריתא "אבין?" — "לאבא לפלוגי" סיגיא ואיכא למיעבד כל חיי' צדיוסותא ושמא יש לומר: דאין לחזק לשכר, כיון דלא תנא "אבין" בביריתא ורצית, אי נמי, יש לומר: ולדכוי תנא "אבין לפלוגי" — משום דסלקא דעתך ליהויה מקודשת שפי' במשמרה "תנא לפלוגי" במשמרה "תנא לאבין", וסבכה דעתה טפי כשיאזי פלוגי. **אם** היה סלע שלה מקודשת — פירש בקונטרס: דחצה קנה לה ולא נחריא דאם כן — מאי בעי? סלע של שנידים מוח' פשיטא דאינה קונה, כיון דהוא חצי' של שנידים, כדאמרינן פרק "המורה את הספירה" (בבא בתרא פ"ב, א) אמר רבי ינאי: חצי' של שני שותפין — קנין זה חזת, ומקי' לא גמורד בתוך קופיו של לוקח, אבל במורד על הקרקע — לא ורמזה לפרש: דבאז הוה אף תלין בקנין חצודה, אלא כשחולעל שלח — סמכה דעתה, ובשאינו שלח — לא סמכה דעתה, ובעי, כשחולעל של שנידים אי סמכה דעתה או לא.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף ט עמוד א - מתוך מהדורות "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"

תוספות

הב אשקי ושדי איתא מקדושת - ואם תאמר: מן גרע מיתין מעט לפעמי' דמקדושת, כל שכן בשאומרת 'זון לוי' ש' לומר: דשאני האב, דמיערקא דהוה שואלת שלא בתורת קידושין, משום הכי איבא לטמיר בשאומרת 'זב' - ארתעא דמיערקא אקדור.

כל אשקי אשקי כו' - הך תנא עובד אשמוענין, בדשום דבר אין ממיל -

לא ביטרי דאבילה ושתיה' ולא בשאר מיל.

והלכתא שריא לא עירך שומא - ואם תאמר: אמאי איצטרך לפסוק

כרבה לגבי דן יוסף דאבבא בתרא (קמב) -

פסקין הלכתא כרבה בר משה, ענין ומחצה

וש פופשיס: דהיינו דוקא במילי דבבא בתרא.

כרבה - משמע דבבלי גזירא הלכתא כותיה

ולא נחרא; דבעל כרחך בבלי גזירא הלכתא

כרבה, כדמוכח פיר' מ' שאחור (גטין ע"ב) גבי

הזוזה קמא ליה לאירסייה' דעל עמלא דל

מלתא ושקלי ריבא כד. וקאמרו וחבסרי דרבה

כרכן שמעון בן גמליאל הוא קיימא לו הלכתא

כרבה, ובהא קיימא לו אין הלהב כרכן שמעון בן

גמליאל משמע דקאמרו: 'זוהא קיימא לו הלכתא

כרבה' - משמע דבבלי גזירא הלכתא כותיה

שומא ש' לרדוף, דהוה ש' פסיים דרסיס: בזה

קיימא לו הלכתא כרבה. דמשמע - בזה דוקא

ולא בבלי כרמא. שריא, קמא אמאי לא קאמר

בדיא: הלכתא כותיה דרבה, כדאמר: הלהב

כרבי אלעזר הלכתא כרמא אמר רב נתנאל ואומר

ברבנא דאמאי לא אשמוענין דוקא שריא דא

דלא עירכי שומא, לפי ששמוענין ידוע קצת, ואין

גרעילי טעות בו כל כך, אבל שאר דברים, כגון

אבנטיס לטות ומדגולות, שיש שאינם טובות אלא

ממעט, וגרעילי לטעות דבריה ודורו משוויח -

עירכי שומא, משום דלא מטיבא דעתה, ולפיכך

נתנו העולם לקדש טעבטע שחן באבן, ואין

דאמר לקמן בפרק ש' דמאי, דהוה ש' נופך

משל - ש' לומר ששמו אהו, אי נמי: דהוא נופך

כעין שראא, שידוע שווי קצת, דהוא גברא

דקדש כרמא, דכחולא (קדושין י"ב) ודור כ' -

חסדא משער אי אית ביה שוה פרוטה - אבנא

דכחולא לא דור כשאר אבנטיס טובות, אבל כעין

אבני שיש, כדאשכחנא פיר' ח' דסוכה (נ"א).

בחדרדוס דבניה לבית המקדש באבני דיששא

וכחולא ומורמרא, שיש פופשיס: משום הכי

איצטרך לפסוק כרבה לגבי דן יוסף - משום דרב

יוסף הביא לעיל (נ"א) מזה ראיות לרבה. עוד

ש' פופשיס: משום הכי לא קאמר הלכתא כרבה

לא תימא דהיינו רבה דאיבא דאמרי דבבלי

דורא ולא שריא שומא, אבל אמר לה ומשיח שוה

משיח - בני שומא, לפיכך פסק בדשום ענין לא

בעי שומא, לפי דא הוה תישיבא הוא דאצטרך

לפסוק כרבה, אף על דבבלי דוכתא קיימא לו כותיה.

כרבה, על הנייה ועל החרס - משמע דשטר כשר על החרס.

דאמר: כרבה על הנייה ועל החרס

'שדי מכורה לך' - שריא נתונה לך - דהיינו ו מכורה נתנתה, וקשה דאמר בפרק ש' דכרבותא (נ"א).

הא נמי דאמר דבני לאחויי חזיתיה ידיה בבי דגמ - לכתובא אחספא בר, וקאמר: דוקא

אחספא, אבל אשמוענין לא, לא דלמא משבח אישך אדמי מעלי, וכתוב עליה נמי דאמר: ודא: דהיינו עליו דרס -

ליבא משמע לרבי: דאפילו כתוב עליו לא יעיל.

דאמר רבנא ביה דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

וזמן בפרק שני דהוהא איתא דוכתא דרבה - עדי מסידיה כרתי, דהוהא דכרבותא אחיא כרבי מאיר (שם) עדי חזיתיה כרתי, דהוהא איתא

לא אחיא כרבי מאיר, דכין דרבעין בשטר קדושין עדי חזיתיה, כדמוכח לקמן בפרק שני (מחא), עדים שעל בני חרס לא חשיבי, ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס, דדבר שיכול לחזויהו.

חומי - *בטיינינג, ששטין של בידל, ודורין דרבה בזה מן בידל, ועושין אותו כמין ענק ונשאך בצואריון למכור. ויש גורסין פתחיהא - וזן של זוכית, כמין טעבט דקים וקורין אותו *ספריש, ולשון רבותיה ***אשמוענין. וזו שומא - מלא חס הענק

מכרשן - בשלשן שאילה, זה אשקי ושדי - דלא כפלתיה דלירבא, תנא דמלכא

בבשר חלקי שטב, וחלכתא כרבי אליעזר -

דאמר (קדושין ת"א) 'דחזקש' לי בבגדו נתת לה -

דגמ - דהיינו ו מקדושת, ושלם, כרמא אמר ר' -

נחמן - דאמר לעיל (נ"ב) מזה אין כן משבח

אין כאן, בתך פקדושת לי - והיא ברשוא אביה

לקדשה, כגון שלא בגירא, לשטר גמני - ומגל

דכי ואי גזירא דהי שטרא? מאי טעמא קרית ביה

יקנו משום דכתיב וסכר - בתמימה, קרי יכי כי

יחזק, וימלא דאבלי דעזרה קאמר, שריא משבח

לבעל, ומשום דכתיב 'את נתי' לחתא, וכלתא

ניחו - למשה מסיני, חתם נמי - גבי שרי וביני

כתיב 'ואקח את ספר המקהה' אלמא דמכור

נתנו ללוקח דכתיב 'ואקח' ולא כתיב 'ואתן'.

ויחזקו ויהא קונה את חשדה מיד גמלא

אלמא מוכר כותב 'שדי מכורה לך' ונתן ביה

לוקח, אבל האב - יכי יחזק כתיב, בין על ידי

עצמה, כפבלתהוהא מדעתה של אב, מדעתה

שדא אמרה לו לקבל, וזה דרבעין דעתא

ידיה - והוא שבגירא, שלא לשטר - שנכסב

לשם אשה אדורה, ומגל.

נציאה

כרבי אלעזר, והלכתא כרמא אמר רב נחמן, תנו רבנן: בישטר ביצד? כתב לו על הנייה

או על החרס, אף על פי שאין בו שוה פרוטה, "בתך מקדושת לי" "בתך מאדוקשת לי"

"בתך לי לאינתו" - הרי זו מקדושת, מתקף לה רבי ויזר בר ממל: הא לא דמי האי

שקרא לשטר וביני! תתם - מוכר פותח לו "שדי מכורה לך", הא פתח פותח "בתך

מקדושת לי!"; אמר רבא: התם מעניינא דקרא, אלא מעניינא דקרא, התם פתח "מכור

מאחזיתו" - גמולר מלתא רבא, הא פתח "כי יחז" - בפעל תלה רחמנא, התם פתח "מכור

כתיב "שדוח בקספא יקנו! קרי ביה "יקנו" - מאי טעמא קרית ביה "יקנו" משום דכתיב

"ומכור", הכי נמי קרי ביה "כי יחז" דכתיב "את בתי נתתי לאיש הזה" - אלא אמר רבא:

הלכתא נינהו, ואסמיכניהו רבנא אקרא, ואיבעית אימא: התם נמי פתח "ואקח את ספר

המקנה", ואמר רבא אמר רב נחמן: כתב לו על הנייה או על החרס, אף על פי שאין בו

שוה פרוטה "בתך מקדושת לי" "בתך מאדוקשת לי" "בתך לי לאינתו", בין על ידי איה

בין על ידי עצמה - מקדושת מדעתה, והוא שלא בגירא, כתב לה על הנייה או על החרס,

אף על פי שאין בו שוה פרוטה, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

מקדושת לי" - שדי מכור, פתח, "הרי את לי לאינתו" "הרי את

[illegible]

1 יצִיאהּ בעִינֵן לִשְׁמָהּ - אַף הִיָּהּ בְּעֵינֵן לִשְׁמָהּ. או
2 לִקְמָה: הַיּוֹת לַחֲרָדִי מִקְשִׁינֵן, מִה הִיָּהּ דִּבְכָּף - לֹא
3 בְּעֵינֵן לִשְׁמָהּ, אַף הִיָּהּ דִּבְכָּף, לֹא בְּעֵינֵן לִשְׁמָה?
4 בְּחֵן דְּבִקְיָא חֲדָן פְּשִׁמְתָּהּ: הִיָּהּ לִיצִיָּהּ מִקְשִׁינֵן.
5 דְּאִמֵּר קִרָּא "וְצִיָּאָהּ... וְחִתָּהּ". אִתְּמַר, כְּתָבָהּ לִשְׁמָהּ
6 וְשֵׁלָא מִדְּעֻתָּהּ; רָבָא וְרַבִּינָא אִמְרִי: מִקְדוּשָׁתָּהּ. רַב
7 פֶּפְא וְרַב שְׂרֵבְיָא אִמְרִי: אִינְהּ מִקְדוּשָׁתָּהּ. אִמֵּר רַב
8 פֶּפְא: אִינְהּ מַעֲמָא דִּדְחָה, וְאִינְהּ מַעֲמָא דִּדְרִי. אִינְהּ
9 מַעֲמָא דִּדְחָה; דְּכֵתִיב "וְצִיָּאָהּ... וְחִתָּהּ" - מִקְשִׁי
10 הִיָּהּ לִיצִיָּהּ; מִה יִצְיָהּ לִשְׁמָהּ וְשֵׁלָא מִדְּעֻתָּהּ.
11 אַף הִיָּהּ נִמְי, לִשְׁמָהּ וְשֵׁלָא לִשְׁמָתָהּ, וְאִינְהּ מַעֲמָא

ידיי: "וְהָיָה... וְהָיָה" - מִשֵּׁל הַיָּד הַזֶּה לַיָּדָה; מִהַ יֵּצֵא - בְּעֵינַי דַּעַת מִקֶּדֶשׁ, אֵף הַיָּד -
בְּעֵינַי דַּעַת מִקֶּדֶשׁ, מִיְּתִיבִי: אֵין חֹתְבִין שְׁמֵי אֲרוֹסִין וְנִשְׁאוֹן אֶלָּא מִדַּעַת שְׁעִינָן. מֵאֵי לֹא
שְׁמֵי אֲרוֹסִין וְנִשְׁאוֹן מִקֶּדֶשׁ? - לֹא, שְׁמֵי פְסִיקָתָא, וְכִרְבֵּן גִּידֵל אִמֹּר רַב, דְּאִמֹּר רַב גִּידֵל
אִמֹּר רַב; "כִּמֶּה אִתָּה נוֹתֵן לְכַנֵּד" - "קֹד וְכֹד", "לְכַתֵּב"? - "קֹד וְכֹד", עֲמִידוֹ וְקִדְשֵׁוֹ - קֵינָה,
הֵן הֵן הַדְרָבִים הַנֶּגִיעִים בְּאֻמְרֵיהֶן, "וּבִבְיָאָה" מֵנָּה לָן? אִמֹּר רַבִּי אֶהְיֶה אִמֹּר רַבִּי יוֹחֲנָן; דְּאִמֹּר
קְרָא "בְּעֵלֹת בַּעַל" - מְלִפְדֵּי שְׁנַעְשָׁה לֹה בַּעַל עָלֵי רַבִּי בְּעֵלֹתָ, אִמֹּר לִי רַבִּי יוֹחֲנָן לְרַבִּי אֶהְיֶה,
רַבִּי אֶהְיֶה, רַבִּי לְרַבִּי יוֹחֲנָן; עֲמִידוֹ וְנִשְׁאוֹן רַבִּי, "וּבִבְיָאָה" - מְלִפְדֵּי שְׁנַעְשָׁה מִקֶּדֶשׁ בְּבִיבְיָאָה?
- אֵי מִתְּחִלָּה הָיָה אֲמִינָה: עַד דְּרַבְקִישׁ וְתַרְדֵּי בְּעֵלֵי קָא, שְׁמַעְמַע לָן - מִתְרַקֵּי לֹה רַבִּי אֶמֶר
מִמֶּל: אִם כֵּן עֲגֵרָה הַמְּאֻרְסָה דְּאִמֹּר רַחֲמָנָא בְּסִקְלָהּ, חִיבֵי מִשְׁפַּחַת לֹה? אֵי דְּאֶקְדִּישׁ וְתַרְדֵּי
בְּעֵל - בְּעֵלֹתָ הֵיא, אֵי דְּאֶקְדִּישׁ וְלֹא בְּעֵל - לֹא כִּלּוֹם הוּא! אֶמְרֵיהּ רַבְּנָן קִמְיָה דְּאֶבְי: מִשְׁפַּחַת
לֹה כְּנֻן שְׂבָא עֲלֶיהָ אֲרוֹס שְׂלֵא בְּדִרְבָּה - אִמֹּר לֹה אֲבִי: עַד כַּאן לֹא פְלִיגֵי רַבִּי
וְרַבְּנָן אֶלָּא בְּאִתְרֵי, אֲבָל בַּעַל - דְּבִרֵּי הַבֵּל, אִם כֵּן עֲלֶיהָ שְׂלֵא בְּדִרְבָּה - עֲשֵׂינָהּ בְּעֻלָּה!
מֵאֵי הֵיא? דְּהִנָּה: כַּאן עֲלֶיהָ עֲשֵׂינָה אֲנִישִׁים וְעִידוֹן הֵיא בְּתוּלָה - כֻּלָּן בְּסִקְלָהּ, רַבִּי אֹמְרִי:
אֲמִינָה אֲנִי: הִרְאִינוּן, וְכֻלָּן בְּהִגָּן, אִמֹּר רַב נִחְמֵי בִּרְיָהּ: מִשְׁפַּחַת לֹה כְּנֻן
שְׁקִירָשָׁה בְּשִׁטָּה, הוּאֵל וְגוֹמֵר מוֹצִיא - חֲזָקָא, וְרַבִּי יוֹחֲנָן, הֵיא "וּבִבְיָאָה" מֵאֵי
עֲבִיד לִיחָ? - הִתְחַו מִבְּעֵי לִיחָ: זֹו נְקִיעַת בְּבִיבְיָאָה, אִין אֶמֶר הַעֲבֵרְנָה נְקִיעַת בְּבִיבְיָאָה, סִלְקָא
דַּעֲתָךְ אֲמִינָה חִיבִי בְּכָל רְחוּמֵי מִיבְיָה: וְהֵא דְּבִיבְיָאָה שְׂאִין נְקִיעַת בְּכֶסֶף - נְקִיעַת בְּבִיבְיָאָה, זֹו
נְקִיעַת בְּכֶסֶף - אֵינִי דִין שְׁנַעְשָׁה בְּבִיבְיָאָה? - מִה לִיבְיָאָה שְׂבֹן יוֹקֵהָ וְעוֹמְרָה! סִלְקָא דַּעֲתָךְ
אֲמִינָה: הוּאֵל וְכַתֵּב "אִם אֲחֵרֵת יִשָּׁח לֹו" - הַקִּישָׁה הַתְּחִיב לְאֲחֵרֵתָהּ, מִה אֲחֵרֵת מִיִּקְנָא
בְּבִיבְיָאָה - אֵף אֶמֶר הַעֲבֵרְנָה מִיִּקְנָא בְּבִיבְיָאָה, קָא שְׁמַעְמַע לָן - וְיִבִּי, הֵיא סְבָרָא מֵנָּה לִיחָ?
- אִם כֵּן לְכַתֵּב רַחֲמָנָא "וּבִעֵל", מֵאֵי "וּבִעֵלָה" - שְׁמַעְמַע מִיָּה תַרְתִּי, וְלִקְרָא: דְּאִמֹּר: בִּר
אֲרוֹנָא אֶסְבְּרָה לִי: "חֵד מִי אֵשׁ אֲשֶׁר בְּעֵלָה" קִידוּשִׁין מִסְּמוּרֵי בִיבְיָאָה - הֵו קִידוּשִׁין,
קִידוּשִׁין שְׂאִין כְּסוּרֵי לִיבְיָאָה, לֹא הֵו קִידוּשִׁין, מֵאֵי אִיבָא לְמִיבְרֹ? - אִם כֵּן וְכַתֵּב
קְרָא "וּבִעֵלָה", מֵאֵי "וּבִעֵלָה" - שְׁמַעְמַע מִיָּה כֻּלְּהוּ, וְרַבִּי, הֵיא "בְּעֵלֹת בַּעַל" מֵאֵי עֲבִיד
לִיחָ? - הֵיא מִבְּעֵי לִיחָ: בַּעַל עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּעֵלֹתָ שְׂלֵא בְּדִרְבָּה, וְאֵין אַחֵר עוֹשֶׂה אוֹתָהּ
בְּעֵלֹתָ שְׂלֵא בְּדִרְבָּה - וְיִבִּי אֵית לִי לְרַב הֵיא סְבָרָא: וְהִתְחַוָּ: כַּאן עֲלֶיהָ עֲשֵׂינָה אֲנִישִׁים
וְעִידוֹן הֵיא בְּתוּלָה - כֻּלָּם בְּסִקְלָהּ, רַבִּי אֹמְרִי: אֹמְרִי אֲנִי: הִרְאִינוּן בְּסִקְלָהּ וְכֻלָּם בְּהִגָּן.
אֶמֶר

קדושים, האולי ואן ארין לבוא, שאני יודע איז אשטו ואזי אוחט אשטו שווא בברן
 "י קי..." ובעלזא: קיחט כסף הוראיה לבעלזא הוא דהוי קיחא. מנא ליה אז דרדשינן
 לבחוט 'או בעלזא, **מאי** "ובעלזא" – משמע דקאי נמי אקחאה, למלך קר רבר אהינא. **האי**
 קטלא אל חשיב אל כתרלזא, לעינן קנס בשאינא ארוסא – מרדח ותרלזא משמלי. **לבי**
 ענשינן, למעטני גרדח הבא על הקטנא. **האי סברא** – דבעל ששה אותה בעלזא שכל כרד

ות העראה שלא לשם קדושין, ואסירה

1 יציאה בעינין לשמה — דכתיב (דברים כד) "וכתב לה" — לשמה. הויה דכספא לא בעינן
2 שתהא לשמה — שתהא צורת הדינר טובעה לשמה. הדר פשטא — "יציאה והיתה". שהרי
3 עיקר שהשטר קנה באשה מכאן לדמו. שלא מרעית — קודם הכתיבה לא נמלך בה,
4 ואחר כך הודיעה וקבלתה. ובגדולה קאי. והוא הדין בקטנה ונערה, לשמה ושלא מדעת

[illegible]

ע"ד שיהיו שניהם שוין - פירש הקונטרס: בני עונשין, למעט גידול הבא על הקטנה. ולא נדריא: הוא הן בפרק "רצא דופן" (נדה מד,ג), ומיתא לה בסמוך: בן שלש עשרה ויום אחד: כ"ו. וקא אמר: אם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה - מומתין על ידה. משמע גידול הבא על הקטנה חייב, ואף על גב דקטנה לאו בן עשרין היא ויש עונשים -

והדיא דדחת אתאי כרבי יונה, דפליג אדוריבי אשטיא, ודחא דרובא אוריבא. וביטו ענין פירש: עד שיהיו שניהם במיתה אחת. ולא בכי עונשין נתיא מילתא, ואפילו גידול הבא על הקטנה חייב אם הם שוים בקטלא. וקאי אמילתיה דרבי מאיר אדמר בפרק "ארבע מיתות" (סנהדרין ס"ב) גבי נערה הנאורסת, דרבי מאיר סביר, נערה ולא קטנה וחבמים אמורים - נערה - אפילו קטנה במשעט. ובעא מניה רבי יעקב דר אבא מרוב: בא על קטנה הנאורסת, לרבי מאיר מזהו לגמור ממעטין לה לאו מסקלה ממעט לה אבל מותק לא. וקאמר להם: מסקלה דלגמור ממעט לה, דאי מסלק דעתך מסקלה ממעט לה, אבל חנק חייב - ודא בעינן שניהם שוין. כלמא, באותה מיתה, שאם היתה גדולה - בסקילה. ולפירוש זה נראה דרבי הוה יכיר יעקב דר אבא: בא על קטנה הנאורסת לרבי מאיר מהו. ודקא בארסיה מיבעיא ליה, משום דאין שוין במיתה. אבל בנשואא ליכא למיבעי, שדיתו כרעק, ואם היתה גדולה - היתה בני בתנא, ושעניו שוין למיתה. אבל לפירוש הקונטרס קשה אמאי מיבעי לה בארסה טפי מבנשואא? מיהו יד לומר: כיון דרמנו גם שניהם כרוב בנשואא פשיטא ליה דפשוט, אבל בקטנה ארסה מיבעיא ליה, דסלקא דעתך דדוריב. וקאמר: עד שיהיו שניהם שוין. כלמא, דאפילו ארסה בני אחד פשוט, לפי שאינם בני עונשין. וקשה: דאיכא דהוה אמוראי דרפקי מלתא דרבי

מאי דרבי ברק נשואי קרא רבתי? וזמא האיש אשר שכב עמה לבדו, ובעי הוה לרבי מאיר: האי "ומתו הם שניהם" לרבי מאיר מאי בעי לקטנא בנשואא דפרפרשת? ויש לומר: ונתיא ליה לטנא לחרוק לאוקמי מתניתין דר'עא דופן" (נדה מד,ג). אפילו כרבי מאיר.

כל הבעל רעתו על גמר ביאה - חזקה: דברפך "זבא על יבמתו" (יבמות נ"ב) ילפינן דאשה נקנית לבעלה בהעראת. אתאי "קידוש" "קידוש" דעירות. והעראת היית תחילת ביאה, וזבא מסיק סוף ביאה קטנא ואומר רבינו משעון בן אברהם: דכי אמרינן העראת קטנא - היינו בשלא עשה כי אם העראת ופירש מיד, ומזכיר שאלחן היה ברעתו לקנות בגמר ביאה. אבל זבא מיייר שגמר ביאה, דאן לא קני בהעראת. כיון שדעתו על גמר ביאה. והלשון מוכיח, דקאמר "כל הבעל" ולא קאמר "כל הערערה". ודברינו יצאח בן מאיר חייך: דאן נקנית בהעראת - היינו במפריש שרונה לקנות בהעראת. אבל בסתם - רעתו על גמר ביאה. ורבינו חם חייך: דאחרי שגורבה בה העראת כגמר איהם, בן כל מקום שמזכיר ביאה - בהעראת קאמר. ודכי קאמר: תחילת העראת קטנא או בסוף העראת קטנא. ולמאן דאמר (שם) העראת זו הנכנס עטרה דשרייך בה תחילת וסוף, ורבינו נסים נאחן חייך: דהדיא דרבימא איייר אתר קדושין, דעל יד אותה העראת הוי בנשואא, כמו חופה ולאחר קדושין. וקשה לפירוש: דר'עא דר'עא" "קידוש" גבי קדושין כתיב. ולא מיייר בתופח כלל.

ומקבל את גיטה - פי' להסלק את יבול האב לקבל על לבו קטנה משנשאת. ונראה למורי הרב רבי יצחק דמשנשאת אן האב יכול לקבל כל גט. ואפילו איהו קטנה. ומביא ראיא מהא דתנן בירושלמי במסכת תרומות בפרק שני, דכתי' תן להם: האשה שדחתה אוכלת בתרומה, ואומר לה מת בעליך או גיטיך, וכן העבר שדחת אוכל בתרומה וכו', רבי אליעזר מתיב קר וחומש, רבי יודעש פטר. וקאמר עלה בגמרא: נתיא "מת בעליך", "גיטיך", מי לא ידעה? רבנן אמרין: במשנה ראשונה, שכן ארסה בת ישראל אוכלת בתרומה, ואביה מקבל גיטה. ורבי אליעזר אמר: אפילו תמא במשנה אחרונה. ופטר שאמר: לה "ותקבל לי גיטי במקום פלוני" והיה לו להביא בה עשרה ימים ומצא סוס וכו' והביא בתמישה ימים. ויחא. ושתתא. מדרדוק לאוקמי במשנה אחרונה, ובכין שאמר: "ותקבל" וכו' ולא מוקי לה בשנשאת כשדחת קטנה ואביה מקבל את גיטה - משמע דמשנשאת, אף כי היא קטנה - אין אביה מקבל גיטה.

אפילו בן סור ומורה (סנהדרין ס"א) דייק מוקי דהולכינן בנשוא ארז דרוב, דאי לא אולין ארז דרוב - נידוש וילמא אילנות היא, וארעא דהכי לא קריש. והשתא, כיון דא"אם בא עליה יבם? קאי - הוה ליה למייר ארעא דהכי לא ייבם וכו' תמא דאקדושין דאדון שות קאי. ולרבי קאמר דארעא דהכי לא קריש. והשתא מאי נפקא מינה? אפילו ארעא דהכי קריש - ככל מקום דלי למיפך: אמאי דריבם משום אשת איש, ודא אילנות לאו בת ייבום היא. ורבינו (ברכות כ"ו) "אשר הלך" פטל לאילנותין כל נראה לפרש: דחייבין עליה משום אשת איש. בין א"אם בא עליה יבם? בין אאשת איש דעלמא קאי. וחדושי דק, דאמי נמי א"אם בא עליה יבם, דמסיפא, דא"אם בא עליה אחד מכל העריות כו" - לא הוה שמענין, ומתחילא לא משום אלא דקא אשת איש. והם פריך מהא דמתיבין משום אשת איש. ודבר רבינו דר חייך דאייגטירך למיתני "דחייבין עליה משום אשת איש" - לאאשכחנא וסידפא ד'דומות' על דהי' רוצה לומר דאך בהבנה אם היא באה על האשה - נדריה על ידה בהבנה. דאי לא חגי אלא לא ד'דומות' על ידה הוה אמנא דיוק דקא רשיה. ודמא דאשת איש, אבל בהבנה לא. אבל השתא דחנא ברישא "דחייבין עליה משום אשת איש" - אם בן סופא ד'דומות' על ידה" אשמענין דרשיה: דאן אותן עריות דלא דמיין לאשת איהו כמו בהבנה - אמרינן נדרת.

ביאה אירוסין קושה ב"ב - המקדש בבאיא מי הויא רבך ביה בנשואין, או אינה אלא כשאר אירוסין? ואני יושה ב"ב - דקיימא לן (יבמות ט"ב). אשתא ארסה - לא און ולא מיטמא לה מות - אינו יורשה, ואינו מותר נדריה בלא אביה. ומקבל את גיטה - אם יורשה בעלה מן הארסין בעדה נערה. פירות - מבסמים ותופלים מן מביא אבי אמה. קתני - קידוש ביאה, ודור תני: נשאת אלמנא: ביאה לאו נשואי עבדי. כי קתני נשאת אשתיא: אבסוק ונשאת. ענין עושין נשואין. אבל ביאה - לשלם אימנא קני נשואין ערשה. מתקשרת בבאה - מדעת האב. אבל פחת ממאן - כנותן אצבע בעין, ואינה ביאה. קטנא - ואם רוצה להוציאה - מוציאה בגט. וחייבין עליה משום אשת איש - אם קבל בה אביה קדושין. ומסבמא את בועלה - כשדחת נדה. שבעת ימים, כדכתיב (ויקרא ט"ו) "והיה נדחה עליה".

למאן או סוף ביאה קטנא? נפקא מינה קטנא קטנה, ופשיטא ידה וקבלת קדושין מאחרי. אי נמי לבין גידול, דקא קני בתחלה בבאיא, מאי? נשואי אמימר משעיה דרפא: כל דבועל - דעתו על גמר ביאה, איבעיא ליה: ביאה, נשואין עושה או אירוסין עושה? נפקא מינה לזרשה, ולמאן לה, ולקשר נדריה. אי אמרת נשואין עושה - זרשה, ובמפא לה ויפיר נדריה, ואי אמרת אירוסין עושה - אינו יורשה, ואינו מיטמא לה, ואינו מיפיר נדריה. מאי? אמר אבי, תא שמע: האב ופאי בבתו בקדושה בכסף בשטר ובביאה, ונכסי במציאותה ובמעשה ידה ובהפדת נדריה, ומקבל את גיטה, ואינו אוכל פירות בתיה. נישאת - ותר עליו הבעל, שאוכל פירות בתיה. קתני ביאה וקתני נישאת. - כי קתני נישאת - אשאר. - אמר רבא, תא שמע: בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בבאה, ואם לא עליה יבם - קטנא, ודחייבין עליה משום אשת איש, ומתקבלת בבעלה למאן

מאי דרבי ברק נשואי קרא רבתי? וזמא האיש אשר שכב עמה לבדו, ובעי הוה לרבי מאיר: האי "ומתו הם שניהם" לרבי מאיר מאי בעי לקטנא בנשואא דפרפרשת? ויש לומר: ונתיא ליה לטנא לחרוק לאוקמי מתניתין דר'עא דופן" (נדה מד,ג). אפילו כרבי מאיר.

כל הבעל רעתו על גמר ביאה - חזקה: דברפך "זבא על יבמתו" (יבמות נ"ב) ילפינן דאשה נקנית לבעלה בהעראת. אתאי "קידוש" "קידוש" דעירות. והעראת היית תחילת ביאה, וזבא מסיק סוף ביאה קטנא ואומר רבינו משעון בן אברהם: דכי אמרינן העראת קטנא - היינו בשלא עשה כי אם העראת ופירש מיד, ומזכיר שאלחן היה ברעתו לקנות בגמר ביאה. אבל זבא מיייר שגמר ביאה, דאן לא קני בהעראת. כיון שדעתו על גמר ביאה. והלשון מוכיח, דקאמר "כל הבעל" ולא קאמר "כל הערערה". ודברינו יצאח בן מאיר חייך: דאן נקנית בהעראת - היינו במפריש שרונה לקנות בהעראת. אבל בסתם - רעתו על גמר ביאה. ורבינו חם חייך: דאחרי שגורבה בה העראת כגמר איהם, בן כל מקום שמזכיר ביאה - בהעראת קאמר. ודכי קאמר: תחילת העראת קטנא או בסוף העראת קטנא. ולמאן דאמר (שם) העראת זו הנכנס עטרה דשרייך בה תחילת וסוף, ורבינו נסים נאחן חייך: דהדיא דרבימא איייר אתר קדושין, דעל יד אותה העראת הוי בנשואא, כמו חופה ולאחר קדושין. וקשה לפירוש: דר'עא דר'עא" "קידוש" גבי קדושין כתיב. ולא מיייר בתופח כלל.

ומקבל את גיטה - פי' להסלק את יבול האב לקבל על לבו קטנה משנשאת. ונראה למורי הרב רבי יצחק דמשנשאת אן האב יכול לקבל כל גט. ואפילו איהו קטנה. ומביא ראיא מהא דתנן בירושלמי במסכת תרומות בפרק שני, דכתי' תן להם: האשה שדחתה אוכלת בתרומה, ואומר לה מת בעליך או גיטיך, וכן העבר שדחת אוכל בתרומה וכו', רבי אליעזר מתיב קר וחומש, רבי יודעש פטר. וקאמר עלה בגמרא: נתיא "מת בעליך", "גיטיך", מי לא ידעה? רבנן אמרין: במשנה ראשונה, שכן ארסה בת ישראל אוכלת בתרומה, ואביה מקבל גיטה. ורבי אליעזר אמר: אפילו תמא במשנה אחרונה. ופטר שאמר: לה "ותקבל לי גיטי במקום פלוני" והיה לו להביא בה עשרה ימים ומצא סוס וכו' והביא בתמישה ימים. ויחא. ושתתא. מדרדוק לאוקמי במשנה אחרונה, ובכין שאמר: "ותקבל" וכו' ולא מוקי לה בשנשאת כשדחת קטנה ואביה מקבל את גיטה - משמע דמשנשאת, אף כי היא קטנה - אין אביה מקבל גיטה.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף יא עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" רמזה

תוספות

1 עד שחבנס לחופה משום דעאלא - מדרקט "עד שחבנס לחופה" - משמע דייניו במשנה
2 אחרונה דפרק "אף על פי" (כתובות נג.) שאינה אוכלת בתרומה זמן עד שחבנס לחופה.
3 והימיה דברקא "אף על פי" (שם) פליגי אמוראי במשנה ראשונה שאינה אוכלת בתרומה עד
4 שיעיר זמן - אי משום דעאלא, או משום סימפון, אפילו היכי, במשנה אחרונה מדרו כחולד
5 דמנעא משום סימפון, כדאיתא דהם, דלספון.
6 דהם: וובתייראן משום סימפון, דהכא קאמר
7 משום דעאלא - דייניו משום שגא עמוה וש
8 לומר: עד שחבנס לחופה לא דוקא, אלא עד
9 שיעיר זמן וכמשה ראשונה, ולפי שבחגעת זמן
10 רגילן לעשות חופה נקט חופה, דרבי רבינו משה
11 גמירנה מפרשי: עד שחבנס לחופה פיר דוקא.
12 דקסבר: אי לא דגורו מעיקרא משום דעאלא -
13 שחבנס סימפון לא דיו מותחילן לגזור ולאסור עד
14 שחבנס לחופה, שדרי מוהיל לא שכידי, ורוב נשים
15 אין בום כוהם, אלא מאור דחורשילן לגזור נשים
16 דעאלא, שגורו בחתילה עד הגעת זמן משום שגא
17 ימיו - דאריכו הנידור משום אוילך עד חופה
18 משום סימפון, דהואיל וכובר דחורכו לומר עד
19 הגעת זמן משום דעאלא, ולכן חלה הטעם
20 בדעאלא, שדור עיקר דרבי, וגם יש ספרי דרבי
21 דהם: עד שחבנס לחופה משום דעאלא והטעם
22 סימפון, ולפי דיו נדחא, וקצת קשה דאמר בסמוך:
23 איאב ביינייה קבל מסר דהלך, במסר דהלך, לנאן
24 דאמר משום דעאלא ליאב ומשום סימפון איאב,
25 ולפירוש דרבי רבינו משה קשה: מאי קאמרינן אז
26 כחלו את ליה דעילא דהיא דסימפון,
27 כדפירשתי, הרצף לומר: דמאי ביינייה לאו לפי
28 האמת שנתנו עכשיו, דאו חשישין למשום
29 אלא לפי משנה ראשונה בא לפרשי, מה לו אז דיו
30 טעמו משום דעאלא או משום סימפון,
31 **קוביוסמוס** - פירוש הקונטרס: גנוב נפשות.
32 וקשה: דברקא קמא דבבביות
33 (הא): אמר: שאל קונטרסיו התפטר לרבן יוחנן בן
34 קבל מסר דהלך - פירוש הקונטרס: קבל או מסר אז דהלך, כלומר: מסר דהלך, או שחלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל, וקשה: דמשמע הבא דבמסר לשלוחי הבעל חיישין
35 לסימפון, דברקא "ערה שנתפתחה" (כתובות מח.) אמר רב: מסירה לכל, אף לתרומה, משמע דמשום סימפון ליאב למחשו לכך נראה לפרשי: דמסר דהלך - חדא מילתא היא,
36 ודבי פירוש: מסר האב לשלוחי הבעל, הלך זון הוא עמהם, דהלך חיישין לסימפון, דאו לא ברקין לה עד שחלכו בביתו, אבל מסירה דהם - מיירי בשלל הלך עמוה, דאו ברק לה מיד.
37 **שכן** - אשה מקפדת על עצמה וכו' - קל מלאך דעתיה דרבי דאז אפילו פשטה ידה וקבלה קאמר דאניה מקדשת, דהואיל רגילה להקפיד על דינה, משום דבתי: "כספך ביה, ולובי ידך
38 לא חשיב כסף אלא דבר שרגילה בה להקפיד, ומשום הכי (קפדו) וקפדון: בניה דרבי יאי שדעילת להקפיד על תרמקא דדיניה - הכי נמי לא יתקדשו דביה, אפילו פשטה ידה
39 וקבלה פחות מתרמקא לא חושב כסף לבדידה: ואין זו סברא ומשני: פשטה ידה לא קאמרינן - דאפילו ידעו שהיו מקדשת, דכספך קריא ביה, כי קאמרינן - דקדשה בליליא, אי נמי
40 דשייה חתונה, ובהא דהי מילתא דבית שגא: וביט וכל ומתנתין, דאיהו וקדשה דרבי יאי דהאכ ודעו שלח לא חוו קדושין אלא קצת ברתמקא דדיניה, וקשה: דאיהו לא נתן
41 דברך לשיעורין, כיון דאליהו בתר כל אחת ואחת לפי רעתה, דבהאי גונא פריך ברקא קמא דגיטין (ידא) ובפרק "חוקת התביע" (בבא בתרא נט.) הכי נמי לא אישישין ונראה דהכי פריך: אלא
42 מלתה כגון בניה דרבי יאי וכו', וכן תמיא הכי נמי ולא מתקשי בפתח תרמקא דדיניה - אם כן נתת דברך לשיעורין: דבניה דרבי יאי משום שדן עשירות לא מתקשי בפתח
43 תרמקא דדיניה, ואחרות מתקדשות בדינה, ומשני: פשטה ידה לא קאמרינן - דגולתה ברעתה דאניה מקדשת, ומתקדשת אפילו בפתח פרושה - קאמרינן - דקדשה בליליא, אי נמי דשייה
44 שלית, דאו מלון שות דבפתוח מדינה איה מתקדשת, ואז איהו יצאנות מכלל שאר נשים, דחן יודעת שלא יתנו לשלח אלא כמו לשאר נשים, **כל** כסף האמור בתורה סתם כסף צור -
45 פירש הקונטרס: אם פירש שקלים - חוץ שיל שדן צור, ואם סתם - חוץ מנעב פתוחה שבצורי, הלכך, פרושה לא תמיא אבות - לפי שאיה לא נחשת, וכוברו: מנעב על נחשת ליאב, ובקדושין
46 "כסף" תבין, ד"קדוה" נמיירי, וכיון דאפיקתיה מפרושה - אלמא מדי דחשיבות בעי, אקומוה איניה, ולקיהו בשמעתין פירש הקונטרס דרבי גרסין: ענא אמר רב יודנה אמר רב
47 אסי, דייניו משום דאי קאזלעיל הזה ליה למיפרך לאלתה: לימא רב אסי דאמר כבי שטאין

1 סימפון בעקבירי ליאב - לבטל את המקדש, דא חזי ליה - וסבר וקבל, נטמא נגב כו'
2 אינו בטל כבר, דהא קימא לך: המוכר עבד לחבירו ומצא נגב או קוביוסמוס - הגיעו.
3 ובייתא דהו ובבא בתרא בדומכר פירות" (נצב.) קוביוסמוס - גונב נפשות, העניו -
4 חזי הוא שול, דסחם עבד נגב דהא, לפיכך שווין - דהא לא שביח ולא קבול עליה, או
5 מוכתב למלכות - שנתחייב מיתה למלך, קלא
6 אית ליה - וסבר וקבל, קיבל מסר דהלך - סימון
7 חוץ, קבל - עליו את המומים, משום סימפון
8 - ליאב, משום דעאלא - איאב, כסף - האב
9 לשלוחי הבעל, או שהלכו שלוחי האב עם
10 שלוחי הבעל ועודו בדרך, משום סימפון -
11 איאב, משום שגא תשקה - ליאב, דליתנהו
12 לאחיה ולאחיותיה גבה, **תרמקא** = שליש קבין,
13 דייניו = והובים, שדייהו שלח - לקבל
14 קדושה וכל נמלך כל בכמה, ובניהו דרבי יאי
15 נמי, אי שו שלח - לא חוו קדושין אלא
16 בתרמקא דדיניה, כל כסף האמור בתורה כסף
17 צורי - אם פירש שקלים חוץ שיל צורי, ואם
18 סתם - היו מנעב פתוחה שבצורי, ושל
19 דבריהם כסף מדינה - לקמן מפרש לה כסף
20 מדינה - שמעתי שבכסף צורי: אם סלע הוא -
21 שמעתי שבסלע צורי, ואם דתר הוא - שמעתי
22 שבדיני צורי, הלכך, פרושה - לא מצית
23 לומר, לפי שאיה לא נחשת, וכוברו: מנעב על
24 נחשת ליאב, ובקדושין כסף תבין, דהא קידה
25 קידה נמיירי, וכוין דאפיקתיה מפרושה - אלמא
26 מדי דחשיבות בעי, אקומוה איניה, דכלקין,
27 הכי גרסין: **ענא אמר רב יודנה** ב'י, וכללא הוא
28 - שכן שכתוב בתורה ודקא כסף תבין או
29 שויו, ותקא מנה - דרבי כסף צורי ולא
30 פרושה.

דברי

זכאי בני שקלים ובקע לגלגלת: בגובי הכסף אתה מוצא מאתים ואחד כבר ואודי עשר מנה, ובביתך הכסף אתה מוצא מאה כזה, או קוביוסמוס דהו, או קוביוסמוס דהו, או אינו כן
בבבביות דהו ומה גנוב ענב נפשות לחסורן השקלים: לכן פירש רבינו רבנאל: קוביוסמוס - משחק בקוביא, והא דאמר בבבביות רבה (פרש"י "וישלה") "ויאמר שלחי בי עלה השחר"
דקאמר ליה יעקב למלאך: הכי נגב אתה או קוביוסמוס אתה שאתה מתיראן חשדו: לפירוש הקונטרס נחא, ולפירוש רבינו רבנאל נמי יש לומר, דאדם משחק בקוביא רגיל לדחות עליו
נשים דרביה, ונעמן בפניהם, **הנהו** קלא אית ליה - פירש הקונטרס: וסבר וקבל, וקשה לרבינו חם: דברקא "דמוכר פירות" (בבא בתרא נצב.) אמר כדאיה: לטעם שווין או מוכתב למלכות
אומו: לא ידע שלך לפיך, מפרש רבינו: קלא אית ליה - ולא שכידי, ולא חשו ליה לסימפון, כיון דלא שכידי, ורבינו אליהו מקיים פירוש הקונטרס: דכאיה וקבלה המוכר משות,
אמרינן: מילא ברק הלוקח קודם תנינה הבעת דיו מנעב דאת ליה קלא - אם כן סבר וקבל, דהא דאמר לו "ידך שלך לפיך" - מיירי קודם שנתן הלוקח משות, וקצת משמע כן דהם,
דפריך: ולמאן הוציא מחבירו עליו דאריה, אלמא משמע דהלוקח מוזק.

קבל

מסר דהלך - פירש הקונטרס: קבל או מסר אז דהלך, כלומר: מסר האב לשלוחי הבעל, או שחלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל, וקשה: דמשמע הבא דבמסר לשלוחי הבעל חיישין
לסימפון, דברקא "ערה שנתפתחה" (כתובות מח.) אמר רב: מסירה לכל, אף לתרומה, משמע דמשום סימפון ליאב למחשו לכך נראה לפרשי: דמסר דהלך - חדא מילתא היא,
ודבי פירוש: מסר האב לשלוחי הבעל, הלך זון הוא עמהם, דהלך חיישין לסימפון, דאו לא ברקין לה עד שחלכו בביתו, אבל מסירה דהם - מיירי בשלל הלך עמוה, דאו ברק לה מיד.
שכן - אשה מקפדת על עצמה וכו' - קל מלאך דעתיה דרבי דאז אפילו פשטה ידה וקבלה קאמר דאניה מקדשת, דהואיל רגילה להקפיד על דינה, משום דבתי: "כספך ביה, ולובי ידך
לא חשיב כסף אלא דבר שרגילה בה להקפיד, ומשום הכי (קפדו) וקפדון: בניה דרבי יאי שדעילת להקפיד על תרמקא דדיניה - הכי נמי לא יתקדשו דביה, אפילו פשטה ידה
וקבלה פחות מתרמקא לא חושב כסף לבדידה: ואין זו סברא ומשני: פשטה ידה לא קאמרינן - דאפילו ידעו שהיו מקדשת, דכספך קריא ביה, כי קאמרינן - דקדשה בליליא, אי נמי
דשייה חתונה, ובהא דהי מילתא דבית שגא: וביט וכל ומתנתין, דאיהו וקדשה דרבי יאי דהאכ ודעו שלח לא חוו קדושין אלא קצת ברתמקא דדיניה, וקשה: דאיהו לא נתן
דברך לשיעורין, כיון דאליהו בתר כל אחת ואחת לפי רעתה, דבהאי גונא פריך ברקא קמא דגיטין (ידא) ובפרק "חוקת התביע" (בבא בתרא נט.) הכי נמי לא אישישין ונראה דהכי פריך: אלא
מלתה כגון בניה דרבי יאי וכו', וכן תמיא הכי נמי ולא מתקשי בפתח תרמקא דדיניה - אם כן נתת דברך לשיעורין: דבניה דרבי יאי משום שדן עשירות לא מתקשי בפתח
תרמקא דדיניה, ואחרות מתקדשות בדינה, ומשני: פשטה ידה לא קאמרינן - דגולתה ברעתה דאניה מקדשת, ומתקדשת אפילו בפתח פרושה - קאמרינן - דקדשה בליליא, אי נמי דשייה
שלית, דאו מלון שות דבפתוח מדינה איה מתקדשת, ואז איהו יצאנות מכלל שאר נשים, דחן יודעת שלא יתנו לשלח אלא כמו לשאר נשים, **כל** כסף האמור בתורה סתם כסף צור -
פירש הקונטרס: אם פירש שקלים - חוץ שיל שדן צור, ואם סתם - חוץ מנעב פתוחה שבצורי, הלכך, פרושה לא תמיא אבות - לפי שאיה לא נחשת, וכוברו: מנעב על נחשת ליאב, ובקדושין
"כסף" תבין, ד"קדוה" נמיירי, וכיון דאפיקתיה מפרושה - אלמא מדי דחשיבות בעי, אקומוה איניה, ולקיהו בשמעתין פירש הקונטרס דרבי גרסין: ענא אמר רב יודנה אמר רב
אסי, דייניו משום דאי קאזלעיל הזה ליה למיפרך לאלתה: לימא רב אסי דאמר כבי שטאין

דדרי

1 **והרי** טענה ובר' — פירש הקונטרס: מדרקוני שתי כסף — שמע מינה קרא לאו דוקא קאמר
2 כסף, אלא אממונא בעלמא קפיד. וכיון שלא פירש במה — לא מסרו אלא לחבמים,
3 ולא קים להו לאשבעיה בבציר מזהבי. דאי קרא כסף דוקא קאמר, נהי דמעיה היא מטבע
4 הפחותה שבצורי — מידור שתיס מגא להו? ומשנה: מה כלים שנים אף כסף שנים, ומה כסף

דבר חשוב - אף כלים דבר חשוב, כלומר שידיו
 שותי כסף, לאפוקי מן האדם: טענו נני
 מחזיקי שתי כבודות מתוך מקום, כלן יצאו כלים
 למטה - כלומר שחיתוכי עליהן בכל שעה.
 רבותיה מפרשים: שחיתוכי דיו מטבע ופחות
 שבטורי, ופרקי: מדקתיה נני כסף שותם עומם
 ולא קתני "שני", דהוי שמעני שני דיריקי, ותיקני
 מה כלים דבר חשוב - אף כסף דבר חשוב, ומעה
 דבר חשוב, ולדדי קשה דבר חשוב דאף - אם כן
 דכל כסף האמור בתורה הוא דיע, היכי אתא דר
 הקישא נפיק ליה: דאף כי אתא היקישא -
 לא משמעוהי מה כלים שנים אף כסף שנים הוא
 דאמאי, ועוד מאי קאמר מה כלים דבר חשוב, וכי
 משה דבר חשוב הוא: אמר כלן אף כלים
 חשובים - אלמא לא השכיב טעמיה, וכוונתו, דהיא
 אמר תתם איפכא: מה ספק דבר חשוב - אף כלים
 דבר חשוב, ובסבי פתא - לוק דרשית אתא, עד
 כאן לטעון. ובסבי פתא תקשה על פירוש שרי:
 כיון דמטבע פחות שבטורי הוא מעה - היכי שייך
 כלל למערי כיון האמריה מפרשיתא אומקיה
 אדירי: וזהו הלי למערי מטבע, שטעמו טעמו
 פחות שבטורי, וישלמא לקמן (ג'א). דאמר כין
 דאפוקיה מפרשית דהוי כסף - אומקיה אדירי
 היינו בור אשכנאזא פירושתי דהוי שפיר כסף
 לבני מאי העבריה, וזהו דאפוקיה מפרשית
 דאמר - אומקיה אדירי דהוי דבר חשוב. אבל
 השתא, דאמר דברורי כל פירשתי - אלמא
 מטבע פחות שלוקו יותר מעה, דהוי דאפוקיה
 מפרשית, אדירי אמאי מוקשה ליה אמאי הוה לן
 לאוקמו: ועוד קשה דפירשתי דאמאי לא מוקמו
 כסף טעמו נני שותם חסידו וזהו לא באתא מן
 דהוי, אלא בפרס "כשרות הדיינים" (ש"ג)
 שמעתי דאמר דרשה דהוי כסף דבר חשוב, ותר
 אשכנאזא, דלרב סבירא דאף כלים כסף כי אתא
 כל לפירוש דא דאמאי לכן נראה לרענני יצחק
 כמו שפירש שנים רבותיה: דיעי דהוי מטבע
 הפחותה שבטורי. וזהו שקשה שרי דאי כל כסף
 האמור בתורה דיע, היכי אתא הקישא ומפקא
 ליה: דאף כי אתא הקישא לא משמעוהי מה כלים
 שנים אף כסף שנים אמאי, נראה לרענני ליה

45 מיה דאן און דוקט למחצה, ובי דיכי דוברמאן מיהה שנים – גמורין מניה גמי דר חשוב
46 וזא שוקהר, ובי מחס דר חשוב דר חזא – דא גמורין און דאן כלא גמירא למשורא – דא
47 גמי דא
48 דא
49 דא
50 דא
51 דא
52 דא
53 דא
54 דא
55 דא
56 דא

27

מדינר. אי אמרת בשלמא וכו' מפריטה מאי מנעיה — שתתן לו שוב בלום? ולקמיה מסגמרא ולא שבקי

– מתוך מהדורת "אבן ישראל" – (שטיינזלץ)
רש"י

1 "הרי פקעה — שאדם טוען את חבירו, ומשביעין אותו אם הודה במקצת, דכתיב 'כי יתן'
2 'איש' וגו' ועליו כתיב 'אשר יאמר כי הוא הו' דילפינן מינה (בבא קמא קט"א) שהמודה
3 מקצת ישיבע, ד'נוקב בעל הבית' דחם כתיב, ודרשנין ליה לשבעה, ותנן שבועת הדיינין
4 — אינה פחות מטענת שתי מעות כסף, ופליגי בה רב ושמואל; רב אמר: כפירה שתי

כֶּסֶף, וְשֹׁמְלוֹ אֲמַר טַעֲמוֹ נִצְעָנָה שְׂחָי כֶּסֶף
 וְאִפְּלוּ לֵאלֹהֵי כַּפֵּר בָּהּ אֵלָּה פְּרוּשָׁה, אֶת הָוֶהָה
 בְּפִרְשֹׁתָהּ, חֲרִיב, מִבֶּל מְקוֹם, מְדַמְּקִי שְׂחָי כֶּסֶף
 שִׁמְעוּ מִנֶּה קִרְדָּא אֶל דְּוָקָא כֶּסֶף קִאֲמֵר, אֵלָּא
 אֲמַנְמוֹנָה עֲגֻלְמָא וְכִדְּוִי, כִּיכָּן אֵלָּא פִּירֵשׁ מִנָּה —
 אֶל מִסְרָה אֲהֻבְלָה אֶל הַלְּמִיכָא, וְלֹא רִקֵּס לֹדֶה
 לִרְכָּנָה לֵאשְׁבֻעָה בְּבִצְרִי מִכְּבִי. דְּרֵא קִרְדָּא
 כֶּסֶף כִּתְּבִי, דְּחֵד וְדִמְעָה אֵלָּא מְנַשֵּׁב הַחֲתוּחָה
 שְׂבִירָא — מִדְּרוֹ שְׂחָי מִנֶּה לִּלְדָּא זֶהֱבִי בְּרִיטְקָה
 וְנִהָ כֶּסֶף דְּבִרִּי שְׂחָי אֶל בִּלְיִם דְּבִרִּי שְׂחָי —
 שִׁדְּרוֹ שְׂחָי שְׂחָי כֶּסֶף, וְלֹאפְקוֹן מִנְּאִין דִּאֲמֵר
 הָחֵם: שְׂחָי עֵין שְׂחָי מִכְּסִיבִי בְּרוּחָתָא אֵתְּקָן,
 לִכְךָ יִצְאוּ בִלְיִם לִנְהָ שְׂחָי, כְּלוּמָר: שִׁתְּחִיבִי
 בִּלְיִים כֶּסֶף, וְרִבְרוּתִי פִּירֵשׁ: שְׂחָי
 אֶל מִנְּבֵט פְּתוּחָה שְׂבִירָא, וְפִירֵשׁ —
 מְדַמְּקִי שְׂחָי כֶּסֶף שְׂחָי מִנְּבֵט, וְחִירָא — מִה
 שְׂחָי דְּבִרִּי שְׂחָי כֶּסֶף דְּבִרִּי שְׂחָי, וְעֵינֵה דְּבִרִּי
 שְׂחָי אֶל, וְלִירְדִּי שְׂחָי אֶל מִנְּבֵט; דְּרֵא:
 כִּי דִבֵּל כֶּסֶף הָאֲמֹר בְּרוּחָה דְּבִרִּי חֵא — וְחִיב
 אֵתְּקָן דִּירֵשְׁטָא וּמִפְּקָא לִילְדָּא אֶת בִּי אֲתֵא
 לִקְדָּשָׁא לֵאשְׁבֻעָה כֶּסֶף כֶּסֶף שְׂחָי אֶל כֶּסֶף
 שְׂחָי אֶל, דִּרְאֵנָּה וְעֵד: "מִה לִּלְדָּא דְּבִרִּי שְׂחָי"
 וְכִי מִחַט דְּבִרִּי שְׂחָי וְהֵא? אֵלָּא אֲמַרְיָן הָחֵם:
 לִכְךָ יִצְאוּ בִלְיִם לִנְהָ — אֲלֵמָא לֵאלֹהֵי שְׂחָי
 מִחֲסִיבִי שְׂחָי, בְּרוּחִי אֲמַרְיָן חֵא אִיכָּבֵד, מִנְּבֵט
 כֶּסֶף דְּבִרִּי שְׂחָי אֶל בִּלְיִם דְּבִרִּי שְׂחָי, וְכִכָּן
 אֲתֵא — לִכְךָ דִּרְשָׁא אֲתֵא, שְׂחָי לֵאלֹהֵי מִפְּקוּת
 מִנְּבֵט — שְׂקִיעָה: כִּיבִי טַעֲמוֹ אֲמַר כֶּסֶף
 חֲסִילָה מִנְּבֵט כִּי, מִדְּרוֹ, שְׂמִיעֵנִי מִנְּבֵט שְׂחָי
 הַחֲסִילָה הַמְעֻשָׁה בְּפִרְשוֹתָא שֶׁנִּרְשָׁה, וְעֵתָּה אֶת
 לִפְרֻשׁ חֵד שְׂחָי, וְעֵתְּ הַבְּקָא עֵלֵי, וְכִי רִבְרוּת
 וְיִקֵּץ הַמְעֻשָׁה כֶּסֶף כִּיכָּן עֵלֵי קִרְדָּא, שְׂחָי
 לֵאלֹהֵי שְׂחָי מִחֲסִיבִי — דְּרֵאן אֲוֹנָה אֲשִׁרְשֵׁי
 רִבְרוּתִי בְּפִרְשֹׁתָהּ, אֵלָּא שְׂחָי אֵת חֲרִיב, וְלֹאפְקוֹן
 שְׂחָי דְּבִרִּי אֲשִׁרְשֵׁי מִנְּבֵט — אֲמַנְמוֹ
 כֶּסֶף מִכְּסִיבִי מִכְּסִיבִי — כֶּסֶף פִּירֵשׁ חֵד הַקִּדְּשָׁה
 מִפְּרֻשִׁין מְעֻשָׁה, אֲבָל שְׂחָי כִּיכָּן שְׂחָי —
 וְיִקֵּץ מִנְּבֵט, וְלֹא דְּרֵא, וְעֵד: דְּרֵאבָּא כִּסְפִים וְחִירָא
 כִּיבִי, אֲמַר קִצְבִי חֵד כֶּסֶף צוּר — כֶּסֶף צוּר
 קִרְדָּשָׁה אֵתְּקָן, וְלֹא אִירִידִי בִּיהָ דְּרֵא אִסִּי לִלְדָּא

[illegible]

רַב מְסִיעֵה בְּפִירוּנָהּ: וְחָדָה שֶׁמְגַרֶּעֶת פִּירוּנָהּ וְיוֹצֵאתָ, אֵלֶּיָּהּ, אֵין אִמָּה הָעֶבְרִית נִקְיַת בַּפֹּחַת
 שֶׁתִּתֵּן לָהּ שֶׁלֹּא שֶׁכָּלֹם? וְלִקְדוּשָׁה מִלִּתְּלָהּ, וְאִמָּהּ, וְקִדְּשֵׁי אִשָּׁה לְבֵית שְׂמֵאִי מֵאִמָּה הָעֶבְרִית נִפְקָא לֵיהּ וְכוּ', אֵלֶּא דְּפִרְכֵּיהּ
 גְּבוּרָה וְלֹא שֶׁכָּחֵד לְאִסּוּף לְמִלְחִינָה.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף יב עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזלץ) **רמט** **רש"י**

לא סלקא דעתך — שותא נקית דבר שאין בו גירוד, מאחר שנכתב גירוד באן, דומיא דייקוד — זה הכי דאמר לענין ייעוד שנכתב עמו 'אשר לא יערה', ולמדנו שרשאי הארזן ליערע לו ברת שני אמדות, וזהוה קדושה לא אם יאמר לה 'דירי את מיועדת לי במה שיש לי עליך', ואין צריך כסף אחר. ואמר לקמן (תנא) אין אביה רשאי למסור לקרובים שהיא אסורה לתת משום ערוד, לפי שאין אני מקיים בה 'אשר לא יערה'. וגירוד נמי כביעוד, מה ייעוד אל על בו, ו'קדושי' אשה כו' — מסקנא דמילתא דריש לקיש היא, דקא מסיק ואומר טעמא דבת שמתא בדחוקא, אף אשה בפירושא ייעוד — גמורין מקדושי ייעוד. פלגא דרבי — ואביא דאסרת עד פרטה. בין דאפקיתא פירושה — אלמא חשיבותא בעיא, אוקמה אדיר דחשוב, כהפך

1 ל' קלות דבר מועט, ומדכרן דאז דקאמר לו
2 בית שמיא דאפקיעה רבנן לקדושיה ופחותין
3 מדינה, כל דהו — כל מה שהדורות משנים את
4 העובד, פעמים שפחותין, פעמים שמוסיפין
5 ממשלה, שיער רבי פסא — מעשה בא לפני
6 באשה שנתקדשה בפירושא, והצריך לדחות שזה
7 אחד משמנה באיסר, ובטל את הקדושין, אחד
8 פסשה — לקמן נפרש פלוגתייהו, אמר ליה רב
9 יוחנן — לאביי, אי תבי — דאין פירושה פחותה
10 ממאן, היינו דתנינא — שאני שונה בתורת
11 דכתיב: צא וחשוב, כו' — השוא — אם הוא אחד
12 משמנה באיסר האיסלקי, אלפס — חסר, לא
13 הו — בענין שלמים, בדרישיתא בסמוך, ויהי
14 מאלפס קרי ליה — משמע וזו שונה אצל נטע
15 אפס — לאביי, כו' — דאין פירושה פחותה
16 בבסך שקלים, צא וחשוב להתרחק מן העבירה
17 — שאף על השונה צריך כפרה גדולה כגון זו.
18 אמר ליה הווא כמא — טעיה אצל במשנה זו.
19 דאנא תנינא לה, וקורב אלפס תנינא בה.
20 אלפא חשכא מאה תלתין ושימא חוין —
21 שחלע ארבעה דינרין והדיר עשרים וארבעה
22 איסרים ברבליקס, ואי איסר שונה פירושה
23 לילעם — נמצאנא מאה תשעים ושתים פירושה
24 דינר, והשנה דינר שבשתי סלעים עליהם כל
25 אחד מאה פירושה חסר שונה — דירי אלק
26 תמש מאות שלשים ושש, בין דנפא — אלק
27 השני מוציא שלשים וששה — קורב אלפס
28 קרי ליה הווא אסרין ספספס קונפרינקין
29 — מיני מטבעות הם, קצתו נו. וכן הורדיקין,
30 ונצין, שמונן, נמצאת פירושה אחד פסשה —
31 שואסר אחד שמוסרין וארבעה דינר,
32 בדקאמרת, אבל הפרוטות גודלות מנה
33 שמונרת, שהדיר שני מנה, והנחה שלשה
34 הדיסרים — דירי שמונה עשר הדיסרים לדיר,
35 והם שלשים ושיעור, והם פסעית ושנים
36 שמונן, והם מאה ארבעים וארבע פירושה
37 חלקם לעשרים וארבעה חלקים — תמצא שזה
38 בכל חלק, דירי שני פירושה לאיסר, שרעה אחד
39 מעשרים וארבעה דינר, אלפס דתנא קמא —
40 דחייב סכום מחתיקין, ודך דרבינן — לאו
41 דהוסיפי על הפרוטות, אלא האיסרין הולך
42 ועמדו שלשים ושתים דינר ביניהם, ולשלם
43 מאה תשעים ושתים פירושה דינר, שחשב שש
44 פעמים שלשים ושתים ותמצא מאה תשעים
45 ושתים, ובימי רבי סימני וזו האיסרין קרי
46 כמשפסע שערין וארבעה דינר, ונמצאת
47 שפרושה שהיא מאה תשעים ושתים לדיר
48 והתא אחד משמנה באיסר, במי — כלומר
49 במקום שאין תהיה צמיח, והא תני כו' — ואם באתה לומר כן אין שיעור קדושין, הא קדושי דאי — אם ישנו שזה פירושה במקומו — הו קדושין דאי, ואם בא אחר וקדשה
50 אחר כו' — מותרת לראשון, ואינה צריכה גט משני, ולא אין שזה פירושה במקומו — קדושי דאי לא הו לבטל קדושי שני, אבל קדושי ספק הו, ואינה מותרת לאחר בלא גט
51 ודחיישן שמת שזה פירושה במדי, ושיעור אולי לדעת אלו כן קדושין גמורים, שמונרת שקדשה בפירושה במקומם — אין מנוח דבר, כוונתא יאדיר — אגדה של מבי, והאבי
52 שמואל — הא דלעיל דחיישן שמת שזה פירושה במקום אחר, אמר דבוחלא — שיש שחור, דומה לבחול, יתיב רב חסדא וקא מציין כו' — לפי שבא אחר וקדשה בפירושה אחר כך,
53 הווא יומא — ביום שקדשה הוה בה שזה פירושה ועבשה חולת, לא כל בסיך — להיער שראשון קדושין, ואוסרתה אבתרא.

הא איכא סהדי באורית - הדי גרס רבינו, ולא גרס "באידית". והסופרים טעו בין אידית לאורית, ואורית הוא מערב, כמו אוריה בפרק "לא יזכור" (בבא בתרא כה.א.) גבי שביעה במערב מאי אוריה - אוריה זה, ולא כמו שפירש בקונטרס: אוריה מזרח, אוריה פני השבעה, והשואת אוריה שפיר, דבני בבל היו אמורים "הא איכא סהדי באורית", כלומר בארץ ישראל שהוא מערב, כדאמרינן "במערבא

אמרי", ורב תנא דמריך ישראל אמר: עדיה ברג אסתי וחיאמי - כלומר בכל שהיא בצפון, דאסתן חוץ שפון, כדאמרן (מגילה כח.ב.) שמתחת בעי עילתא כיומא דאסימנא. ודרח צפנית מונעת את הגשמים, כדאמר (איוב לו') "מצפון דרב יאיהר" תרגומא: מצפנא אסתנא יאיהר.

והאיכא סהדי באורית - אין לפרש: ויהיטוש לשמא איכא סהדי - דאם כן אין לדרב סוף, דלעילא איכא למשוח. ודא נמי ליכא לפרש: דא איכא סהדי ודיעו דרבחוא שעתא דיה ביה שוח פרוטה, דפשיטא לעיל: וזו ראו להחיות, אלא נראה לרבינו יצחק לפרש: דא איכא סהדי, כדאמר בינא הקול שיש עדים באורית, אין מבידית דים.

אם הקולו בשבועה - אית ספרים שכתבו בזה: משום דמחולא נפשה, נקל באשת איש? ויש מפרשים: אם הקול בשבועה - דייני משום דאפילו איכא סהדי שנשכית - מכל מקום לאו דוידעין אם נשמוא, אם כן איתא אסורה מן החתונה. (אם כן) נקל באשת איש? דא איכא סהדי ודאחא אבנא דבחולא אית בה שוח פרוטה וזיא אשת איש מורה - אם כן אין קרן הוא שנקל עליה? ויש מפרשים: אם הקול בשבועה - משום דליכא אלא איתא לאו דחונה, נקל באשת איש דאיכא איתוס מיתא? לאו נראה. שדרי השבועה נמי פנמים דאיכא איתוס מיתה - אם הוא בוש ויש לו כן מנשה שדוא חלל, ויעבר עבודה במבוא בשבת, ובהו שי חוב מותר.

ועל דמבטל גיטא - פירש הקונטרס: כגון השולח נט לאשתו הגיע בשליח, ואמר לה: נט שנתתי לך בטל הוא, ואיכא למישש שמא יתנו לא נשמוא לאור: שנטלו, ותנשא, ולא נטרו: דאם סברא למר יתן לה השליח כיון שהוא מוחה בו, דאטו ברשיעי עסקין? לכן נראה לומר כדאמר תתם (גיטין לב.א.) בראשונה היה ששה בית דין ומבטל לפריש, התקין רבן גובליא שלא יהו עשין, כן אין פליגי תתם (ג.ל.א.) דאיכא למאן דאמר אם בטל - מבטל, ולדידיה גיטא, שדרי אשה זו אינה יודעת שנטלו, ותנישא ואפילו לאמר דאמר תתם: אם בטל אינו מבטל - מכל מקום דאמר יתמא עליו זה הגט, בבולחא לא מנגיד רב - על אי סומכין וחתנים בזמן הזה שדרים בבית המושם, ואפילו למאן דרשיי לעיל, מן שדרי עכשיו בבית המושם - דייני בשביל טובת הנאה, שדרים בלא שכירות, ויש דש דתובה שאדם דרים בשביל תמוהם, אלא בשביל

שאר טובות שעושין להם. משום פריצותא - מפרש רבינו תם: דדיינו פריצותא - לפי שצריך לא עדי ביאה או עדי יחוד, ודבר מוכתר שנעמיד ע"כ כן, וקשה: דביבמות פרק ד'בן גובליא" (ג.ב.א.) מיידי זה מצות יבמה מקדש דביל, לא קדוש - לוקח מבית מדרות מדרבנן, כרב, והתם לא משום עדים תליא טעמא, דאם יבמה מדאורייתא אינה נקנית אלא בביאה

אלא נראה לרבינו יצחק: דדיינו פריצות - שעושין תחלת קניין בביאה, דומיא דמקדש בלא שידוכ.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

בשעת מתן מעות מקדשת - דבי גיטין: וילא גיטין בין לא רצתה, כדאמר לקמן (קדושין יא.א.) ליתני מקדשת סתם, כי דתם.

לאו היינו יהודית דביתו דרבי חייא, דהוית לה צער לידת, אמרה ליה: אמרה לי אם: קיבל ביד אבך קידושין כי וזכרת. אמר לה: לאו כל כמינה דאימך דרב חסדא? הא איכא סהדי באידית, דידעו דביתוהא וימא הוה ביה שוח פרוטה? - השתא מיתא לא ליתנהו קמן. לאו היינו דרבי חייא, דאמר רבי חייא: עדיה בצד אסתן ותיאסר? אפי' ורבא לא סבידא להו להא דרב חסדא? אם הקול בשבועה, דמקדשה נפשה נפי שבאי - ניקול באשת איש? אישתא מיהא משפחה כסבורא ופירשו רבנן מיה. ולא משום סבידא להו דשמואל, אלא משום סבידא להו דאפי' ורבא. והוא גברא דאקדש בשמויהא דאסא בשוקא. שלחה רב אחא בר הונא לקמייה דרב יוסף, כהאי גוונא מאי? שלח ליה: גידיה - כרב, ואימך וימא - בשמואל. דרב מנגיד על דמקדש בשוקא, ועל דמקדש בביתא, ועל דמקדש בלא שידוכי, ועל דמבטלי גיטא, ועל דמסר מודעא אגיטא, ועל דמצער שלחא דרבנן, ועל דהלה שמתא עילוייה תלחין וימין, ועל דתתא דדירי ביה תמוה. דדירי - אין חליף - לא. ואלו הווא חתנא דחילוף אפבא דבי משה, ונרייה בה ששתי - ההוא מידם הות דייקא חתמיה מצינה. וידעו אמרי: בביתוהא לא מנגיד רב אלא על דמקדש בביתא בלא שידוכי. ואיכא דאמרי: ואפילו בשידוכי נמי, משום פריצותא. והוא גברא דאקדש בצפיתא דאסא. אמר ליה: וזא לית בה שוח פרוטה? אמר להו: תיקדוש בארבע וזי דאית בה. ששלחא ואישיקתא. אמר רבא: הוה שתיקתא דלאחר מתן מעות, וכל שתיקתא דלאחר מתן מעות - לאו כלום הוא. אמר רבא: מנא אמינא לה - דחנניא, אמר לה: מנסי סלע זו פפקדון, ותור ואמר לה: התקדשי לי בו, בשעת מתן מעות - מקדשת, לאחר מתן מעות, רצתה - מקדשת, לא רצתה - אינה מקדשת. מאי רצתה וימא? לא רצתה? אלימא: רצתה - דאמרה "אין", לא רצתה - דאמרה "לא", מכלל דרשיא

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

לאו היינו יהודית - רב חסדא קאמר לה: צער לידה - שדחתה וילדת תאמינא, דאמר מר יבמות תהא, ויהודא חזקה אוי, פי וטו אחותא. קבל ביד אבך קידוש - מאיש אוי, ובעל זה אסור לך. באידית - שם מקום, ואותו דיום היו בבאן, וחלבו להם. ורבי תנא - בכתובות, גבי בניה דרשמואל דאשכנזין ואייתנהו לבי מדרשא דרבי חייא, ואוקמינהו לשביתוהו אברא, דא אמרה נשכיתו וטורחא, וכן אידך, וחתמיה לביתיה, ואמר ליה לרבי תנא: וזא איכא סהדי במבידת דים שרא ארתי שנשבו, ותנן: אי ש עדים שנשכית, וזא אמרת "טורחא אני" - אינה נאמנת! ואמר להו: השתא מידא ליתנהו, ואנן מעידין על שביתך, ונתידי. עדיה בצד אסתן - רוח צפנית, ואינן באים ומעידים, וחסדא? בתמידה לא סביא להו אוי דרב חסדא - לא תתיריה, משום דאיכא סהדי באידית. מיהא משפחה - שנשאת לאחר וילה לה, ולא משום דסבידא להו דשמואל - למישש שמא שוח פרוטה מבדי, אלא משום דסבידא להו דאפי' ורבא - דבין דאיכא סהדי באידית - לא מקלעין בה, כדאמר דאסא = בשבט כר של חסד. גידיה - כרב - משום פריצותא. דקדוש בשוקא, ואיכא גיטא - אם באה לינשא לאחר, כשמואל. דאמר: חישקין שמא שוח פרוטה מבדי. דרב מנגיד כי - משום פריצותא, ועל דמבטל גיטא - השולח נט לאשתו והגיע בשליח ואמר לה: נט שנתתי לך בטל הוא, וילמא לא ידעי ליה איש דבטליה קדוש שרא ליה, ושמא יתנו השליח לאחר שנטלו, ותנשא. וזא דסבי מודעא אגיטא - כגון בגט המעשה בישראל, דמוציא לעו על בניה, דבעי עילוי דרבנן - שמוינין וקמן כלי הדין, וזא קל בעל ומבטל, ועל חתמא דדייר בבית חמה - שמא יכשל בה. שסתם מוחותה אוברת את חתנה, דאמר מר בפסחים ק.א.א. לאו דורא באשקין מוחתה וראשון, סידם חות דיימא חתמיה מצינה - חשודת ממנה, לשון "דומה ובת דומה" (סוטה כה.א.) בצפיתא דאסא - מתחלת של חסד. בארבעה וזי דאית בה - כרובים וזי בה. שקליה - כלומר, נקטא לה ולא השלכתה, ואישיקתה. וזיא שתיקת דלאחר מתן מעות, כדאמר בשביתתה והמעתה וזי דאית בה. וזיא עדיה, ובשדעה אורן כן ושקתה - שתיקת ורלאור מתן מעות דא, ולא כלום הוא. דאזיא רשקתה - משום דלא איכפת לה, מימר אמרה: מעיקרא לאו אייתנהו דרבי קבליהנהו. מנא אמינא לה - דשתיקת ורלאור מתן מעות לאו כלום הוא. בשעת מתן מעות - אם קודם שקבלתא אמר לה: "התקדשי לי בו" - מקדשת, דבי קבליהנהו - איצטא דרבי קבליהנהו, מכלל דרשיא - דלא פליג בין רצתה לא רצתה.

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

ב

רש"י
קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף יג עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
תוספות

[illegible]

כִּי אָמְרָה "לֹא" נָמִי הוּוּ קִדְשֵׁינִי? אָמַרְנָּה וְהָא קְאָמְרָה
 1 "וְלֹא" אֵלַי לֹא: רַצְתָּה - דְּאָמְרָה "אֵין", לֹא רַצְתָּה
 2 רִאשִׁיתִיכֶּה מִשְׁתַּקְּהָה, וְיַשְׁמַע מִיָּה: שְׂתִּיקָה דְלֵאמֹר
 3 מִתָּן מַעוֹת - וְלֹא כְלָמֶם הוּא. קִשָּׁה בְּהַּ בְּפִינֶם נִרְאָה
 4 מְשֻׁמֶּה דְרַב הוּנָה בְּרִיה דְרַב יְהוֹשֻׁעַ: מִי דָמִי?
 5 הֲתָם - בְּחִוּוֹת פְּקֻדָּן וְכִבְיָהוּ יְהִלְהֵה: סְבָרָה: אֲבֹתַר
 6 שְׂרִינָה לְהוּ וְכִבְיָהוּ - מִתְּיַבְּבִי בְּהוּ, הֲכֹא - בְּחִוּוֹת
 7 קִדְשֵׁינִי וְכִבְיָהוּ נִתְּלֵה, וְאִי אִיתָה דְלֵא נִיתָה לֵה
 8 לִישְׁרִינְהוּ. בְּרִיד רַב אֲחֵא: אֲמַר כִּינְהוּ נִשְׁ דִּינָה
 9 גְּמִירָה? הֲכִי נָמִי סְבָרָה: אִי שְׂרִינָה לְהוּ וְכִבְיָהוּ
 10 מִתְּיַבְּבִינָה אֲבִירִיתִיהוּ. שְׁלָחָה רַב אֲהָה בֵּר רַב
 11 לְקִמְיָה דְרִבְנִי: בְּהָא וְנֻנָּה מֵאִי? שְׁלַח לֵיה: אָנֹן
 12 לֹא שָׁמַע לָן הָא רַבב הוּנָה בְּרִיה דְרַב יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַר
 13 דְּשִׁמְעִי לָכוּ - חִוּוֹן לֵה. תְּהִיא אִיתְהָה דְהָה קֹא
 14 מְבֻנָּה וְרִשְׁכִּי, אֲהָה תְּהִיא בְּרִיה דְרַב חֲסִין וְרִשְׁכִּי מִיָּה.
 15 אָמְרָה לֵיה: תְּבָה יְהִלְהֵה. אָמַר לֵה: אִי וְיִתְבָּנֵה לִי
 16 מִשְׁתַּשְׁתִּי לִי, שְׁלָחִיהִי וְאִישְׁתִּיקָה. וְאָמַר רַב נִתְּנִין:
 17 יְבֻלָּה לְמִצְרַיִם: אֵין, שְׁקֵל, וְיִדִּי שְׁקֵל. אִיתְבִּיבָה רַבָּה
 18 לְרַב נִתְּנִין: קִדְשָׁה בְּגִל וּבְחִסִּים וּבְנִיבָה, אִשׁ שְׁחִיפָה
 19 סַלַּע מִדֵּה וְקִדְשָׁה - מְקֻדְשָׁה! - הֲתָם בְּרִשְׁיָה.
 20 וְנָנֵה תִּמְרָה דְשִׁנִּי לָן בִּין שְׂרִיד וְלֵא שְׂרִיד -
 21 תִּתְּנֵיה: אָמַר לֵה "כְּנָסִי סַלַּע וְזוּ שְׁאֵי תִּתְּנֵי לִיכִי"
 22 וְהוּוּ וְאָמַר לֵה "הֲתִקְדִּישִׁי לִי בֹ" - בְּשַׁעַת מִתָּן מַעוֹת;
 23 אֲבִירָה - מְקֻדְשָׁה, לֹא רַצְתָּה: אֵינָה מְקֻדְשָׁה.
 24 לֵאמֹר מִתָּן מַעוֹת - אֲפִילוּ רַצְתָּה אֵינָה מְקֻדְשָׁה.
 25 מֵאִי רַצְתָּה וְנָנֵה: אִי רַצְתָּה: אֵילִינָה רַצְתָּה דְאָמְרָה
 26 "אֵין", לֹא רַצְתָּה דְאָמְרָה "לֹא", הָא אִישְׁתִּיקָה - הוּוּ

6 איבער לה. אבל גבי פיצתא - בעמיקא בחרור
7 דקישין בקלתה. ותר דקישתו ביה שיה
8 פרטו, כי דור אמר 'תקדשו בזה דאית בה'
9 אי לא ניתן לה. תשרתה. דדא לא נתניה
10 במיתרה, ומדא תשרתו - שמע מינה
11 בתריצה דקדשו. ודא נשור - וידעה כיון
12 דלא בקלה נטירוחא עלה. אי שריא ליה לא
13 תריצי? לא שכיץ לן - על דא אמר. ואלא
14 אחז שמינא. חזו לה - ואצרכה עניו. וורשב
15 "שמינא". שור - דא ידית מיה - הפסן.
16 דיובת דמי, אבל לא נתרצו בעלים מעולם
17 למור. ברישין - דשרב בה קודם שלק
18 נתרצו לתקשור. לו דרבי תתקן -
19 משום דנדיא לה דוא. נישא מקרשת כהם -
20 אינא צמיצוק לפלוני. ולמסור דא אמר. ואלא
21 אינא מקדשתא, שאף קהנים אידעשן כי כי
22 כהם - כדנא כדואי דלעיל בשעת מותן
23 בעלות מקדשתא. ואל רצחא איתית -
24 גמולתה. ואפילו הכי אינא מקדשתה. ורדיה
25 שקלה. ולארז מותן תשת, אפילו רצחא
26 אקמה. איין - דא מקדשה, ובעמיקא
27 רבקה בחובה, ודא הכי אמרה. איין - לא
28 קדוה לה מדי. ואלא קשיא דר כר - מסקא
29 דינאן איתיה. ואלא. לנשוינה לשפתתה -
30 תתקעו לביה ומרדא איש. כי ששמע
31 שנועה חרשה מפני - אמרנה כאני בחינה
32 כדי לצרפם. ואל שישבוהו קניין - חליפין,
33 שלף איש נעליו ותר דה. דהר יבא - קאפא -
34 בשעתה דרבי אסי. דא אמר רב דרודה רב,
35 אמר רב אסי עלת קשם לעולם דינים המורים
36 אלהי בעיות ואינם פקאין. יתר מדר
37 המבוא. ואל משפח - מכהם שישבוהו
38 דקאי. על קן תאבלי. אאשה איש. בדרמית רב
39 יוסף - דקאי בתרעא איש. שחרונם נשור
40 כן, חזאל. דקאי פרוז דמים בריים נתן
41 באשת איש קאי. פרוז - כמו יוכן פירץ
42 (שם א) - מולדן כנין. כי ספיר. אלה אלה
43 האמן - בעלזת כהוב. מדאית שמענין מנה
44 דאבל קאמר. על קן תאבלי. דקאי אלה
45 דא מתוך דקאי קמא דאי.

בשם שאין האשה נקנית בפרט משה פרוטה כאן אין הקרקע נקנית בו – תימה: רד"ה
 ליה למירק איפכא, ודא קניי אשה לא ידעין אלא משרד השמן שי לומר: דלית
 ליה מירה שיה קרקעו: קרקעו, אלא נפקא ליה מירוצא דבנא. אי נמי שי לומר: ואורוצה
 דגמרא למיקטש פשוט תחילה, כדאייתא בגדרים (כ"ה), בשם סנדר' שגגות ומתורת – כ

6 ידעין אלא משובעת. דכתיב 'חזקם שבעות'
 7 פרט לאנס (שבעות כו.ג.)
 8 **(שיין לעמ' ב) האשה**
 9 חטאתה
 10 ומתה — משנה היא שמכבת קנים (פרק שני משנה
 11 יא וקתי סיפא: האשה עולתה ומתה — לא יבאו
 12 יורשיה חטאתה. פרש' ששם חזון חזון חזון
 13 בעלה, ולמיתה אלא. משמע, דוקא יורשיה לא
 14 יבאו חטאתה אור חטאתה, אבל אור עצמה, אם
 15 יהיה היה — מביאה חטאתה אור חטאתה
 16 וטורה. וזמנה דבריה 'המדי נשח' (ספסוס
 17 פטא.) אמרין דכל חטאתה קדומת לעלת
 18 שבאנת ענדה. אפילו חטאת חטת' לעלתה ברתה
 19 ואם כן — איך אפשר שבהיא עולתה קדם
 20 לחטאתה וליבא למימר לכלחילתא, אמר, ומזה
 21 חזית חטאתה קדומת לעלתה, אלא בריב
 22 אם הקדימה העלה — קריבה חטאתה אחריה.
 23 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 24 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 25 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 26 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 27 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 28 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 29 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 30 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 31 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 32 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 33 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 34 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 35 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 36 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון
 37 חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון חזון

40 כן עזיאל, ודאי 'פרצו ודמים בדמים נגער'
41 (שמות א' א' - פרצו - כמו 'נזל אפר' -
42 אבטא) כן - מולדק בנז' - כי מפני איזה אבלה
43 האמין - בעלמא כתיב, מידא שמעית מנה
44 דאבל דחא אקמר - על כן תאביל דחא 'אלה'
45 דחא דחור דראק קאמ אדא.
מ
34 פרוטה, אמרו ליה: והתנאי: אף על פי שאין
35 תנאי הדיא - בחליפין, דתנאי: קונין בבלי ואף על פי שאין בו שוה פרוטה, הדר יתבי ואקאמרי, דא אמר רב יהודה אמר שמואל:
36 כל שאינו יודע בביבי גופין וקדשין - לא יהא לו עסק עמהן, אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: וקשין לעולם יותר מדור הפלגא,
37 שנאמר 'אלה וכחש ורצח ונגב ואנא פרצו ודמים בדמים נגעו', מאי משמע? כדמתרגם רב יוסף: מולדן בין מנש כהריון, חובין
38 על חובין מוסיפין, וכתיב 'על כן תאביל אבאל' כל איש בן בתיה שרדה ובעוף השמים וגם דגי הים יאספו וגו', ואילו
39 ברור המבול לא נגזר גזירה על דגים ששכיב, שנאמר 'מכל אשר בתרבת מחר' - אלא דגים ששכיב, ואילו חורב - אפילו דגים ששכיב,
40 ואימא עד דעבידי לכחולא? - מאי סלקא דעתך, דמכל אשר אבלה הארץ, - ואימא: ואלה חורב, ותנא דהויהויה?

מלוא הכתובה בתורה - פירושו: בנות קרבות. ופרוץ חנו, וערכין ונוקין, שלא היו יורדים עניי תמינת הללו אם לא שנתחייבה התורה בפירוש. אבל מלוא, כגון שלוח ל מעה בלא שטר, אף על גב דכתיב 'האיש אשר נשאה נדה' - לא חשיב כתובה בתורה, כיון שאין צריך לפרש בתורה שיעור תנחומה, דפשטא: מה שהיה לזה - צריך לפרש.

אמר רב פפא הלכתא מלוה על פה גובה מן הורשין דשיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן הלקחות דלית ליה קלא - תימנה: דשעבודא ינוש פשוט (בבא בתרא קט"א). קאמר רב פפא גוסייה מלוה על פה גובה מן הורשין - שלא תנעול דלת בפני וותין, ואינו גובה מן הלקחות - דשיעבודא לאו דאורייתא ואומרו רבתי הנגאל: דרבא מיייר מלוא הכתובה בתורה, כגון נוקין וערכין וקרבן, דאמר ליעל דשיעבודא דאורייתא, ולא שייך ענינו דנעולת דלת, דלענין יורשין שעומם במלוה בשטר, ולענין לקחות לא שניעומם במלוה בשטר. אבל הוים - במלוה על פה שאינה כתובה בתורה, כגון שלוחה מעת בלא שטר. **אלא** מוחת גליה מנגל - תימנה דבפרק 'ארכי' מיתות' (סנהדרין ג"א). מצריכין קרא באשת אב ובשאר עריות שאסורות מן בחיים בן לאור מיתה, ובפרק 'דבא על יבמות' (יבמות ג"א). מצריך קרא ביבמה שיש לה בנים. אסורה לאור מיתת הבעל, ודבא מצריך קרא לתתיר אשת איש לאחר מיתת הבעל בשעתו - אינמריך קרא דרחה לאסור עריות לאחר מיתה, ולא נילף **לכבלי** - עלמא בעשה - אומר רבין יוצא: דאיכא בעשה אשת איש, כגון 'דובק באשתו' (בראיתא ב). ולא באשת חבירו, תימנה: דלא ילפנין שותתיר מיתה חזק חזק מנג: וזהו גט שאינו מתיר ליבם בשום ענין, אפילו אין לה בנים - מתיר ליבם בכל ענין, מיתה שמתיר ליבם לאחר מיתת גנים - אינו שותתיר לעלמא בכל ענין.

מדאמר רחמנא אלמנה לכהן גדול - והא תאמר: דלמנה חבי קאמר רחמנא: אלמנה לכהן גדול אסורה אפילו בשודא יבם, אלא לכבלי עלמא - שריא ליבמין, אבל לעולם אימא לך דראשה לאור מיתה נמי אסורה לכבלי עלמא שלא במקום יבוסו ויש לומר: אם כן הוה ליה למיכתב האי קרא 'אלמנה ונורשה וחסלה' בפרשת יבמין.

הדא דיבם לא איקרי אתר - תימנה: דבין שדא אחתה אמרינן לקבן (י"ב). דיבם איקרי אתר, דקאמר ר' אמר את השרה לאיש אתר - ואחיו חזי בבבלי ויש לומר: ולא ידמי, במקום ששדבר לכא אדם - ודאי נמי בכלל אתר, אבל דבא דבא למיטור דמותרת ליבם דוקא - אם כן דאי יבם אתר דוקא.

הא

מי פתיב 'נפרצו'? **נפרצו?** פתיב. דהוה יתבי וקאמרי, **הא רחנן: האשה שהביאה תפארתה ונתנה וביאו יורשין עוללתה.** - אמר רב יהודה אמר שמואל: והוא שהפרישתה מחיים, אבל לא הפרישתה מחיים - לא. **אלמא קסבר: שעבודא לאו דאורייתא.** אמר רב אסי אמר רבי יוחנן: אף על גב שלא הפרישה מחיים. **אלמא קסבר: שעבודא תוה דאורייתא.** והא פליגי בה **הראי וימא, דרב ושמואל דאמרי תרין:** מלוה על פה - אינה גובה מן הורשין ולא מן הלקחות, ורבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרין: מלוה על פה גובה בין מן הורשין בין מן הלקחות - צריכא, דאי איתמר **בהא - בתר קאמר שמואל, משום דלא מלוה בתובה בתורה היא, אבל בתר - אימא מודה להו לרבי יוחנן לקיש.** ואי אשמעינן בהא - בהא קאמר רבי יוחנן, דמלוה בתובה בתורה בשטר קאמר דמיא, אבל בתר - אימא מודה ליה לשמואל, צריכא. אמר **רב פפא: הלכתא, מלוה על פה - גובה מן הורשין, ואינו גובה מן הלקחות.** גובה מן הורשין - שעבודא דאורייתא, ואינו גובה מן הלקחות - דלית ליה קלא. **'וקנה את עצמה בגט ובמיתת הבעל' - בשלמא גט דכתיב 'וקנה לה כפר בריחה', אלא מיתת הבעל מנל?** **דאמר הוא: הוא אסרה והוא שרתה.** והא עריות, דכתיב ואל שרי להו! - אלא: מדאמר רחמנא יבמה שאין לה בנים אסרה - הא יש לה בנים - מותרת. ודילמא: אין לה בנים - אסרה **עלמא ושריא ליבם, ויש לה בנים - לכבלי עלמא נמי אסרה.** - אלא, מדאמר רחמנא אלמנה לכהן גדול אסרה, הא לכהן הויט - שריא. - ודילמא: לכהן גדול - בלאו, לכבלי עלמא - בעשה. - האי עשה מאי עבדיה? או דאהניא מיתת הבעל - תישתיר למי, או דלא אהניא מיתת הבעל - תוקמה במילתא קמייתא. - אלמא לאי אפיקתה מיתת ואוקומתה על עשה, מדי דתוה אפסולי המוקדשים; דמעיקרא אית בהו מעילה, ואסורי גנייה ועבודה. פקדניהו מעילה - לית בהו, גנייה ועבודה - אסורי. אלא מדאמר קרא **'פן מות במוחמם ואיש אתר וקחנה'.** - מתקפה לה רב שינא בריה דרב אחי: אימא מאן 'אתר' - דבם. אמר רב אשי: שתי תשובות בדבר; הראי: דבם לא

מי כתיב ופרצו - ומוסוף על ענין ראשון, דניק על כן אבולא מילתא. **פרצו כתיב** - ומילתא באפי נפש דאי, ועלה לחדרה כתיב 'על כן תאכלי' - תאשה - ילדתי, והוא שהפרישתה מחיים - ואשמעינן דקריבה לאור מיתה, אבל לא הפרישתה - לא. אמר רבנן: נכסי משתעבד על דוד המלך על דעת. **לאו דאורייתא הוא** - לומר דנכסיה דאיש ערכין ביה משתעבדו ערכין ערב, ודיוו מלוה על פה ומלוה של שטר שוין, אלא, מלוה בשטר שהוא שיעבוד, דכתיב ליה נכסי אחראין קרי - לא משתעבד, מלוה על פה - לא משתעבד, ורב אסי אמר כ" - והא נמי נכסיהו לשמעיה אמר ר' חייא בר אבא, דא חייא וימא - הני אמוראי עמידה, שמואל ורבי יוחנן, אינה גובה מן הורשין - דשיעבודא לאו דאורייתא, וכל שכן מן הלקחות, אבל מלוה בשטר הוא עצמו שיעבוד, דכתיב ליה 'כל נכסי דאית לי אחראין לשטרי אתר'. דלאו מלוה הכתובה בתורה - לא תשל עליו חובה נטא המלך, אלא עצמו מעשה עצמו, אבל בדר - ויולדת, דמעת בתר, היא עליה - אימר חמירא בכתובה בשטר, דלית ליה קלא - ואדורא דאפסיד אנפשיה, ואף על גב דשיעבודא דאורייתא - עבד רבנן תקנתא ללקוח דלא הוה דיע, דכתיב וכתב לה כפר בריחה - וגו' וזהוה לאיש אתר. - והוא שייח - כשאינו נעולם נפסרה דמנע, שדרי בו היתה קשורה, והא עריות - כגון אביו ובעלה ואשת אביו, שעל ידי קדושת הבעל נאסרו לקדושו, ובמיתת הבעל לא שרי להו, שאסורות לקדושו לעולם, לבולי - נעולם בעשה - וינאה ויהיה לאיש אתר על גב דתקנין ראל על ידי מיתה, ד'רשיתו' - לו ולא לאחרת משמע, ולאו הבא מכלל עשה - עשה, האי עשה מאי עבדיה? - שדא הוא עומד בפניה, ואיסור לא וברת שבח פקעו, אי אינה מיתת הבעל כ"י ואי לא אינה - דאשמעינן קרא דאין מיתה משלוח, תוקמה במילתא קמייתא - ולא אינמריך למיכתב לאו בכחן גדול, אלמא לא - לשון קשיא והוא ובי דהוה דבר הוה אתר כן? אפיקתה - מיתת הבעל מחיוב מיתת בית דין, ואוקומתה באיסור עשה. מעיקרא - קודם פדיון, באיסור גנייה - כדאמרין, דכתיב 'לא תגדו' פקדניהו מעילה לית בהו - ומותרין לאביהו לכל אדם, ואסורי גנייהו דאמרין בבבדור (ט"א). **'ואסורי גיזה, בשטר' - ולא חלם, ודריש ליה בפסולי המוקדשין לאור פדיון, איחשך מיתת גירושין** כ" - והאי דלא יליף ליה ממשנתם דקרא דכתיב בתריה 'לא יוכל בעלה הראשון כ"י' והא לאור שרי - משום דאיכא למפרך כדלעיל: לזה בלאו, ולכבלי עלמא בעשה.

יבא

איקרי 'אתר', ועוד כתיב: **'וישנאה היתה'.** וישנאה היתה - אף מיתתה ונאמרת. **'ויקחנה' נקנית בביתא כ"י.** בביתא מנל? - אמר קרא: **מדי גירושין - שריא ונאמרת.**

כ"ב

הייליה דרבי ירמיה מן הדא: ועוד אמר רבי ליעזר: עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית, ואומר: "מִיָּכֶן אֲנִי אוֹכֵל לְמַחֲרָ". לא אמר אלא בשביעית, הא שאר שני שבוע – לא.

מה עבד ליה רבי יוסי? להחזירו למקומו אי אתה יכול, שהוא עושה מוקצה. לפיכך נמבל.

מתניתא פליגא על רבי יוסי! אין עראי לשבת! פתר לה: ובלבד דבר שיש לו מוקצה.

על דעתיה דרבי ירמיה לא שנייא, היא דבר שיש לו מוקצה, היא דבר שאין לו מוקצה.

רבי מנא בעי: היתה צלוהית מליאה ונתונה בין פצים לחבירו – נמבלה? או מאחר שהיא נתונה במקום שלא נגמרה מלאכתה – לא נמבלה?

עד היכן? רבי יודה בר פזי, רבי סימון בשם רבי יוסי בר חנינא: עד כדי שיהא נתון ידו לתוכה והיא נכוית. הפל מודים

[דף ו' ע"א]

בכלי שני – שהוא מותר. מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני? אמר רבי יוסי בי רבי בון: כאן – היד שולטת, וכאן – אין היד שולטת.

אמר רבי יונה: כאן וכאן אין היד שולטת. אלא עשו הרחקה לכלי ראשון, ולא עשו הרחקה לכלי שני.

אמר רבי מנא: ההין פינכא דאוריזא – מסייע לאבא. ההין פינכא דגריסא – מסייע לאבא. דאת מפני ליה מן אתר לאתר, ועד כדון הוא רתח.

מהו ליתן תבלין מלמטון, ולערות עליהן מלמעלן? רבי יונה אמר: אסור, ועירו – בכלי ראשון הוא.

הייליה דרבי יונה מן הדא: אחד שבישל בו, ואחד שעירה לתוכו רותח. וכא הוא אמר הכין.

אמר רבי יוסי: תמן – כלי חרס בולע. תבלין – אינן מתבשליין.

התיב רבי יוסי בי רבי בון: והתני: אף בכלי נחושת כן! אית לך מימר כלי נחושת בולע?

מהו לערות עם תקילוח? אמר רבי חנינה בריה דרבי הלל: מחלוקת רבי יונה ורבי יוסי.

רבי יצחק בר גופתה בעי קומי רבי מנא: עשה כן בשבת – חייב משום מבשל? עשה כן בבשר וחלב – חייב משום מבשל? אמר ליה: ביי דאמר רבי זעירא: איזו חלוט ברור? כל שהאור מחלף

תחתיו. וכא, איזו תבשיל ברור? כל שהאור מחלף תחתיו.

על דעתיה דרבי יודה, מלח – בציר. יין – כחומץ.

הלכה ה' מתני' העגול – משניחליקנו.

מחליקין בתאנים ובענבים של טבל. רבי יהודה אומר.

המחליק בענבים – לא הוכשר העיגול. רבי יהודה אומר: הוכשר.

וגרורות – משידוש. ומגורה – משיעגל.

היה דש בחבית ומעגל במגורה, נשברה החבית, ונפתחה המגורה – לא יאכל מהן עראי. רבי יוסי מתיר.

גמרא חנניא בריה דרבי יסא אומר: מה פליגין רבי יודה ורבנן? בטבל שנמבל מדבריהן, אבל טבל שנמבל דבר תורה – אוף רבנן מודיי.

רבי מנא אמר לה סתם. רבי אבין בשם רבי יוחנן. רבי יודן פדעתייה, ורבנן פדעתון. דתני: זית שפיצעו בידים מסואבות – לא

[דף ו' ע"ב] הוכשרו. לסופגן במלח – הוכשרו. לידע יש בו מים – לא הוכשרו. רבי יודן אומר: הוכשרו. רבנן אמרין: במימיו הוא בודק. רבי יודה אומר: בגופו הוא בודק.

והבא, רבנן אמרין: במימיו הוא מחליק. רבי יודה אומר: בשיש שלו הוא מחליק.

רבי אומר לרבי שמעון בריה: עלה והבא לנו גרורות מן החבית. אמר ליה: ואינו אסור משום מוקצה? אמר ליה: ואדיין את לזו? אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד. אמר רבי שמואל בר סיקרטאי: מפני שהן מסריחות בגתיים.

רבי זעירא בעי קימי רבי יסא: לא מסתברא באילין פיצוליי הוה עובדא? אמר ליה: אוף אנא סבר כן. אתא רבי יוסי בי רבי בון, רבי יצחק בר ביסנא בשם רבי יוחנן: באילין פיצולייא הוה עובדא. אמר ליה: אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד.

רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו: הדיא דתימא לעניין שבת. אבל לעניין מעשרות כל הדברים יש להן מוקצה.

אמר רבי: מתניתא אמרה כן! גרורות – משידוש. ומגורה – משיעגל

אמר רבי יוחנן: דברי שונה ראשון – לא התחתון צריך לעליון, ולא העליון צריך לתחתון. דברי שונה אחרון – [התחתון] צריך לעליון, ולא העליון צריך לתחתון.

אמר רבי לעזר: דרבי מאיר היא! דלא תסבור מימר: סתמא ורבי יוסי היא – הלכה בסתמא, לפום כן צריך מימר: דרבי מאיר היא! דרבי מאיר ורבי יוסי – הלכה כרבי יוסי.

הדרן עלה בלל אמרו

פרק שני

הלכה א' מתני' היה עובר בשוק, ואמר: "טלו לכם תאנים" – אוכלין ופטורין. לפיכך, אם הכניסו לבתיהן –

[דף ז' ע"א]

מתקנים ודאי. "טלו והכניסו לבתיכם" – לא יאכלו מהם עראי. לפיכך, אם הכניסו לבתיהן – אינם מתקנים אלא דמאי.

היו יושבין בשער או בחנות, ואמר: "טלו לכם תאנים" – אוכלין ופטורין, ובעל השער ובעל החנות – חייבים. רבי יהודה פוטר עד שיחזיר את פניו, או עד שישנה מקום ושיבתו.

גמרא היה עובר בשוק בו. שמואל אומר: דרבי מאיר היא! דרבי מאיר אומר: אין מתנה כמכר. אמר רבי יוסי: דברי הכל היא! אישאלית לאילין דבי רבי ינאי, ואמרין: נהיגין הויגין והבין אילין לאילין בחקלא, ואכלין ולא מתקנין. מיי בדו? כמאן דאמר: מאיליהן קיבלו עליהן את המעשרות. מתניתין – במקום שרוב מכניסין לבתים. אבל במקום שרוב מכניסין לשוק – אינן מתקנין אלא דמאי.

אם במקום שרוב מכניסין לבתים, בדא תנינן: "טלו והכניסו לבתיכם" – לא יאכלו מהן עראי? מפיון שאמר: "טול והכניס" – כמי שאמר: "טול ואני מעשר על ידך". אבל במקום שרוב מכניסין לשוק – אינו נאמן לומר לו: "עישרתני". ואינו נאמן לומר לו: "לתוך ביתי אני מכניסן". נתן לו דבר מרובה, אפילו אומר לו: "טול ואכול" – כמי שאמר לו: "טול והכנס".

נתן לו דבר שאין דרכו להיאכל חי, אפילו אומר לו: "טול ואכול" – כמי שאמר לו: "טול והכנס". היה אדם גדול ואין דרכו לזבל בשוק, ואמר לו: "טול ואכול" – כמי שאמר לו: "טול והכנס".

היו שנים, לזה אומר לו: "טול ואכול" ולזה אומר לו: "טול והכנס", זה שאמר לו טול ואכול – פטור. וזה שאמר לו טול והכנס – חייב. אמר רבי יוסי: ולאו מתניתא היא? אוכלין ופטורין, ובעל השער ובעל החנות חייבין! אמר רבי יונה: דברי הכל היא, כאן – בדמאי,

[דף ז' ע"ב] כאן – בודאי.

"צא ולקוט לך עשרים תאנים משלי, ואני ממלא בריסי משלך" הממלא את בריסו – פטור, והאובל כמננין – חייב.

רבי בון בר חייא בעי קומי רבי זעירא: ואין אדם אוכל אחת אחת ברשות הכל ופטור? אומר ליה: אין! והכא למה הוא חייב? אמר ליה: במצרף. אם במצרף, אפילו הממלא את בריסו – יהא חייב.

ואינו אומר משום חליפין? אומר רבי שימי: אין לו חליפין, שלא נתכווין האיש הזה אלא להגם את לבו שיאכל.

"צא ולקוט לך עשרים תאנים משלי" – אוכל בדרךו והוא פטור. "צא ומלא את חבלקלה" לא יאכל עד שיעשר. במה דברים אמורים? בעם הארץ. אבל בחבר – אוכל ואינו צריך לעשר; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: במה דברים אמורים? בעם הארץ. אבל בחבר – מתקן ודאי, שלא נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף.

אמר רבי: רואה אני את דברי מדברי רבן שמעון בן גמליאל. מוטב שיתרמו שלא מן המוקף, ולא להאכיל לעמי הארץ טבלים!

אמר רבי זעירא: מדברי שניהם, אפילו חבר ששילח לחבר – צריך לעשר.

הוון בעינן מימר: מאן דאמר שלא נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף, וזה חבר – צריך

[דף ח' ע"א]

הוא לעשר. ומאן דאמר: מוטב שיתרמו שלא מן המוקף ולא להאכיל לעמי הארץ טבלים, וזה חבר – צריך הוא לעשר.

רבי יונה בעי: הכא את עבד ליה חבר, והכא את עבד ליה עם הארץ? אמר רבי יוסי: כאן וכאן – עם הארץ הוא, אלא בשביל אחד שהוא מתקן, הוא נקרא חבר.

רבי יוסי בשם רבי ששת, רבי לעזר בי רבי יוסי בשם רבי אבין: האומר לחבירו: "אני מעשר על ידך" – אינו צריך לעמוד עמו. תמן תנינן: נתנו באילן, למעלה מעשרה טפחים – אינו עירוב. למטה מעשרה טפחים – הרי זה עירוב. אמר רבי לעזר: וצריך לעמוד עמו. והכא את אמר חבין? אמר רבי חייה בר אדא: כאן – בגדול, כאן – בקטן.

רבי חנניה בשם רבי חנינא: אפילו תימר: כאן וכאן בגדול, כאן וכאן בקטן, תמן – באומר לו: "אני (מערב) מעשר על ידך". ברם הכא – באומר לו: (עשר) ערב על ידי.

הדא ילפא מן הדיא, והדיא ילפא מן הדא. הדא ילפא מן הדיא, באומר לו: "אני מערב על ידך" – שאינו צריך לעמוד עמו. והדיא ילפא מן הדא באומר לו: "עשר על ידי" – שהוא צריך לעמוד עמו.

"צא ולקוט לך עשרים תאנים משלי" – אוכל והולך והוא פטור. "צא ומלא את חבלקלה" – רבי אומר: אומר אני, שהוא צריך להראות לו את חבלקלה. וכמה הוא שיעור חבלקלה? רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: סתם חבלקלה

[דף ח' ע"ב] ארבעת קבין, וגדולה – סאה. וקטנה – שלושת קבין.

רבי יונה בעי: למעשרות איתאמרת, או למדת הדיון? אין תימר: למעשרות איתאמרת – כל שכן למידת הדיון! אין תימר: למידת הדיון איתאמרת, הא למעשרות – לא. רבי יוסי, פשיטא ליה, למעשרות איתאמרת, כל שכן למידת הדיון!

[דף ט' ע"א]

הדא אמרה: שביתו טובל לו, אכל לא לאהרים.

אמר רבי לעזר: רבי יודה ורבי נחמיה – שניהם אמרו דבר אחד! דתנינן תמן: רבי נחמיה אומר: כל שאין אדם בוש מלובל בתוכה – חייבת.

אמר רבי יוסי: הוינן סברין מימר: מה פליגין רבי נחמיה ורבנן? בחצר שהוא בוש לזבל בכולה, הא מקצתה בוש, ומקצתה לא בוש – לא. מן מה דאמר רבי לעזר: רבי יהודה ורבי נחמיה שניהם אמרו דבר אחד: הדא אמרה: מקום שהוא בוש – פטור, מקום שאינו בוש – חייב.

אמר רבי יוחנן: דברי רבי יהודה, עשו אותו כייחור שהוא נוטה לחצר.

על דעתיה דרבי יוחנן – באוכל אחת אחת, ובאוכל ברשות הכל, ובמשייר. על דעתיה דרבי לעזר – אפילו אינו אוכל אחת אחת, אפילו אינו אוכל ברשות הכל, ולא שיר.

הלכה ב'

מתני' המעלה פירות מן הגליל ליהודה, או עולה לירושלים – אוכל עד שהוא מגיע למקום שהוא הולך, וכן בחזירה.

רבי מאיר אומר: עד שהוא מגיע למקום השכיטה.

הרוכלין הפחזוירן בעירות – אוכלין עד שמוגיעין למקום הלינה. רבי יהודה אומר: הבית הראשון – הוא ביתו.

גמרא פירות שלקטן שלא לצורך השבת, וקדשה עליהן השבת – רבי יוחנן אומר: השבת טובלת. רבי שמעון בן לקיש אומר: אין השבת טובלת.

מתיב רבי שמעון בן לקיש לרבי יוחנן: על דעתך דתימר: השבת טובלת, והתנינן: המעלה פירות מן הגליל ליהודה, או עולה

[דף ט' ע"ב] לירושלים, אוכל עד שהוא מגיע למקום שהוא הולך, וכן בחזירה. ותני עלה: אפילו לו, אפילו שבת!

אמר ליה: ברוצה לשבות, תדע לך שהוא כן, דתני עלה: אפילו שבת בשני. ויש שכיתה בשני? אלא ברוצה לשבות, אף הכא ברוצה לשבות.

הכל מודים בלינה שאינה טובלת. מה בין לינה מה בין שכיתה? אדם מוגלג בלינה, ואין אדם מוגלג בשכיתה. בכל מקום אדם לך, ואין אדם שוכת בכל מקום.

תני: מעשה ברבי יהושע שהיה מרחץ אחר רבן יוחנן בן זכאי לבני חיל, והיו בני אותן העיירות מביאין להם פירות. אמר להן רבי יהושע: אם לנו כהן – אנו חייבין לעשר, ואם לאו – אין אנו חייבין לעשר. אמר רבי זעירא: רבי יהושע – דעתו נקיה.

אמר ליה רבי מנא: וכל עמא שמי? אלא רבי יהושע דלוייתיה שכיחא ליה, הוי דו אמר: הלינה טובלת. ושאר בני אדם דלית אלוייתיה שכיחא לון – אין לינה טובלת.

והתנינן: רוכלים המחוירין בעיירות – אוכלין עד שהן מוגיעין למקום הלינה! מהו מקום הלינה? ביתו.

רבי שמעון בן לקיש אמר בשם רבי הושעיה: כגון אילין דכפר חנניה, דנפקין וסחרין ארבע וחמש קורין ועילין דמיכין בבתיהון.

תני רבי חלפתא בן שאול: רוצה הוא אדם לפלח עסקיו בבית הראשון שהוא פוגע בו וללון שם.

הלכה ג'

מתני' פירות שתרכמן עד שלא נגמרה מלאכתן, רבי ליעזר אוסר מלוכל מהן עראי. וחכמים מתירין. הויז מכללת התאנים.

בכללת תאנים שתרכמה, רבי שמעון מתיר. וחכמים אוסרים.

האומר לחבירו: "הילך איסר זה ותן לי בו חמש תאנים" – לא יאכל עד שיעשר; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אוכל אחת אחת ופטור. ואם צירף – חייב.

אמר רבי יהודה: מעשה בגינת וורדים שהיתה בירושלים, והיו תאניה נמכרות משלש ומארבע באיסר, ולא הפרישו ממנה תרומה ומעשר מעולם.

גמרא מה נן קיימין? אם בכלללה של תאנים – דברי הכל אסור! אם בזיתים על השמן, וענבים על היין – דברי הכל מותר! אלא כי נן קיימין, בתמרים והוא עתיד לדורסן, ובגרוגרות והוא עתיד לדושן. רבי ליעזר אומר: תרומה טובלת בפירות שלא נגמרו מלאכתן, ורבנן אמרין: אין תרומה טובלת בפירות שלא

[דף י' ע"א]

נגמרו מלאכתן.

ראשון מהו שיטבול? מה נן קיימין? אם בכדי שנתמרח – דברי הכל אסור! אם במעשר ראשון שהקדימו בשבילן – דברי הכל מותר! אלא כי נן קיימין, בתמרים והוא עתיד לדורסן, בגרונרות והוא עתיד לדושן, והפריש מהן תרומה גדולה, ונמלך להניחן כמות שהן, ועבר והפריש מהן ראשון, אין תימר למפרע נטבלו – תרומה שהיא טובלת. ואין תימר מיכן ולבא – ראשון הוא שהוא טובל.

הלוקח תמרים והוא עתיד לדורסן, גרונרות והוא עתיד לדושן – אסור לוכל מהן עראי, ומתקנן דמאי, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אוכל מהן עראי, ומתקנן ודאי, דברי רבי יוסי.

רבי הילא, רבי לעזר בשם הילפיי, אמר רבי יונה: אשכחון כתוב בפיקסיה דהילפיי, אוכל מהן עראי, ומתקנן דמאי. וקשיא, אם אוכל מהן עראי – מתקנן ודאי! אם מתקנן דמאי –

[דף י' ע"ב]

יהא אסור לוכל מהן עראי! רבי יוסי בשם רבי הילא: אוכל מהן עראי – משום דבר שלא נגמרה מלאכתו. ומתקנן דמאי – מתוך שידע שביתו טובל, אף הוא מפריש תרומה משעה ראשונה.

אמר רבי לעזר: בכלכלה של כל דבר – היא מתניתא.

רבי שמעון מתיר מקל וחומר, ומה אם בשעה שיש עליה זיקת שלשה מעשרות – את אמר מותר. בשעה שאין עליה אלא זיקת שני מעשרות – לא כל שבין!

ראשון מהו שיטבול לשני? מה אם בשעה שיש עליה זיקת שני מעשרות – את אמר מותר. בשעה שאין עליה אלא זיקת מעשר אחד – לא כל שבין!

רבי זעירא בשם רבי יוחנן, רבי הילא בשם רבי לעזר: מה פליגינן? בלוקט ונותן לו. אכל בלוקט ואוכל, כל עמא מודיי שהוא אוכל אחת אחת ופטור.

ואם צירף – חייב. רבי הילא בשם רבי לעזר: בשם שהן חלוקין כאן, כך חלוקין בחדר בית שמירה. דאמר רבי יוחנן: מקח וחדר ושבת – אינה תורה.

רבי אימי בשם רבי שמעון בן לקיש: המחזור מכולן – זו חצר בית שמירה.

חברייא בשם רבי יוחנן: כך משיב רבי יודה את רבי מאיר. אין את מודה לי בנותן לבנו – שהוא פטור! מה לי חלוקט ונותן לבנו, מה לי חלוקט ונותן לאחר?

רבי יודן בעי: מה חמית מימר: בלוקט ונותן לו, או גימר: בלוקט ואוכל!

אמר רבי מנא: לית כאן בלוקט ואוכל, אלא בלוקט ונותן לו!

מן הדא: גינת וורדין. אית לך מימר: גינת וורדין בלוקט ואוכל? לא! בלוקט ונותן לו. אוף הקא – בלוקט ונותן לו.

דו אמר ליה: אין את עליל את מקלקל וורדייה. מתניתא פליגא על הווייה דרבי מנא!

[דף י"א ע"א]

"ברמא אני מוכר לך" – אף על פי שאין בו גפנים, הרי זה מכור, שלא מכר לו אלא שמו. "פרדיסא אני מוכר לך" – אף על פי שאין בו אילנות, הרי זה מכור, שלא מכר לו אלא שמו.

הלכה ד'

מתני' האומר לחבירו: "הילך איסר זה בעשרים תאנים שאבור לי" – בורר ואוכל. "באשכול שאבור לי" – מגרגר ואוכל. "ברימון שאבור לי" – פורט ואוכל. "באבטיח שאבור לי" – סופת ואוכל.

אבל אם אמר לו: "בעשרים תאנים אלו" "בשני אשכולות אלו" "בשני רמונים אלו" "בשני אבטיחים אלו" – אוכל בדרבו ופטור, מפני שקנה במהובר לקרקע.

השוכר את הפועל לקצות בתאנים, אמר לו: "על מנת שאוכל תאנים" – הוא אוכל ופטור. "על מנת שאוכל אני ובני" או "שיאכל בני בשכרי" – הוא אוכל ופטור. ובנו אוכל וחייב.

"על מנת שאוכל בשעת הקציעה ולאחר הקציעה", בשעת הקציעה – אוכל ופטור. ולאחר הקציעה – אוכל וחייב, שאינו אוכל מן התורה. זה הכלל: כל האוכל מן התורה – פטור. ושאינו אוכל מן התורה – חייב.

היה הפועל עושה בלכסים – לא יאכל בבנות שבע. בבנות שבע – לא יאכל בלכסים. אבל מונע הוא את עצמו עד שמונע למקום תפוח ואוכל.

המחליף עם חבירו, זה לוכד לזבל, זה לקצות וזה לקצות, זה לזבל וזה לקצות – חייב. רבי יהודה אומר: המחליף לזבל – חייב. לקצות – פטור.

גמרא רבי יוסי בשם רבי יוחנן: מגרגר אחת אחת והילך ואוכל. אמר ליה רבי חייא בר ווא: וכן רבי הוה עבד. תני בשם רבי יוסי: אבטיח שספת בו אפילו כל שהוא – קניו.

רבי יונה בעי: אף ברימון כן?

למה לי "על מנת"? אפילו שלא על מנת! רבי אבין בשם רבי שמי: לכן צריכה, אפילו אמר לו "על מנת".

תמן תנינן: היה עושה בידיו אכל לא ברגליו, ברגליו אכל לא בידיו, אפילו על כתיפו – הרי זה יאכל. ותני בן: בידו אוגד, ברגליו מסמיד, אפילו על כתיפו מוען.

רבי יוסי בי רבי יהודה אומר: עד שיעשה בידיו וברגליו ובגופו, בדייש, מה דייש – שהוא עושה בידיו וברגליו ובגופו, אף כל דבר שהוא עושה בידיו וברגליו ובגופו.

דייש, מה דייש מיוחד שהוא בתלוש, אף כל שהוא בתלוש. יצא המנבל בשום ובבצלים, והמסמן בגפנים, והעודר תחת היתים.

דייש, מה דייש מיוחד שגידוליו מן הארץ, אף כל דבר שגידוליו מן הארץ. יצא החולב והמגבן והמחבין.

דייש, מה דייש מיוחד דבר שלא נגמרה מלאכתו. אף כל דבר שלא נגמרה מלאכתו. יצא הבדל בתמרים, והמפרד בגרונרות, ותני משקפה, והשמן משירד לעוקה.

דייש, מה דייש מיוחד דבר שלא בא לזיקת המעשרות, אף כל דבר שלא בא לזיקת המעשרות. יצא הלש והמקטף והאופה.

בתיב (דברים כג, כז): **כי תבא בקמת רעד**. יכול בשאר כל אדם הכתוב מדבר? תלמוד לומר: **וחרמש לא תניף על קמת רעד** – את שיש לו רשות להניף. ואי זה זה? זה הפועל.

[דף י"א ע"ב]

איסי בן עקיבא אומר: בשאר כל אדם הכתוב מדבר. מה תלמוד לומר **וחרמש לא תניף**? מכאן שאין לו רשות לאכול אלא בשעת הנפת מגל.

תני, רבי שמעון בן יוחי אומר: עד איכן דיקדקה התורה בגזל, שצריכה לדון בין אדם לחבירו עד כדי הנפת מגל. בתוך בן, גדולה מלאכה, שלא תרב דור המבול אלא (עד) מפני הגזל. ופועל עושה במקלאכתו ואוכל, ופסור מן הגזל.

בתיב (דברים כה, ד): **לא תחסם שור בדישו**. אין לי אלא שור בתלוש, ואדם במחובר. אדם מהו שיאכל בתלוש? מה אם השור שאינו אוכל במחובר – אוכל בתלוש, אדם שאוכל במחובר – אינו דין שיאכל בתלוש! תלמוד לומר: **לא תחסם שור בדישו**. שור בלא תחסום, ואין אדם בלא תחסום.

שור מהו שיאכל במחובר? מה אדם שאינו אוכל בתלוש – אוכל במחובר, שור שאוכל בתלוש – אינו דין שיאכל במחובר! או, מה כאן בלא תחסום, אף כאן בלא תחסום? תלמוד לומר: **לא תחסום שור בדישו**. בדישו אין את חוסמו, אבל חוסמו את במחובר לקרקע.

מיכן אמרו: קוצץ הוא אדם על ידי עצמו, על ידי בנו ובתו הגדולים, ועל ידי עבדו ושפחתו הגדולים, ועל ידי אשתו, מפני שיש בהן דעת. אבל אינו קוצץ על ידי בנו ובתו הקטנים, ולא על ידי עבדו ושפחתו הקטנים, ולא על ידי בהמתו, מפני שאין בהן דעת.

לא צריכה, האוכל מן התורה – יהא חיבו! אמר רבי יונה: התורה פטרה אותו.

תמן תנינן: היה עושה בתאנים – לא יאכל בענבים. בענבים – לא יאכל בתאנים. ותני עלה: היה עושה בייחור זה – לא יאכל בייחור אחר. ותנינן: היה עושה בפלוסים – לא יאכל בבנות שבע. בבנות שבע – לא יאכל בפלוסים. לא פן צריכה? אפילו שתייהן בייחור אחד.

בתיב (דברים כג, כו): **כי תבא בקמת רעד**. יכול בשאר כל אדם הכתוב מדבר? תלמוד לומר (דברים כג, כה): **ואל בליד לא תתן**. אבל נותן את בלילו של חבירו. ואי זה זה? זה הפועל.

כי תבא בכרם רעד, ואכלת ענבים בנפשך שבעד. וכי אין אנו יודעין שאין בכרם לזבל אלא ענבים? מה תלמוד לומר **ואכלת ענבים**? אלא, מיכן שאם היה עושה בתאנים – לא יאכל בענבים, בענבים – לא יאכל בתאנים.

בנפשך, כל דבר שהיצר תאב בנפשך, כל דבר שהוא פטור מן המעשרות, מה את – אוכל ופטור, אף פועל – אוכל ופטור. **בנפשך**, מיכן שלא יאכל הפועל יותר על שָכרו.

מיכן היה רבי אלעזר חסמא אומר: לא יאכל הפועל יותר על שָכרו. מניין

[דף י"ב ע"א]

שנפשו קרויה שָכרו? רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינא: נאמר **כאן נפשו**, ונאמר **להלן נפשו**, דכתיב (דברים כד, טו) **ואליו הוא נושא את נפשו**. מה **נפשו** האמורה להלן – שָכרו, אף כאן – שָכרו.

שבעד, שלא יהא אוכל ומקיא. **שבעד**, שלא יהא מקלף בתאנים ומצמין בענבים.

רשאים הפועלים לטבל עמו בציר, בשביל שיאכלו ענבים הרבה. רשאי בעל הבית להשקותו ויו, בשביל שלא יאכלו ענבים הרבה.

רשאי בעל הפרה להרעיבה בלילה, בשביל שתאכל הרבה בשעה שהיא דשה. רשאי בעל הבית להאכילה פקיעי עמיר, בשביל שלא תאכל הרבה בשעה שהיא דשה.

רבי אבהו אמר: התריגי – לבהמין. רבי חנניא מייכלין דבילה. רבי מנא מייכלין איסמפניגי. תני רבי חייה: אוכל פועל אשכול ראשון. תני: אשכול אחרון.

רבי שמואל בשם רבי הילא: נתנו לסל – אסור.

אמר רבי יוסי: לא בן צריכה, כשהיה הוא בוצר ואחר מוליד. אבל אם היה הוא בוצר הוא מוליד, בתחילה אוכל משום הלכות מדינה, ולבסוף אוכל משום פועליו.

הפועלים אוכלין בהליכתן מאומן לאומן, ובחזירתן לגת. ובחמור שתהא פורקת.

תני: מערים אדם על פועליו להיות אוכלין תשע, וקוצין אחת. אית תניי תני: קוצין תשע ואוכלין אחת. ניהא אוכלין תשע וקוצין אחת. קוצין תשע ואוכלין אחת? אמר רבי אבין: שלא תאמר: יעשה בלאחר גמר מלאכה ויהא חייב.

ניהא לאכול – חייב. לקצות – חייב? אמר רבי לעזר: דרבי מאיר היא! דרבי מאיר אמר: מקח טובל בפירות שלא נגמרה מלאכתן.

אמר רבי לעזר: רבי מאיר ורבי לעזר שניהן אמרו דבר אחד! כמה דרבי לעזר אמר: תרומה טובלת בפירות שלא נגמרה מלאכתן – בן רבי מאיר אמר: מקח טובל בפירות שלא נגמרה מלאכתן.

הדרן עלה היה עובר בשום

פרק שלישי

מתני' המעביר תאנים בהצרו לקצות – בנזי ובני ביתו אוכלין עראי ופטורין מהמעשר. והפועלים שעמו,

[דף י"ב ע"ב] בזמן שאין להם עליו מזונות. אבל אם יש להם עליו מזונות – הרי אלו לא יאכלו.

המוציא פועליו לשדה, בזמן שאין להם עליו מזונות – אוכלין ופטורין. אם יש להם עליו מזונות – אוכלין אחת אחת, מן התאינה אבל לא מן הפל, ולא מן הקופות, ולא מן המוקצה.

השוכר את הפועל לעשות עמו ביותים, אמר לו: "על מנת לזבל ויתים" – אוכל אחת אחת ופטור. ואם צירף – חייב.

לנפש בפועלים, אמר לו: "על מנת לזבל ירק" – מקרמם עלה עלה ואוכל. ואם צירף – חייב.

גמרא המעביר תאנים בר. הוא עצמו מהו שיאכל? רב אמר: הוא אסור לזבל. עולא בי רבי ישמעאל בשם רבי לעזר: הוא מותר לזבל. רב – ברבי מאיר. רבי לעזר – ברבנן. רב ברבי מאיר? אין ברבי מאיר – אפילו בני ובני ביתו יהו אסורין!

אלא רב – ברבי. ורבי לעזר – ברבנן. דאמר רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי, רבי יוסי בן שאול בשם רבי: אין אוכלין על המוקצה אלא על מקומו. דברי חכמים. רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי: אוכלין על המוקצה, בין על מקומו, בין שלא על מקומו.

מוֹתִיב רַבִּי יוֹסִי בֶּן שְׂאוּל לְרַבִּי: וְהִתְנִינִי: הִתְרוּבִין – עַד שֶׁלֹּא פִּינְסָן לְרֹאשׁ הַגֵּג. אָמַר לִיה: לֹא תִתִּיבִינִי הִתְרוּבִין, הִתְרוּבִין – מֵאֲכָל בְּהֶמְדָּה הֵן. עַל דַּעְתִּיהָ דְרַב, מַה בֵּין הוּא, מַה בֵּין בְּנִי? הוּא, עַל יְדֵי שֶׁהוּא תְּלוֹי בְּמוֹקָצָה – אָסוּר. בְּנִי, עַל יְדֵי שֶׁאִינִן תְּלוּיִן בְּמוֹקָצָה – מוֹתִרִין.

נִיחָא בְּנִי. וּבְנִי בֵּיתָ? וְאִין לָהּ עָלֶיךָ מוֹזוֹנוֹת?

[דף י"ג ע"א]

כְּמֵאן דְּאָמַר: אִין מוֹזוֹנוֹת לְאִשָּׁה דְּכַר תּוֹרָה. כִּהְדָּא דְתַנִּי: אִין בֵּית דִּין פּוֹסְקִין מוֹזוֹנוֹת לְאִשָּׁה מִדְּמֵי שְׂבִיעִית. אָכֵל נִיזוֹנָת הִיא אָצֵל בַּעֲלָהּ שְׂבִיעִית.

וַיַּעֲשׂוּ אוֹתָהּ כְּפּוֹעֵל שְׂאִינֹה וְפָה שְׁנֵה פְרוּטָהּ הִדָּא אָמְרָה: שֶׁלֹּא עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּפּוֹעֵל שְׂאִינֹה וְפָה שְׁנֵה פְרוּטָהּ. אָפִילוּ כְּמֵאן דְּאָמַר: אִין לָהּ עָלֶיךָ מוֹזוֹנוֹת, אִין לָהּ עָלֶיךָ בֵּית דִּירָה? כִּהְדָּא דְתַנִּי: אֲנָשִׁים שְׂשִׁיתָפוּ שֶׁלֹּא מִדַּעַת הַנָּשִׁים – שִׁיתוּפִין שִׁיתוּף. נָשִׁים שְׂשִׁיתָפוּ שֶׁלֹּא מִדַּעַת אֲנָשִׁים – אִין שִׁיתוּפִין שִׁיתוּף.

תַּנִּי: וְכוּלָן שְׁנַכְנָסוּ מִשְׁדָּה לְעִיר – נִמְכְּלוּ.

מִתְנִיתָא – דְּרַבִּי דְתַנִּי: הִבִּיא תַאנִּים מִן הַשְּׂדֶה לְאוֹכְלָן בְּחֶצֶר שְׂאִינָה מִשְׁתַּמְרָת, וְשִׁכְחָ וְהִכְנִיסָן לְתוֹךְ בֵּיתָא, אוֹ שֶׁהִכְנִיסוּם הִתִּינִיקוֹת – הִרִי זֶה מִחוּצָרָן לְמִקְוָם, וְאוֹכֵל. לֹא אָמְרוּ אֵלָּא שׁוּגְג, הָא מוֹזֵד – אָסוּר. מֵאן תְּנִיתָהּ רַבִּי דְתַנִּי: הִבִּיא תַאנִּים מִן הַשְּׂדֶה וְהִעֲבִירָן לְחֶצִירָא לְאוֹכְלָן בְּרֹאשׁ גֵּג – רַבִּי מְחִיב, רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר.

[דף י"ג ע"ב]

הִי, מֵאן דְּתַנָּא: הַמַּעֲבִיר תַאנִּים בְּחֶצִירָא לְקָצוֹת. הָא לֹא לְקָצוֹת – תִּיב.

רַבִּי עוּלָא בִּר יִשְׁמַעְיָאל בְּשֵׁם רַבִּי לְעִזֵּר: רַבִּי וְרַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה הָיוּ מְכַנְסִין אֶת הַכִּלְפָּלָה לְאַחֲרֵי הַגָּגוֹת. רָאָה אוֹתָן רַבִּי יוֹדָה בִּי רַבִּי אֶלְעָאי, אָמַר לָהֶן: רְאוּ מַה פִּינְיָכֶם לְרֹאשׁוֹנִים! רַבִּי עֲקִיבָה הָיָה לֹמַח שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין בְּפְרוּטָה בְּשִׁבְלִי לְעֶשֶׂר מִפֶּל מִין וּמִין, וְאַתֶּם מְכַנְסִין אֶת הַכִּלְפָּלָה לְאַחֲרֵי הַגָּגוֹת.

מַה לִּי לְאַחֲרֵי הַגָּגוֹת? אָפִילוּ הִכְנִיסֶם בְּחֶצִירָא לְאוֹכְלָן בְּרֹאשׁ גֵּג! וְלֹא רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה הִיא? בְּגִין רַבִּי דְּהוּחָ עִימִיה.

חֲמִיתוּן חַד סָבָא, אָמַר לוֹן: יְהִיבִין לִי אֶתְרוֹן? אָמְרוּ לִיה: אִינִי. אָמַר לוֹן: לְאַבּוּכוֹן דְּבִשְׁמִיָּא לֹא יְהִיבִיתוּן, אֵלָּא לִי?

מסכת טהרות פרק ראשון

א. אמר רבי שמעון: מפני מה אמרו 'אכל ונטמא באב הטמא' ו'שנטמא בולד הטמא מצטרפין זה עם זה'? מפני שאפשר לשלישי לעשות שני, ואפשר לשני לעשות ראשון. ומפני מה אמרו: השרץ והנבלה והמת - אין מצטרפים זה עם זה? לפי שאי אפשר לשרץ לעשות נבלה, ואי אפשר לנבלה לעשות מת:

ב. מקרצת שהיתה שלישית והשיף לה אחרות - כלן שלישית בקדש. פרשה - היא שלישית וכלן רביעית. ואיזהו הנשוף? התולש ממנו כל שהוא. אבל אם היו ממעכין זה את זה, כגון הדבילה, והתמרים, והגורגורות, והצמוקין - הרי אלו אינן חבור. ומפני מה אמרו: בזיתים חבור? שמתחלה לא נתנן אלא על מנת שינקו זה מזה. אבא שאול אומר: טבול יום תחלה לקדש. רבי מאיר אומר: טבול יום - מטמא אחד ופוסל אחד בקדש, ופוסל בתרומה. וחכמים אומרים: כשם שהוא פוסל משקה תרומה ואוכלי תרומה, כך פוסל משקה קדש ואוכלי קדש:

ג. אחד טבול יום מטמא חמורה ואחד טבול יום מטמא קלה, טבול יום מן הזב והזבה ביום השביעי שלו - הרי זה לא יעשה כלום, ואם עשה - הרי זה תלוי. אחד טבול יום ואחד טהור שידי טמאות - מטמא משקה חלין, ופוסל אוכלי תרומה. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: אין ידים תחלה לטבול יום:

ד. השרץ מטמא שלשה, ופוסל אחד בקדש, ומטמא שנים, ופוסל אחד בתרומה. מטמא אחד ופוסל אחד בחלין. משקין מטמאין שנים ופוסל אחד בקדש. מטמאין אחד, ופוסל חלין אחד בתרומה, ופוסל חלין את החלין. הידים מטמאות אחד ופוסלת את התרומה ואין ידים לחלין. רבי שמעון בן רבי אליעזר אומר משום רבי מאיר: הידים תחלה לחלין

ושניות לתרומה. באיזה קדש אמרו? בקדשי המקדש המקדשין כגון חלות תודה וריקני נזיר שנשחט עליהם את הזבח, והמנחות שקדשו בכלי, אבל חלות תודה וריקני נזיר שלא קדשו בכלי - אינן לא כקדש ולא כחלין, אלא הרי הן כתרומה. והשרץ מטמא שנים ופוסל אחד בהם:

ה. החלה והבכורים ותשלומי תרומה וחמשיה - הרי הן כתרומה. הטבל, והמדמע, וגדולי תרומה, ומעשר שני - הרי הן כחלין. בכרות הקדש בתוך גומותיהם והמים המקדשין. נטמאת אחת מהן בשרץ - כלן טמאות. בתרומה - מטמא שנים ופוסל אחד. בחלין - מטמא אחד ופוסל אחד. אין לך משקה הנוגע בשלישי טמא, אלא קדש בלבד. רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: האוכל אכל שני - לא יעשה בבית הבד מפני שהוא שני, והשני שנגע במשקין בית הבד - טמאין:

מסכת טהרות פרק שני

א. אמר לו רבי יהושע לרבי אליעזר: היכן מצנינו טמא בתורה שהיא עושה טמא אחרת, כיצא בה שאתה אומר: ראשון עושה ראשון. אמר לו: אף אתה אומר: שני עושה שני. אמר לו: מצנינו שהשני מטמא את המשקין לעשות תחלה, והמשקין מטמאין את האוכלין לעשות שני, אבל לא מצנינו ראשון שהוא עושה ראשון בכל מקום:

ב. השחלים והגריסין, בזמן שמגיס בהן את הקדרה - מטמאין טמאת אוכלין. נתנן לקערה ויצאו מהן משקין - משקין היוצאין מהן מטמאין טמאת משקין. כיצד אמרו שמן תחלה לעולם? שאם נמחה ולא נשתיר הימנו אלא כפול - משקין היוצאין הימנו מטמאין טמאת משקין. נמצאת אומר: חמש מדות במשקין, הרטב והגריסין והחלב, בזמן שהמשקה טופח עליהן - הרי אלו תחלה. קרשו - אין צריכין מחשבה לאוכלין. דבש הזב מפורת דבורים - אינו

היוצא לרצון, למשקה היוצא שלא לרצון. אמר להם: זה וזה לא נקרא עליהן שם טמאה לעולם:

ב. ענבים המבקעות מן העבט, נפלו לתנור טהור - טמא. זיתים המבקעים מן המעטן, ונפלו לאויר תנור טהור - טהור. וזה וזה אם יש עליהן משקה טופח - תנור טמא. לפסין טמאין שנפלו לאויר התנור, בין שלמות ובין שבורות, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושנשתמש בהן בטהרה ונטמאו ונפלו לאויר התנור, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושבורות, אפלו בשעת היסקן - טהור, שאין למשקין במה שיטמא:

ג. כל הטמאות כשעת מציאתן ובמקום מציאתן. אבד מחט שיפה וכא ומצאה מלאה חלודה - הרי היא בחזקת שיפה, עד שיאמר: ברי לי שהעלה חלודה. אבד מלאה חלודה, בא ומצאה שיפה - הרי זו טמאה, עד שיאמר: ברי לי שהיתה מלאה חלודה. וכן בשרץ, וכן במטלית. הניח טמאה בזוית זו, ובא ומצאה בזוית אחרת - נטמאת זוית ראשונה, עד שיאמר: ברי לי שנעקרה מכאן. נטמאה הזוית שניה עד שיאמר: ברי לי שלא באת לכאן. אבד כזית מן המת בתוך הבית, בקשו ולא מצאו - הבית טהור, לכשימצא - הבית טמא למפרע. האשה גובבת גבבא בחצר ונמצא שרץ בתוך גבבא - טהורה, על גבי גבבא - טמאה. היתה כוכרת חטין בכברה, ונמצא שרץ בתוך כברה - טהורה, על גבי כברה - טמאה:

ד. תינוק שהיה תופס בידו של אביו, או שהיה רכוב על גבי כתפו של אביו - ספקו טמא, מפני שאביו נשאל עליו. חרש שוטח וקטן - ספקו טהור, מפני שאין בהן דעת לשאל. אמר רבי שמעון: בזו מדת הדין לוקה:

ה. ארבעה ספקות אמרו חכמים בתינוק, הניחתו אמו ובאה ומצאתו כמו שהוא - טהור. אמר רבי יהודה: במה דברים

מטמא לא טמאת אוכלין ולא טמאת משקין. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. למשקין - מטמא טמאת משקין. השמן - לא אכל ולא משקה, חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. למשקין - בטלה דעתו:

ג. הדם שקרש - אינו לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. ולמשקין - בטלה דעתו. דבש תמרים - אינו לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. ולמשקה - בטלה דעתו. ושאר כל מי פרות - כלן אינן לא אוכלין ולא משקין. חשב עליהן בין לאוכלין ובין למשקין - בטלה דעתו. השלג - לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאכילה - בטלה דעתו. למשקה - מטמא טמאת משקה. נטמא מקצתו - לא נטמא כלו. טהר מקצתו - טהר כלו. מים טמאים שהגלדו ואין בהם משקה טופח - טהורים. נמוחו - חזרו לטמאתן הישנה. מקוה שאוב שהגלד - טהור משום מים שאובין. נמוחו - כשר להקוות עליו:

ד. החושב על החלב שבכחל - טהור. ושבקיבה - טמא. העור והשללא - אינן מטמאין טמאת אוכלין. העור ששלקו והשללא שחשב עליה - מטמאין טמאת אוכלין:

מסכת טהרות פרק שלישי

א. הגפת והזגין שנעשו בטהרה, והלכו עליהן טמאים ומצו מהן משקין - טהורין. ונעשו בטמאה, ומצו מהן משקין - טמאים. רבי שמעון מטהר. אמר להם רבי שמעון: מה לי כשנעשו בטמאה ומה לי כשנעשו בטהרה? אמרו לו: כשנעשו בטמאה, משקין קבוצין מתחת הקורה, וכשהוא מגביה את הקורה - חוזרין ונבלעין בגפת. אמר להם: אף כשנעשו בטהרה, בא הזב ודרס עליהן, משקין קבוצין מתחת הזב, וכשהוא מגביה את רגליו חוזרין ונבלעין בגפת. אמרו לו: אינו דומה משקה

מסכת טהרות פרק רביעי

א. הִיה מִתְעַטֵּף בְּטָלִיתוֹ וְטָהֳרוֹת וְטָמְאוֹת בְּצֵדוֹ, וְטָהֳרוֹת וְטָמְאוֹת לְמַעַלָּה מֵרָאשׁוֹ, סֶפֶק נִגַע סֶפֶק לֹא נִגַע - סֶפֶקוֹ טָהוֹר. וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ אֲלֵא אִם כֵּן נִגַע - סֶפֶקוֹ טָמֵא. רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין בְּטָהֳרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֶה, הִיָּה הַשְּׂרָץ תְּלוּי בֵּין הַקּוֹרוֹת, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ אֲלֵא אִם כֵּן נִגַע - סֶפֶקוֹ טָמֵא. רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין בְּטָהֳרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֶה, הִיָּה הַשְּׂרָץ תְּלוּי בֵּין הַקּוֹרוֹת, נִדָּף בּוֹ וְנָפַל עַל בְּגָדָיו אוֹ עַל כֶּכַר תְּרוּמָה וְנִגַע, סֶפֶק חֵי סֶפֶק מֵת - טָהוֹר:

ב. אִם מִצָּאוֹ מֵת לִפְנֵיו - טָמֵא. וְאִם רָאָהוּ חֵי בֵּין הַקּוֹרוֹת, אָף עַל פִּי שְׁמִצָּאוֹ מֵת בִּפְנֵיו - טָהוֹר. נָח עַל כֶּתֶפוֹ - הֵרִי זֶה טָמֵא:

ג. כֶּכַר תְּרוּמָה שֶׁהוּא נִתּוֹן עַל גְּבִי הַדָּף וּמִדָּף נִתּוֹן תַּחְתּוּי, וְאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לִפּוֹל אֲלֵא אִם כֵּן נִוָּגַע בַּמִּדָּף, וּבָאוּ וּמִצָּאוּ בַּמִּדָּרֶס אַחֵר - טָהוֹר. שְׁאֵנִי אוֹמֵר: אַחֵר נִטְלוּ וְנִתְּנוּ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם. וְאִם אָמַר: בָּרִי לִי שְׁלֹא בָּא אָדָם לִכְאֵן - טָמֵא:

ד. שְׂרָץ בְּפִי הַחֲלָדָה וּמֵהֶלְכֶת עַל כְּפֹרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, וְנִגַע, סֶפֶק חֵי סֶפֶק מֵת, רַבִּי מִטְמֵא, שְׁחֻזְקַת שְׂרָצִים מֵתִים בְּפִי חֲלָדָה. וְחֻכְמִים מְטַהְרִין. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזָמַן שֶׁנִּטְלָתוֹ וְהִלְכָה לָהּ. אֲבָל אִם מִצָּאוֹ מֵת בְּפִיָּה - טָמֵא. אִם רָאוּהוּ חֵי בְּפִיָּה, אָף עַל פִּי שְׁנִמִּצָּאוֹ מֵת בְּפִיָּה - טָהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אוֹמֵר: שְׂרָץ בְּפִי נָחַשׁ מֵהֶלֶךְ עַל גְּבִי כְּפֹרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, סֶפֶק נִגַע סֶפֶק לֹא נִגַע, סֶפֶקוֹ - טָהוֹר, שֶׁכֵּן דִּרְךְ נָחַשׁ לִהְיוֹת מִגְבִּיָּה אֶת צִנְאוֹ וּמֵהֶלֶךְ. הַשְּׂרָץ בְּפִי הַתַּרְנָגוּל, וְנִבְלָה בְּפִי הַכֶּלֶב עוֹבְרִים בְּחֶצֶר - אֵין מִטְמֵאִים לְמַפְרַע שְׁאֵנִי אוֹמֵר: מִמְּקוֹם אַחֵר הִבִּיאֻם. הָיוּ מְנַקְרִים בָּהֶן עַל הָאָרֶץ - מִטְמֵא לְמַפְרַע:

אֲמוּרִים? בְּזָמַן שֶׁהִנִּיחְתּוּ מִלְכָּלָךְ, אֲבָל הִנִּיחְתּוּ נָקִי - טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהִנָּשִׁים מִגִּפְפוֹת אוֹתוֹ וּמִנִּשְׁקוֹת אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ: כְּדַבְּרִיךְ אֶפְלוּ הִנִּיחְתּוּ מִלְכָּלָךְ מִפְּנֵי רַגְלִי אָדָם וּמִפְּנֵי רַגְלִי בַּהֲמָה. הַתַּחֲלִיל יוֹצֵא וְנִכְנָס - בְּגָדָיו טָהוֹרִים, וְלֹא נִמְנָעוּ יִשְׂרָאֵל מִהֵן וְאֵין עוֹשִׂין עַל גְּבִיו טָהֳרוֹת. יֵשׁ בּוֹ דַּעַת לִשְׂאוֹל, סֶפֶקוֹ, בְּרִשּׁוֹת הִיחִיד טָמֵא, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים טָהוֹר. הִיָּה יוֹדֵעַ לְשִׁמּוֹר אֶת גּוֹפּוֹ - אוֹכְלִין עַל גְּבִי גּוֹפּוֹ טָהֳרוֹת. לְשִׁמּוֹר אֶת יָדָיו - אוֹכְלִים עַל גְּבִי יָדָיו טָהֳרוֹת. וְכִיצַד בּוֹדֵקִין אוֹתוֹ? מִטְבִּילִים וְנוֹתְנִין לוֹ חֲלִין לְשֵׁם תְּרוּמָה, אִם הִיָּה יוֹדֵעַ לְשִׁמּוֹר אֶת גּוֹפּוֹ - אוֹכְלִין עַל גְּבִי גּוֹפּוֹ. לְשִׁמּוֹר אֶת יָדָיו - אוֹכְלִין עַל גְּבִי יָדָיו טָהֳרוֹת:

ו. הַסּוּמָא וְהַיֵּשֶׁן וְהַמֵּהֶלֶךְ בְּלִילָה - סֶפֶקוֹ טָמֵא, מִפְּנֵי שִׁישׁ בָּהֶן דַּעַת לִשְׂאוֹל. חֲמוֹר שֶׁהִיָּה עוֹמֵד בְּמִקּוֹם טָהוֹרָה, וְאֶפְשָׁר לוֹ לַעֲבוֹר בְּמִקּוֹם טָמֵאָה - כָּלִים שֶׁעַל גְּבִיו טָהוֹרִין:

ז. תִּינוּק שֶׁנִּמְצָא עוֹמֵד בְּצֵד כּוֹפֶת שֶׁל בִּצָּק אוֹ בְּצֵד חֲבִית שֶׁל מִשְׁקִין, רַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר, וְחֻכְמִים מִטְמֵאִין, שְׁדִּירָךְ תִּינוּק לְטַפָּח. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִם יָכוֹל לִפְשֹׁט יָדָיו וְלִיגַע - טָמֵא, וְאִם לֹא - טָהוֹר. יֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי יוֹסִי: נִמְצָא רְחוּק מִן הָעֶסֶה, אָף עַל פִּי שֶׁבִּצָּק בִּידוֹ - טָהוֹר, שְׁאֵנִי אוֹמֵר: אַחֵר נִטְלָה וְנִתְּן לוֹ. וְאִם אָמַר: בָּרִיא לִי שְׁלֹא בָּא אָדָם לִכְאֵן - טָמֵא. רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יוֹסִי: בְּכֶלֶב - הֵרִי זֶה טָהוֹר, שֶׁהוּא אוֹמֵר: בְּכָל שְׁעָה מִשְׁקִין מְצוּיִין, וְאֵין בְּכָל שְׁעָה אוֹכְלִין מְצוּיִין:

ח. כָּל הַנֶּתְלִים וְכָל הַנִּגְרָרִין - סֶפֶקוֹ טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּמִנְחִים. וְכָל הַנּוֹזְקִין - סֶפֶקוֹ טָהוֹר, חוּץ מִכּוֹזִית מִן הַמֵּת, וְכָל הַמֵּאֲהִילִין - שֶׁהֵן מִטְמֵאִין מִלְמַעַלָּה כְּלָמֶטָה. וְאִם הִיָּתָה טָהוֹרָה נְזַרְקֶת עַל גְּבִי כּוֹזִית מִן הַמֵּת - טָהוֹרָה:

של עובד כוכבים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: רביעית בסאתים - טמא. יתר מכן - טהור. לוקחין ושואלין ממי רגלים מפל מקום ואין חוששין שמה של נדות הן, שלא נחשדו בנות ישראל מכנסות מימי רגליהן בשעה שהן נדות:

ג. חרסן של זב וזבה, ראשון ושני - טמא, שלישי - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שנתן לתוכן מים, אבל לא נתן לתוכן מים, אפלו עשירי - טמא. רבי אליעזר ברבי יוסי אומר: שלישי אף על פי שלא נתן לתוכו מים - טהור. זב שהניח פיו על הכוס, ונמלך שלא לשותו, המסיתו - טהור. שמה ממנו כל שהוא, המסיתו - טמא מפני משקה פיו. רבי שמעון אומר: רבו משקין שבו על המשקין שבפיו. נשך מן הפת ומן הבצל, המסיתן - טהור. מן הקשות ומן המלפפון, המסיתן - טמא מפני משקה פיו. קליפי פולין וקלפי תורמסין שפספסן העובד כוכבים - טמא. שבשוקים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: על ודאי מגען ברשות היחיד - שורפין:

ד. שני רוקין, אחד טמא ואחד טהור, ונגע באחד מהן, כיון שנתלשו עליו - נעשה רשות היחיד. או שנשאן על גבי התרס - אחד רשות היחיד ואחד רשות הרבים - תולין. היו נגובים והסיטן בקיסס, ברשות היחיד - תולים, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד - שורפין. ספק נגע ספק לא נגע, ספק הסיט ספק לא הסיט, ברשות היחיד - תולין, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד שורפין. וכשם שטהרו ספק טמא צפה על פני המים בין בכלים ובין בקרקע, כך טהרו ספק טהרה שצפה על המים בין בכלים בין בקרקע. כיצד? ערכה שהיא טמאה טמא מת, וכפר תרומה כרוך בסיב או בגזר נתון לתוכה, וירדו גשמים ונתמלאית ונתר - הרי הוא צף על פני המים, ספק נגע בצדי ערכה ספק לא נגע - ספקו טהור, מפני שזה ספק טהרה צפה. רבי שמעון אומר: בכלים -

ה. הלך במבוי ועשה עסה, ואחר כך נמצא שם שרץ, ואמר: 'אלו היה כאן הייתי רואה אותו', רבן גמליאל מטהר, ורבי מטמא, עד שיאמר: 'ברי לי שלא היה כאן אדם'. הרי שטבל ועלה ואחר כך נמצא עליו דבר חוצץ, אף על פי שהוא מתעסק באותו המין אחר שטבל - הרי זה טמא, עד שיאמר 'ברי לי שלא היה עלי קדם לכן':

ו. קבר הנמצא ברשות הרבים - מטמא למפרע. בא אחד ואמר: 'ברי לי שלא היה כאן קדם לעשרים שנה' - אין טמא אלא משעת מציאה ואילך. גרעינה של גפת טמאה שנמצאת בתוך כפר רותח, או על גבי תבשיל רותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמאה. נמצאת על גבי כפר צונן, או בתוך תבשיל צונן, אף על פי שיש עליה משקה טופח - טהור. זה הכלל: כל שתמצא ברותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמא. גרעינה שבתוך הבית - הולכין אחר הרב. פשתן שטונאנו נדה, המסיתו - טהור. ואם היה לח, המסיתו - טמא מפני משקה פיה. רבי יהודה אומר: אף הרטיבין במים - טמא מפני משקה פיה. אמרו לו: כיון שנתנוהו במים, רבו עליו, וטהור:

מסכת טהרות פרק חמישי

א. דם טמא שנתערב בדם טהור - אין דם מבטל דם; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואים אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא. רק טמא שנתערב ברוק טהור - אין רק מבטל רק; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואין אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא. נפל למים תפור - טמא. נמחה, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא:

ב. מי רגלים שנתערבו ביין - רואין אותן כאלו הן מים. נתערבו במים - רואין אותן כאלו הן יין. נתערבו במי רגלים אחרים - רואין אותן כאלו הן יין במים, אם בטל מראיהן טהורין, אם לאו - טמאין. מי רגלים

ספק נגע ספק לא נגע במשקים, המשקה - טמא, והחבית - טהורה:

ז. שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה, ונשתברו ובאו להן לטהרות, ספק טמאה ספק טהורה, אוכלין ומשקין - טמאים, והכלים - טהורים. חבית שיש בה משקין טהורים עד חצייה, ונפלו משקין לאוירה, ספק טמאין ספק טהורין, המשקין - טהורין, שאין מטמאין אלא מחמת החבית. נפלו על גבי המשקין, משקין - טמאין, וחבית טהורה. אפה פת בתנור, ונפלו משקים לאוירו, ספק טמאין ספק טהורים, הפת - טהורה, שאינה מטמאה אלא מחמת התנור. נפלו על גבי הפת, הפת - טמאה, והתנור - טהור:

ח. המרביץ את ביתו במים טמאים, והיו שם טהרות, ספק נתזו ספק לא נתזו - טהורות. ואם אי אפשר לו שלא להתז - ספקו טמא. רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו לו אין שוניין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה. המכבס את כסותו והסוחט את שערו והרטב את פשתנו, והיו שם טהרות, ספק נתזו ספק לא נתזו - ספקו טהור. ואם אי אפשר לו שלא להתז - ספקו טמא. ורבי דוסא אומר: אומרים לו שישנה. אמרו לו: אין שוניין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה. זלף משקין טהורין וטמאין בתוך הבית, ואחר כך נמצאו משקין על גבי כפר של תרומה, ונטלה לשאל עליה - הרי זו טמאה, המתין לה עד שנגבה - הרי זו טהורה:

מסכת טהרות פרק שישי

א. הנבלות ושחוטות בעיר - הולכין אחר הרב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אפלו נבלה אחת בעיר - כל הבשר הנמצא בעיר הרי הוא של נבלה, מפני שהנבלות מצויות. דמים טהורים וטמאים בתוך הבית - הולכין אחר הרב. מעשה שנמצאו דמים על גבי

טמא, ובקרקע - טהור, חוץ מפזית מן המת וכל המאהלין - שהם מטמאין מלמעלה כלמטה. רבי יהודה אומר: ספק ירידתו - טמא, מפני שהמים עולין ואי אפשר לו שלא ליגע. ספק עלייתו - טהור, מפני שהמים דוחפין אותו לצדדין:

ה. ואיזהו הוא ספק שרצים שטהרו חכמים? זה ספק הנזקין. רבי דוסתאי ברבי ינאי אומר משום רבי יוסי: הלך במבוי ועשה טהרות. עסה ואחר כך נמצא שם שרץ, זה הוא ספק שרצים. והאוכל תרומה תלויה - טהור. כל שספיקו טהור - ספק תולדתו טהור. כל שספיקו טמא - ספק תולדתו טמא. וכשם שהאוכל אכל ראשון ואכל שני והשותה משקים טמאים, והבא ראשו ורבו במים שאובין, וטהור שנפלו על ראשו ורבו שלשת לוגין מים שאובים, ספקו לטמא אחרים - טהור, כך המשקין הנוגעין בו, ספקן לטמא אחרים - טהור. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: משקין הנוגעין בו - כנוגעין בשרץ. וכשם שהראשון עושה שני, ושני עושה שלישי, כך ספק ראשון עושה ספק שני, וספק שני עושה ספק שלישי. ספק משקין ליטמא - טמא, וליטמא - טהור; דברי רבי מאיר. וכן היה רבי אליעזר אומר כדבריו. ורבי יהודה אומר: לכל טמא. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: ספק משקין, לאוכלים - טמא, ולכלים - טהור:

ו. מקל שהיא מלאה משקים טמאין, וזרקה לבין הכפרות - טהורין. ספק נגע ספק לא נגע - לא זה הוא ספק משקין שנחלקו עליו חכמים. אלא אי זהו ספק משקין שנחלקו עליו חכמים? שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה, ועשה עסה באחת מהן, ספק מהטמאה עשה, ספק מהטהורה עשה - זהו ספק משקין, לאוכלין - טמא, לכלים - טהור. הלך במבוי ועשה עסה ואחר כך נמצא שם שרץ, ספק נגע ספק לא נגע, לאוכלין ומשקין - טמא, לכלים - טהור. מצע טמא מת שפשט ידו לאויר החבית,

אחת שנתערכה במאה טהרות - בלן
טמאות.

ה. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור,
והלך באחד מהם ונכנס למקדש - פטור.
בשני ונכנס למקדש - חיב. בראשון ונכנס
והזה ושנה וטבל בשני ונכנס - חיב. רבי
שמעון פוטר בזה. ורבי שמעון בן יהודה
פוטר בכלן משם רבי שמעון. מעשה במסכן
אחד, שהיו מוליכים אותו מגדר לחמתא,
והיו הכתות מתחלפות עליו, ובאחרונה
נמצא מת בידן, ובא מעשה לפני חכמים,
ולא טמאו אלא כת אחרונה בלבד:

ו. נגע באחד בלילה ואין ידוע אם חי אם
מת, ולשחר בא ומצאו מת, רבי מאיר
מטהר, שספק רשות הרבים טהור. וחכמים
מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן.
ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראהו חי
מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצאו
מת - טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים.
ישב על גבי אבן ברשות הרבים, ולשחר
עמד ומצא עליה שרץ או רק, רבי מאיר
מטהר, מפני שספק רשות הרבים טהור.
וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת
מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר, שאם
ראהו נקיה מבערב, אף על פי שהוא בא
שחרית ומצא עליה שרץ או רק - שהוא
טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים:

ז. שוטה אחת בעיר, כל הרוקין שבעיר -
טמאין; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר:
אם היתה רגילה לכנס בתוך מבוי אחד,
אותו מבוי - בחזקת טמאה, וכל המבואות -
בחזקת טהרה. ורבי שמעון אומר: כל
המבואות בחזקת טמאה, חוץ מן חצר
המשתמרת. ורבי אלעזר ברבי צדוק אומר:
אף חצר המשתמרת בחזקת טמאה, עד
שיאמר: 'ברי לי שלא באתה לכאן':

ח. הנדחק ברחים שהעובד כוכבים בתוכה
והשנהדה בתוכה - בגדיו טמאין מדרס. ואי
זו הוא הרחיים? כל שעוקרין אותה ודוחפין
אותה ממקומה. רקק ודרס על בגדיו, על

כפרות של תרומה, ובא מעשה לפני חכמים,
וטהרם, שאינם אלא דם השרצים החיים:

ב. תשעה שרצים וצפרדע אחד ברשות
הרבים, ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה
מהן נגע - ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר
הרב. תשעה צפרדעים ושרץ אחד ברשות
היחיד, ונגע באחד מהן ואין יודע באיזה
מהן נגע - ספקו טמא. פרש אחד מהן,
לרשות היחיד - ספקו טמא. לרשות הרבים
- ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר הרב. כפר
טמא שנתערב בתשע כפרות טהורין, ואכלו
חמשה חמשה ראשונים, ואחר כך אכלו
חמשה חמשה אחרונים, ונטמא אחד מהן,
ואינו יודע איזה מהם הראשונים - טמאין
שאינן להן במה יתלו. והאחרונים - טהורין.
זה הכלל: אדם באדם, טהרות בטהרות,
אדם בטהרות, וטהרות באדם - הרי אלו
מוכיחות, נאכלו ראשונות, נטמאו או
שאבדו, עד שלא נעשו שניות - טהורות.
משנעשו שניות - שניות תלויות:

ג. שני שבילים אחד טמא ואחד טהור, והלך
באחד מהן ועשה טהרות - טהורות. בשני
ועשה טהרות - ישרפו. בראשון ולא עשה,
בשני ועשה - ישרפו. בראשון ועשה ובשני
ועשה - אלו ואלו מנחות, ראשונות -
טהורות, ושניות - ישרפו:

ד. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור,
והלך באחד מהן ועשה טהרות, ובא חברו
והלך בשני ועשה טהרות - אלו ואלו
מנחות. הרי אלו מוכיחות. נאכלו ראשונות
או נטמאו או שאבדו, עד שלא נעשו שניות
- טהורות. משנעשו שניות - שניהם תלויות.
עשו שניהן טהרה אחת - הרי זו טמאה. עשו
שניהן שתי טהרות, זה בא ונשאל בפני
עצמו - אומרים לו טהור. נשאלו שניהן
כאחד - אומרים להם טמאין; דברי רבי
יהודה. רבי יוסי אומר: אם אמרו: שנים
היינו, ובשני שבילים הלכנו, ושתי טהרות
עשינו - אומרים להם טמאין, שאפלו טמאה

עושין את הפסח בטמאה בזמן שרבו צבור
טמאין, ואם טמאה ודאית התרה לצבור, קל
וחמור לספק טמאה. ומכאן אמרו: דבר שיש
בו דעת לשאול, ברשות היחיד - ספקו טמא,
ברשות הרבים - ספקו טהור. דבר שאין בו
דעת לשאול, בין ברשות הרבים בין ברשות
היחיד - ספקו טהור. רבן שמעון בן גמליאל
אומר: מפני מה ספק רשות היחיד טמא
וספק רשות הרבים טהור? מפני שאפשר
לשאול ליחיד, ואי אפשר לשאול לרבים:

מסכת טהרות פרק שביעי

א. המסכן הנתון בחנות - החנות טמא.
הוציאנהו והכניסנהו לסטיו - טהור.
הוציאנהו מסטיו והחזירנהו לחנות שניה -
טמא. ורבי שמעון מטהר את הראשונה,
שהיה רבי שמעון אומר: רשות הרבים
מפסקת למפרע, שאינו יכול לומר מת היה
ברשות היחיד וחייה ברשות הרבים:

ב. יש דברים ברשות הרבים ועשאם כרשות
היחיד. קפה ברשות הרבים גבוהה עשרה
טפחים וטמאה בתוכה, ספק נגע ספק לא
נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק
נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. אם היתה
כפישה על כתפו וכבר של תרומה פרוץ
בסיב או בניר ונתון בתוכה, ספק נגע ספק
לא נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה,
ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. חמור
ברשות הרבים גבוה עשרה טפחים וטמאה
נתונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו
טהור. פשט ידו על גביו, ספק נגע ספק לא
נגע - ספקו טמא. סלע ברשות הרבים גבוה
עשרה טפחים וטמאה נתונה על גביו, ספק
נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. עלה לראשו,
ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא:

ג. היה זה רכוב על חמורו וזה רכוב על
חמורו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגעו זה
בזה, ספק לא נגעו - רבי עקיבא מטמא, ורבי
יוסי מטהר. בנו של זה מרכב על כתפו, ובנו
של זה מרכב על כתפו, אחד טמא ואחד
טהור, ספק נגעו זה בזה, ספק לא נגעו - רבי

רקו - שורפין עליו את התרומה. ועל בגדיו
- הולכין אחר הרב. מי שדרסה אשה על
בגדיו - בגדיו טמאין מדרס. רבי דוסתאי בר
יהודה אומר: אם רקקה ושפה את רוקה
בשעה שהיא רקקה - בגדיו טמאים מדרס,
שכן דרך בנות ישראל שפות את רוקן
בשעה שהן נדות. לא שפה את רוקה - בגדיו
טהורין. שנים אומרים לו: נטמאת, והוא
אומר: לא נטמאתי - טהור. ואין אומרים
לו: עסק בטהרות, אלא יעשה לעצמו:

ט. מביא אדם קרבן על ידי בנו ובתו
הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים.
ואם היה מכחישו - נאמן על ידי עצמו.
כיצד? אמרו לו: נדרת, והוא אומר: תנאי
היה בלבי - שומעין לו. אמרו לו: נדרת,
והוא אומר: לא נדרתי, משהגיעהו, אומר:
תנאי היה בלבי - אין שומעין לו. אמרו לו:
אשתך נדרה, והוא אומר: בלבו היה להפר
- שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא
אומר להן: לא נדרה. משהגיעהו, אמר,
בלבי היה להפר לה - אין שומעין לו. נאמן
אדם לומר: בני זה בן תשע שנים ויום אחד.
בתי זו בת שלש שנים ויום אחד. לחיב
עליהן קרבן. אבל למפות ולענשין - הרי זה
אינו נאמן:

י. היו חמוריו ופועליו טעונין טהרות
ועוברין לפגיו, והפליגו, אפלו יותר ממיל -
הרי אלו טהורין, מפני שהוא בחזקת
המשתמר. ואם אמר להם: צאו ואני אבא
אחריכם, כיון שנכסו מעיניו - הרי אלו
טמאים. שנים אומרים נטמא, ושנים
אומרים לא נטמא, ברשות היחיד - ספקו
טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. שאלו
את בן זומא: מפני מה ספק רשות היחיד
טמא? אמר להם: סוטה מה היא לבעלה,
ודאי או ספק? אמרו לו: ספק. אמר להן:
מצינו שהיא אסורה לבעלה. מכאן אתה דן
לשרץ, מה כאן רשות היחיד, אף כאן רשות
היחיד. ומה כאן יש בו דעת לשאול, אף כאן
יש בו דעת לשאול. ומפני מה ספק רשות
הרבים טהור? אמר להם: מצינו שהצבור

עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. היתה חבילה על כתפו והרוק מדבק בכתל למעלה מעשרה טפחים, ספק הסיט, ספק לא הסיט - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. כלים שטוחים ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים, והטמא עובר, ספק הסיט ספק לא הסיט - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר, שהיה רבי עקיבא אומר: כל שהוא ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים - הרי הוא כרשות היחיד. ורבי יוסי אומר: כל שדרך הלוכו ברשות הרבים - טהור:

ד. נכנס לבקעה בימות הגשמים, וטמאה בשדה פלונית. ואמר: הלכתי למקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי לאותו השדה ואם לא נכנסתי - רבי אליעזר מטהר, וחכמים מטמאים. אמרו לפני רבי אליעזר: הרי היא של יחידי. פרש רבי מרינוס משמו: כל שיש לה שם בפני עצמה. ואלו הן ימות החמה, משתעקר תבואה מתוכה. ואלו הן ימות הגשמים, משתרד רביעה שניה. היו שם שדות הרבה, אם עומד זה בצד זה ורואה את הנכנסים והיוצאים בצד הלז - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. ואם לאו - רשות היחיד לכאן ולכאן. השבילים המפלישין לבורות, לשיחין, ולמערות, ולגתות, ולגרות - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. רבי אליעזר אומר: בזמן שהן מפלישין - רשות הרבים לכך ולכך, ואם אינן מפלישין - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. מבואות היורדין לים או לנהר, אף על פי שגודודי מכאן ומכאן, ורבים מטפסים ועולין בהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה:

ו. בסילקי שיש לה שני פתחים מכונים זה כנגד זה, האמצעי שלה - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדין - רשות היחיד לכאן ולכאן; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אחד הצדין ואחד האמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודה רבי מאיר לחכמים, בבסילקי שאין שני פתחיה מכונים זה כנגד זה, כגון חצר בית גדי וחמטה, שאחד האמצע ואחד הצדין - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודים חכמים לרבי מאיר בחצר יחידי שדרך הרבים מפסקתה, כגון חצר בית גדר וחמתן, שהאמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדין - רשות היחיד לכאן ולכאן:

ה. גנות העיר שדרך הרבים מהלכת עליהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. דמוסאיות ומרחצאות - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. גנה בזמן שהיא משתמרת - רשות היחיד, אם אינה משתמרת - רשות הרבים. בסילקי שפותחין אותה בימים ונוצלין אותה בלילות, בזמן

20	ראשון Sunday	ג 3	עלות השחר _____ 6:11 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:34 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:42 שקיעה _____ 7:46 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:59 בבלי: קידושין ז • ירושלמי: מעשרות ז • תוספתא: טהרות א נ"ך: ישעיה יז-טו • רמב"ם: שבת יב
21	שני Monday	ד 4	עלות השחר _____ 6:12 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:45 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:58 בבלי: קידושין ח • ירושלמי: מעשרות ז • תוספתא: טהרות ב נ"ך: ישעיה טז-טז • רמב"ם: שבת יג
22	שלישי Tuesday	ה 5	עלות השחר _____ 6:13 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:43 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:56 בבלי: קידושין ט • ירושלמי: מעשרות ח • תוספתא: טהרות ג נ"ך: ישעיה יז-טז • רמב"ם: שבת יד
23	רביעי Wednesday	ו 6	עלות השחר _____ 6:14 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:42 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:55 בבלי: קידושין י • ירושלמי: מעשרות ט • תוספתא: טהרות ד נ"ך: ישעיה כ-כא • רמב"ם: שבת טו
24	חמישי Thursday	ז 7	עלות השחר _____ 6:15 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:40 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:53 בבלי: קידושין יא • ירושלמי: מעשרות י • תוספתא: טהרות ה נ"ך: ישעיה כב-כג • רמב"ם: שבת טז
25	ששי Friday	ח 8	עלות השחר _____ 6:16 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:39 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:52 בבלי: קידושין יב • ירושלמי: מעשרות יא • תוספתא: טהרות ו נ"ך: ישעיה כד-כה • רמב"ם: שבת יז
26	שב"ק Shabbos	ט 9	כי תצא, פרק ב עלות השחר _____ 6:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:37 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 7:37 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:50 בבלי: קידושין יג • ירושלמי: מעשרות יב • תוספתא: טהרות ז נ"ך: ישעיה כז-כז • רמב"ם: שבת יח

ווען א מענטש איז מתפלל ביי קברי צדיקים, העלפט אים דער אייפערשטער
אפילו ווען עס קומט זיך אים נישט.

(ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג)